

Møteinnkalling

Utvalg: **Dovrefjell nasjonalparkstyre**

Møtested: Teams Elektronisk møte

Dato: 11.05.2020

Tidspunkt: 10:00- 14:00

Eventuelt forfall må meldes snarest ved å bekrefte eller avslå mottatt innkalling fra Outlook. Om ikke dette fungerer, e-post til fmopdovrefjell@fylkesmannen.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møter skjer i Teams.

[Møtelenke her...](#)

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	U. off.	Arkiv-saksnr
ST 13/2020	Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden, valg av et medlem til å godkjenne protokollen		
ST 14/2020	Referatsaker		
RS 1/2020	Rondane -Dovre og Dovrefjell NPs - oppdrag om å vurdere forskriftsendring - bruk av el-sykkel		2019/20051
RS 2/2020	Uttalelse - bruk av el-sykkel på vei i enkelte verneområder - oppdrag om å vurdere forskriftsendring - Dovrefjell NPS		2019/20051
RS 3/2020	Villreinnemnda - en viktig aktor i forvaltning av villrein		2020/3850
ST 15/2020	Delegerte vedtak		
DS 30/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport av materialer med snøskuter til bu ved Nedre Mølmsvatnet - 2020 - Øyvind Mølmen		2020/3615
DS 31/2020	Delegert sak - Tillatelse - Knutshø LVO - Transport med snøskuter til hytte ved Elgsjøen - 2020 - Åge Klokkehaug		2020/3667
DS 32/2020	Delegert sak - Tillatelse - Åmotan-Grøvdalen LVO - snødekt mark - Storsetra gbnr. 36/2 - Esben Bakk		2020/919
DS 33/2020	Delegert sak - Tillatelse - Hjerkin LVO m/ BV - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport av bygningsmaterialer med snøskuter til hytte ved Einøvlingvatnet - 2020 - Dovre fjellstyre		2020/3932
DS 34/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - snødekt mark - Tjønnglupvegen 885 - Rune H. Fjelldal		2020/614
DS 35/2020	Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell - Sunndalsfjella NP - 2020 - motorferdsel snødekt mark - Snøfjellstjønnevegen 642 - Jens Erik Bjerke		2020/2204
DS 36/2020	Utvidet kjøretid - Dalsida lvo - dispensasjon - motorferdsel 2020 - snødekt mark - Eikesdalsfjella - Tor Olav Vevang		2019/11046
DS 37/2020	Delegert sak - dispensasjon - Torbudalen BVO - snødekt mark - brøyting før 01.06 - mylling og salting - Aursjøvegen A/S		2020/1563
DS 38/2020	Delegert sak - Dispensasjon - Motorferdsel i utmark - Snødekt mark - Stikkeopptaking etter 20.04.2020 - Torbudalen og Aursjøen hytteeierforening		2020/4315
DS 39/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport med snøskuter til bu ved Motterudholet - 2020-2024 - Helge Brevik		2020/4651
DS 40/2020	Delegert sak Tillatelse - Åmotan - Grøvdalen LVO - snødekt mark - Åkersetra gbnr. 40/3 - Erik Bredesen		2020/917
DS 41/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell Sunndalsfjella NP - motorferdsel snødekt mark til Snøfjellstjønnevegen 704 - Ole Orkelbog og Torbjørn Orkelbog		2020/3086
DS 42/2020	Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport med snøskuter til bu i Kjelsungdalen - 2020-2025 - Ola Aukrust Berg		2020/4158

Utvalgs- saksnr	Innhold	U. off.	Arkiv- saksnr
DS 43/2020	Delegert sak Tillatelse - Åmotan-Grøvudalen LVO - snødekt mark - Falesetra i Geitådalen - Marit Hoem Fahle		2020/940
DS 44/2020	Delegert sak - tillatelse - Knutshø LVO - Flåman NR - transport snødekt mark - Sætervegen 2093 - Geir Olav Slåen		2020/1568
DS 45/2020	Delegert sak - Åmotan-Grøvudalen LVO - snødekt mark - Grøøy-bua v. Åkersetra i Grødalen - Stein Roar Kolstø		2020/946
DS 46/2020	Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP -motorferdsel 2020 - transport snødekt mark til Skoressætra og Måsåbua - Ivar Håker		2020/3081

Utvalgs- saksnr	Innhold	U. off.	Arkiv- saksnr
Saker til behandling			
ST 16/2020	Sak - Hjerkin/Kongsvoll/Drivdalen LVO - informasjonsskilt - nye bruer - helikopter -og ATV Gamle Kongeveg Hjerkinnhø/ Kongsvoll / Vårstigen		2020/2056
ST 17/2020	Søknad om riving av gammel hytte og oppsetting av ny - Tjønnglupvegen 873		2019/19648
ST 18/2020	Søknad fra Arild Killi og Eli Kullungstad, Dombås, om å rive gammelt naust og sette opp nytt naust på ny tomt ved Mjogsjøen i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark		2019/19807
ST 19/2020	Søknad fra Ronny Tennfjord AS, Skodje, om å rive nåværende naust og sette opp nytt naust nærmere vannkanten på Einøvlingsvatnet i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark		2020/4604
ST 20/2020	Søknad fra Olav G. Nestande, Bjørner Hole og Per Hoelsbrekken, Lesja, om å rive gammelt naust og sette opp nytt og større naust ved Fillingtjønn i Dalsida landskapsvernområde		2020/1403
ST 21/2020	Søknad fra Bjørn og Snefrid Ødegård, Lesja, om å rive nåværende bu ved Grisungvatna i Fokstugu landskapsvernområde, og å sette opp ny bu med uthusdel ved nåværende bu og nytt naust på ny tomt		2020/722
ST 22/2020	Søknad fra Terje Thorsteinsen, Lesja, om transport med ATV til hytte ved Gåsbu i Dalsida landskapsvernområde i 2020		2020/2554
ST 23/2020	Sak -behandling av klage fra Fylkesmannen i Trøndelag - feil hjemmel - Riving og nyoppbygging av Halvfærre - Snøfjellstjønnvegen 796		2019/743
ST 24/2020	Klage fra Ola Rolstad, Lesja, på dispensasjon til Dovre fjellstyre til å etablere ei kombinert tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og et uthus i Vesllie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark		2018/830
ST 25/2020	Sak - Anmeldelse (vurdering) - Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark - flyging med drone uten tillatelse	§ 24	2020/4945
ST 26/2020	Saker til orientering - møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 11.05.2020		2020/5397

ST 13/2020 Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden, valg av et medlem til å godkjenne protokollen

Ut fra vedtektene for styret skal leder sammen med et medlem godkjenne protokollen.

Videre skal fastsettes antall timer til forberedelse (ikke vedtak).

Forvalters innstilling

Møteinnkalling og sakliste ble godkjent.

Til å godkjenne protokollen ble valgt NN

ST 14/2020 Referatsaker

Saker til referat:

- RS 1/2020 Rondane -Dovre og Dovrefjell NPs - oppdrag om å vurdere forskriftsendring - bruk av el-sykkel 2019/20051
- RS 2/2020 Uttalelse - bruk av el-sykkel på vei i enkelte verneområder - oppdrag om å vurdere forskriftsendring - Dovrefjell NPS 2019/20051
- RS 3/2020 Villreinnemnda - en viktig aktør i forvaltning av villrein 2020/3850

Forvalters innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre tar referatsakene 4-6/2020 til etterretning.

Behandling i møtet

Ingen merknader.

ST 15/2020 Delegerte saker til referat

Delegerte saker til referat

- 30/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport av materialer med snøskuter til bu ved Nedre Mølmsvatnet - 2020 - Øyvind Mølmen 2020/3615 Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport av materialer med snøskuter til bu ved Nedre Mølmsvatnet - 2020 - Øyvind Mølmen 18. mar 2020 00:00:00 Øyvind Mølmen
- 31/2020 Delegert sak - Tillatelse - Knutshø LVO - Transport med snøskuter til hytte ved Elgsjøen - 2020 - Åge Klokkehaug 2020/3667 Delegert sak - Tillatelse - Knutshø LVO - Transport med snøskuter til hytte ved Elgsjøen - 2020 - Åge Klokkehaug 18. mar 2020 00:00:00 Åge Klokkehaug
- 32/2020 Delegert sak - Tillatelse - Åmotan-Grøvdalen LVO - snødekt mark - Storsætra gbnr. 36/2 - Esben Bakk 2020/919 Delegert sak - Tillatelse - Åmotan-Grøvdalen LVO - snødekt mark - Storsætra gbnr. 36/2 - Esben Bakk 2. apr 2020 00:00:00 Esben Bakk
- 33/2020 Delegert sak - Tillatelse - Hjerkin LVO m/ BV - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport av bygningsmaterialer med snøskuter til hytte ved Einøvlingvatnet - 2020 - Dovre fjellstyre 2020/3932 Delegert sak - Tillatelse - Hjerkin LVO m/ BV - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport av bygningsmaterialer med snøskuter til hytte ved Einøvlingvatnet - 2020 - Dovre fjellstyre 20. mar 2020 00:00:00 Dovre fjellstyre

- 34/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - snødekt mark - Tjønnglupvegen 885 - Rune H. Fjelldal 2020/614 Tillatelse - snødekt mark - Tjønnglupvegen 885 - Rune H. Fjelldal 1. apr 2020 00:00:00 Oppdal kommune m.fl.
- 35/2020 Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell - Sunndalsfjella NP - 2020 - motorferdsel snødekt mark - Snøfjellstjønnevegen 642 - Jens Erik Bjerke 2020/2204 Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell - Sunndalsfjella NP - 2020 - motorferdsel snødekt mark - Snøfjellstjønnevegen 642 - Jens Erik Bjerke 3. apr 2020 00:00:00 Jens Erik Bjerke
- 36/2020 Utvidet kjøretid - Dalsida lvo - dispensasjon - motorferdsel 2020 - snødekt mark - Eikesdalsfjella - Tor Olav Vevang 2019/11046 Utvidet kjøretid - Dalsida lvo - dispensasjon - motorferdsel 2020 - snødekt mark - Eikesdalsfjella - Tor Olav Vevang 20. apr 2020 00:00:00 Tor Olav Vevang
- 37/2020 Delegert sak - dispensasjon - Torbudalen BVO - snødekt mark - brøyting før 01.06 - mylling og salting - Aursjøvegen A/S 2020/1563 Delegert sak - dispensasjon - Torbudalen BVO - snødekt mark - brøyting før 01.06 - mylling og salting - Aursjøvegen A/S 27. apr 2020 00:00:00 AURSJØVEGEN AS
- 38/2020 Delegert sak - Dispensasjon - Motorferdsel i utmark - Snødekt mark - Stikkeopptaking etter 20.04.2020 - Torbudalen og Aursjøen hytteeierforening 2020/4315 Delegert sak - Dispensasjon - Motorferdsel i utmark - Snødekt mark - Stikkeopptaking etter 20.04.2020 - Torbudalen og Aursjøen hytteeierforening 28. apr 2020 00:00:00 TORBUDALEN OG AURSJØEN HYTTEEIERFORENING
- 39/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport med snøskuter til bu ved Motterudholet - 2020-2024 - Helge Brevik 2020/4651 Delegert sak - Tillatelse - Dalsida LVO - Transport med snøskuter til bu ved Motterudholet - 2020-2024 - Helge Brevik 9. apr 2020 00:00:00 Helge Brevik
- 40/2020 Delegert sak Tillatelse - Åmotan - Grøvudalen LVO - snødekt mark - Åkersetra gbnr. 40/3 - Erik Bredesen 2020/917 Delegert sak Tillatelse - Åmotan - Grøvudalen LVO - snødekt mark - Åkersetra gbnr. 40/3 - Erik Bredesen 2. apr 2020 00:00:00 Erik Bredesen
- 41/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell Sunndalsfjella NP - motorferdsel snødekt mark til Snøfjellstjønnevegen 704 - Ole Orkelbog og Torbjørn Orkelbog 2020/3086 Tillatelse - snøskuter til Snøfjellstjønnevegen 704 3. apr 2020 00:00:00 Ole Torbjørn Orkelbog (og Torbjørn Orkelbog)
- 42/2020 Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport med snøskuter til bu i Kjelsungdalen - 2020-2025 - Ola Aukrust Berg 2020/4158 Delegert sak - Tillatelse - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Transport med snøskuter til bu i Kjelsungdalen - 2020-2025 - Ola Aukrust Berg 28. mar 2020 00:00:00 Ola Aukrust Berg
- 43/2020 Delegert sak Tillatelse - Åmotan-Grøvudalen LVO - snødekt mark - Falesetra i Geitådalen - Marit Hoem Fahle 2020/940 Delegert sak Tillatelse - Åmotan-Grøvudalen LVO - snødekt mark - Falesetra i Geitådalen - Marit Hoem Fahle 2. apr 2020 00:00:00 Marit Hoem Fahle
- 44/2020 Delegert sak - tillatelse - Knutshø LVO - Flåman NR - transport snødekt mark - Sætervegen 2093 - Geir Olav Slåen 2020/1568 Delegert sak - tillatelse - Knutshø LVO - Flåman NR - transport snødekt mark - Sætervegen 2093 - Geir Olav Slåen 2. apr 2020 00:00:00 Geir Olav Slåen
- 45/2020 Delegert sak - Åmotan-Grøvudalen LVO - snødekt mark - Grøøy-bua v. Åkersetra i Grødalen - Stein Roar Kolstø 2020/946 Delegert sak - Åmotan-Grøvudalen LVO - snødekt mark - Grøøy-bua v. Åkersetra i Grødalen - Stein Roar Kolstø 3. apr 2020 00:00:00 Stein Roar Kolstø m.fl.
- 46/2020 Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP -motorferdsel 2020 - transport snødekt mark til Skoressætra og Måsåbua - Ivar Håker 2020/3081 Delegert sak - Dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP -motorferdsel 2020 - transport snødekt mark til Skoressætra og Måsåbua - Ivar Håker 3. apr 2020 00:00:00 IVAR HÅKER

Forvalters innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre tar refererte delegerte saker 30-46/2020 til etterretning.

Arkivsaksnu
mmer: 2020/2056-4

Saksbehand
ler: Carl Severin Bjurstedt

Dato
: 29.04.20
20

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	16/2020	11.05.2020

Sak - Hjerkin/Kongsvoll/Drivdalen LVO - informasjonsskilt - nye bruer - helikopter -og ATV - Gamle Kongeveg Hjerkinnhø / Kongsvoll / Vårstigen

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Statens Vegvesen v/ prosjektleder Marit Johansson dispensasjon til følgende tiltak langs Gamle Kongeveg i Hjerkin/Kongsvoll/Drivdalen LVO i årene 2020 og 2021:

1. Skilting langs kongevegen som omsøkt med de to skilttyper som er vist. Gammelt skiltmaterielt fjernes fra verneområdet og restene deponeres i tråd med regelverket for håndtering av avfall.
2. Videre vegetasjonsrydding langs Vårstigen slik det har vært gjort i 2018 og 2019, det vil si manuell rydding og utflyging med helikopter.
Så langt råd skal man unngå å skade reir av hekkende fugler og spare hule større trær som kan være egnet som hekkeplass for hulrugere.
3. Restaurering av murer, grøter og stikkrenner vurderes som ikke søknadspliktig vedlikehold så lenge det utføres manuelt med stein fra gamle murer og sideterreng og utføres på en kulturminnefaglig forsvarlig måte.
4. Å erstatte eksisterende bruer langs Vårstigen med bruer bygd etter originaltegningene fra 1776, som omsøkt. De gamle bruene skal fraktes ut av verneområdet og restene deponeres i tråd med regelverket for håndtering av avfall.
5. Bruk av helikopter til frakt av rydningsvirke, tyngre utstyr, skilt, nye bruer, utfrakt av gamle bruer og skilt mv.
Det skal ikke flys helikopter i Kongsvoll eller Drivdalen LVO i perioden 15.2. – 15.6.
6. Bruk av ATV på tørre partier i traseene og snøskuter om vinteren som reserveløsning for helikopter. Tidligere dispensasjon for ATV på strekningen Jørskloppa-Hjerkin fjellstue utvides til også å gjelde lett minidumper eller lignende.
7. Vedtaket er gjort etter naturmangfoldloven § 48.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Søknad - Hjerkin/Kongsvoll/Drivdalen LVO - oppsetting av informasjonsskilt - Gamle Kongeveg Hjerkinnhø - Statens vegvesen

- 2 Revidert kart - Parsell 5 Hjerkin fjellstue -Kongsvoll
- 3 Søknad - Hjerkin/Kongsvoll/Drivdalen LVO - Oppsetting av informasjonsskilt - Gamle Kongeveg Vårstigen / Kongsvold fjellstue - Statens vegvesen
- 4 Søknad - Hjerkin / Kongsvoll / Drivdalen LVO - motorferdsel barmark - helikopter / ATV - informasjons skilt - Gamle Kongeveg Vårstigen
- 5 Tillegg til søknad
- 6 Oversiktskart
- 7 Brumodell etter historisk instruks med mål

Andre dokumenter i saken

8. Naturmangfoldloven – NML, [kap. II om bærekraft...](#) og [V områdevern...](#)
9. Forskrift for [Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkin LVO...](#)
10. [Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell...](#)
11. Rundskriv om [forvaltning av verneområder...](#)
12. [Kulturminner i områder vernet etter naturmangfoldloven M-420...](#)
13. [Delegeringsreglement for Dovrefjell nasjonalparkstyre...](#)
14. [Horisont Snøhetta, hovedrapporten...](#)
15. [Villreinens arealbruk i Knutshø...](#)
16. Artskart.no, Naturbase, Miljødirektoratets base over sensitive arter.
17. Tidligere tillatelser – se 2018/3231 og 2019/9897
18. Kongevegprosjektet -se www.kongevegenoverdovrefjell.no
19. Kongeveien over Fillefjell – [Vegvesenets prosjektside...](#) og [reiselivsside...](#)

Saksopplysninger

Kongevegprosjektet - bakgrunn

Statens vegvesen / Kongevegprosjektet v/prosjektleder Marit Johansson søker om en rekke tiltak langs Kongevegen på strekningen Hjerkin fjellstue – Kongsvold fjellstue – Nestavollan. Prosjektet ble initiert i 2016, startet med et forprosjekt med kartlegging av vegen i 2017 som ble videreutviklet til et hovedprosjekt som startet i 2018 og avsluttes i 2021. Målet med prosjektet er å (re-)etablere Kongevegen fra Dovre kirke til Oppdal kirke som en turvei etter mønster av Kongeveien over Fillefjell. Både for å bevare og samtidig restaurere eller rekonstruere deler av dette kulturminnet, formidle veghistorien og tilrettelegge for et reiselivsprodukt som kan styrke lokalt reiseliv på en måte som i minst mulig grad kommer i strid med bærekraftmålene.

Et tilleggsmål er å forlenge sesongen på pilgrimsleden. Strekningen fra Vårstigen over ledens høyeste punkt ved Elgsjøtangen og ned til Ryphusan i Vinstradalen er værutsatt med kort sesong, en kongevegtrase som følger Drivdalen vil være mindre krevende og ha lenger sesong.

Prosjektet startet med kartlegging, og har avdekket mange glemte deltraseer spesielt fra Drivstua mot Oppdal, og andre ukjente vegrester. Mye er ødelagt av jernbane, E6, lokale veier og dyrka mark, så det er en utfordring å få en sammenhengende trase som i størst mulig grad følger den gamle. En spesiell utfordring blir passasje forbi skiferbruddene sør for Engan, dalen er trang her og det meste av passasjen er opptatt av Driva, Dovrebanen, E6 og skiferbrudd.

Nasjonalparkstyret var sterkt involvert i og finansierte deler av forprosjektet. Vegvesenet har tatt hovedansvar for hovedprosjektet og har totalt gjennom NTP satt av ca. 20 Mkr over

prosjektperioden, med bidrag i tillegg fra fylkeskommunene, kommunene, Gudbrandsdalsmusea, Pilegrimssenter Dovrefjell og Riksantikvaren. Disse utgjør prosjektets styringsgruppe. Nasjonalparkstyret deltar (sammen med Rondane-Dovre NPS) i prosjektets samarbeidsgruppe, denne er en faglig støtte for prosjektleder.

Det har vært to grunner for styret til å involvere seg i prosjektet:

1. Ivareta kulturminnet Kongevegen som styret i tidligere runder har ment hører inn under verneformålet for landskapsvernområdet.
2. Begrense trafikken på pilegrimsleden på strekningen Vårstigen-Vinstradalen, da leden her krysser viktige villreintrekk. Med forventet økt trafikk på pilegrimsleden vil denne trafikken etter hvert kunne bli et problem for villreinen. Kongevegen ned Drivdalen vil være et godt avbøtende tiltak.

Pilegrimsleden og kongevegprosjektet har også koplinger mot [gravfeltet på Vang](#) (Oppdal) og [prosjektet om økt tilgjengeliggjøring](#) av dette. Traseen for begge går langs og delvis gjennom Vangfeltet før den ender ved Vangs-Maret (Oppdal kirke). Den store rikdom i bygda i jernalderen gravfeltet vitner om og de store fangstanleggene på fjellet langs traseen, som etter alt å dømme var grunnlag for mye av denne rikdommen, gjør koplingen naturlig. Dette er også naturlig ut fra at Kongevegprosjektet er en fordel for villreinen i Knutshø.

Kongevegen over Hjerkinshø var første delprosjekt (2017-18), her var målet å restaurere veien tilbake til slik den var da den ble anlagt på 1700-tallet, dette omfattet bl.a. vegetasjonsrydning langs kanten, utbedring av stikkrenner og grøfter og oppgrusing av veien. Den var sterkt skadet av vannerosjon og dette er fortsatt en utfordring som ikke er løst på deler av strekningen. Det vil derfor bli gjennomført nye tiltak her.

Det har vært en utstrakt skogrydding langs Vårstigen og noe langs vegen i Fokstugu LVO på strekningen Fokstugu-Hondyrju de to siste somre og veien i gammel bredde med støttemurer og andre sideanlegg begynner å tre fram over Vårstigen. Også flere eldre vegfar er oppdaget og delvis ryddet fram. Over Vårstigen har man ryddet manuelt, med motor og ryddesag, buntet rydningsvirket og fløyet det ned til E6 med helikopter. Omfanget beskrives ved at det på 10 dager i fjor ble fløyet ut 1023 hiv med rydningsvirke, rekorden var 188 hiv på en dag. Ryddingen foregår over en mye lenger periode enn utflygingen. Her har det blitt hogd til flis, en del grovere virke har grunneierne fått til ved. På Vårstigen gjenstår fortsatt en del rydding, sammen med andre restaurerings- og rekonstruksjonstiltak – se beskrivelse av søknaden under.

Søknaden

Det er tre forskjellige søknadsdokumenter som sammenfattes strekningsvis under.

Kongeveien Hjerkin fjellstue – Hjerkinnhø - Jøroskloppa («Grønbakken nord»):

1. **Informasjonsskilting langs traseen.** Et stort skilt (loddrett cortenstålplate i eget design med plakat) ved hvert utgangspunkt, mindre, skråstilte plater på stativ med stedstilknuttet informasjon langs traseen. Dette er nærmere beskrevet i vedlegg 1, kart i vedlegg 2 viser hvilke skilt som er tenkt plassert hvor (1 – store, 2 - små). Søknaden gjelder et skilt av type 1 ved Jøroskloppa og 3 av type 2 langs Kongevegen over Hjerkinnhø. Skilt type 1 ved Hjerkin fjellstue kommer utenfor verneområdet. Gamle skilt ved fjellstua og Jøroskloppa fjernes.

Til venstre stort skilt (type 1), til venstre lite skilt (type 2) Foto: Statens vegvesen

2. Videre arbeid for å reparere vannskader og unngå disse. Vil kunne kreve bruk av ATV til transport, evt. minidumper. Opprinnelig (1700-t og restaurering på 1960-t)) ble masser hentet fra sideterreng, nasjonalparkstyret har ikke akseptert at det gjøres i dag, så grus må kjøres inn. Strekningen fra Jørskloppa mot Porten tåler ikke kjøretøy med særlig marktrykk, viser erfaringer fra 2017.
Det er tidligere gitt tillatelse til tiltak og bruk av ATV i forbindelse med vedlikehold og tiltak her (DS 69/2019 i arkivsak 2019/9897).

Ved Kongsvold fjeldstue

Skilting med stort skilt (type 1) i / ved tunet og små skilt (type 2) ved Kongevegen nord og sør for tunet. Rydding av vegetasjon i traseen i nærområdet.

Kongevegen Jørskloppa – Kongsvoll – Gammalholet – Vårstigen – Nestavollan

(I søknaden beskrives også tiltak på strekningen Nestavollan – Hesthåggån, dette er utenfor verneområdet.)

1. Informasjonsskilting langs traseen. Store skilt (type 1) ved Kongsvoll, Gammalholet og Nestavollan (2 skilt, et i hver ende av parkeringen ved starten av Kongevegen nordover og sørover.). Videre 11 mindre skilt (type 2) langs Vårstigen, til erstatning for gamle skilt av varierende utførelse og kvalitet, disse fjernes. De små skiltene flys primært ut med helikopter i samband med aktiviteten i neste punkt. Eventuelt med snøskuter til neste vinter om tiden blir for knapp.
2. Ferdigstille vegetasjonsrydding lang traseen og av viktige siktlinjer. Som tidligere manuell rydding uten terrenggående kjøretøy, rydningsvirket flys ut med helikopter.

Til V: Henrik Børset, Børset Skog og Veg i samtale med prosjektleder Marit Johansson, forvalter Carl S. Bjurstedt og Kari Anna Kaxrud Wilberg, Oppdal kommune. Gamle kreosotstolper etterlatt av kraftlaget(?) ble også fjernet

Til H: Gammel mur på Kongevegen i Vårstigen. Denne har stått bra.

3. Restaurering, i noen tilfelle rekonstruering, av gamle, delvis utraste murer og stikkrenner. Manuelt arbeid med original stein, eventuelt supplert med stein som finnes i terrenget.

4. Bytte ut dagens bruer over bekker med rekonstruerte bruer lagd etter generalveimesterens arbeidsbeskrivelse fra 1776. Planlagt fløyet inn med helikopter, i flere deler.

Modell av bru etter generalveimesterens arbeidsbeskrivelse.

5. Om ikke andre løsninger er mulig: Bruk av ATV eller eventuelt snøskuter gjennom vinteren i minst mulig grad for transport av tynge gjenstander.

Verneverdier langs traseene

Fjellsidene i Drivdalen er viktige hekkeområder for rovfugl og de seinere år har villreinen kalvet frampå fjellrandene på begge sider av dalen. Grovt sagt er følsom periode ut fra dette fra medio februar til midten av juni. Særlig rovfugl er sårbare for flyging med helikopter nær fjellsidene i perioden fra de etablerer hekkeplass til ungene er klekt. Sårbarheten avtar når eggene er klekt og ungene vokser til.

I fjellbjørkeskogen kan en regne med at småfugl og rype hekker i tiden mai- medio juli. Vegetasjonsrydding da har potensiale for å ødelegge reir med egg eller unger. Erfaringen fra de tidligere sesongene viser at utførende (Børset skog, som fortsetter i år) har evnet å oppdage reir og unngått å ødelegge disse ved å la vegetasjon ved reir stå til seinere.

Det er en viss konsentrasjon av registreringer av sjeldne / truede plantearter langs traseen, men dette er nok like mye et resultat av at trasen har konsentrert botanikerne som at den er et spesielt gunstig habitat. Traseen går gjennom botanisk svært rike områder som har tiltrukket botanikere siden ca. 1750. Mange av den har nok fulgt Kongevegen.

«Det kulturhistoriske miljø omkring Vårstigen og Kongsvoll» i verneformålet må også omfatte resten av Gamle Kongeveg innenfor verneområdet.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Ut fra tidligere vedtak kunne denne saken vært tatt delegert, men dette er en god anledning til å orientere nytt styre om et stort prosjekt i verneområdene.

Verneformål – forskrift

«Formålet med landskapsvernområdet er å bevare for fremtiden til forsknings-, undervisnings- og rekreasjonsformål det egenartede natur- og kulturlandskap i sonen mellom i sonen mellom østre og vestre del av Dovrefjell nasjonalpark og rundt Hjerkinnhø, plantelivet i områdene og det kulturhistoriske miljø omkring Vårstigen og Kongsvoll fjellstue med fjellstuen som forskningsstasjon for botanikk og zoologi.»

Dette er en eldre forskrift med annen oppbygging en de nyere, avsnitt Vernebestemmelser pkt. 1 sier bl.a.:

«Skogbevokste arealer opprettholdes med den treslagssammensetning som er naturlig på stedet. Snauhogster skal ikke forekomme, og foryngelse skal skje ved å bygge på naturlig gjenvekst. Bemerkelsesverdige og dekorative trær skal ikke felles. Døde og hule stammer skal av hensyn til fuglelivet ikke fjernes.

Kjemiske plantevernmidler og kunstgjødse må ikke anvendes og drenering må ikke

forekomme utenfor nåværende eller framtidig dyrket mark eller kulturbeite Plantelivet forøvrig skal være fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art som ikke skyldes vanlig ferdsel eller lovlig jakt og fiske.»

Forskriftens pkt. 6 sier at «*Motorisert trafikk til lands og til vanns og landing med fly er forbudt unntatt i ambulanse-, sikrings- og politiøyemed.*» Det er ikke unntak for vedlikehold av kulturminner.

Forvaltningsplan

Kapittel 4.5 om kulturminner har retningslinjer (kap. 4.5.2) som forutsetter samarbeid med kulturminnemyndighetene om inngrep i kulturminner. Det anbefales at restaurering (tilbakeføring til opprinnelig tilstand) bør tillates om ikke hensyn til verneverdier eller kulturfaglige hensyn tilsier noe annet. Opprinnelige materialer og teknikker skal brukes.

Retningslinjene i kulturminnekapittelet (4.5.2) sier følgende:

- a) *«Saker som kan medføre inngrep i kulturminner skal forvaltningsmyndigheten drøfte med kulturvernmyndighetene som en del av saksutredningen. Det skal tas hensyn til tilrådingene innenfor rammene av verneforskriftene og øvrig lovverk.*
- b) *Restaurering, dvs. tilbakeføring til opprinnelig, dokumentert utførelse av eksisterende bygg og anlegg, bør tillates om ikke sterke hensyn til verneverdiene eller kulturfaglige hensyn sier noe annet. (...)*
- c) *Rekonstruksjon av kulturminner som har forfalt hinsides restaurering, som nedraste steinbuer, tufter uten påstående hus og lignende, skal kun unntaksvis tillates og da etter godkjenning fra kulturvernmyndighetene. Forholdet til verneverdiene og dokumentasjonsstatus skal tillegges avgjørende vekt.*
- d) *Ved vedlikehold / restaurering / ombygging / rekonstruksjon av bygninger med kulturhistorisk verdi og andre kulturminner skal det brukes opprinnelige materialer og håndverksteknikker. (...)*
- e) *(...)*
- f) *Forvaltningsmyndighetene skal ha en positiv holdning til tiltak som er positivt i forhold til verneformålene kulturlandskap (landskapsvernområdene) / kulturminner (nasjonalparken).»*

Det er ikke relevante retningslinjer for motorferdsel eller skogrydding i denne sammenheng i planen.

Naturmangfoldloven

Alle saker må vurderes etter de miljørettslige prinsippene i §§ 8-12 jf. § 7.

§ 48 1. avsnitt jf. § 77 åpner for dispensasjon til tiltak som ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig. Begge vilkår må være oppfylt.

Dispensasjonsbestemmelsen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket.

Etter § 15 «*skal unødig skade og lidelse på villevende dyr og deres reir, bo eller hi unngås.*» Lovens § 6 har bestemmelser om aktsomhetsplikt, knyttet til forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer og arter jf. §§ 4 og 5. Aktsomhetsplikten ansees oppfylt om aktivitet utøves etter tillatelse fra offentlig myndighet innenfor forutsetningene for tillatelsen.»

I landskapsvernområder skal ikke skje tiltak som «*kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig*» (NML §36). Forvaltningsmyndigheten avgjør hva som kommer inn under dette der det må utøves skjønn.

Presedens

Bortsett fra at prosjektet har fått tillatelse / dispensasjon til tilsvarende tiltak tidligere, foreligger ikke presedens fra lignende tiltak.

Vurdering

Det er forskjellige tiltak her. Innledningsvis - å bevare Vårstigen og det kulturhistoriske miljø knyttet til den er en del av verneformålet. I dagens forskriftspråk ville dette være formulert som noe slikt som at et formål med vernet er «å ta vare på kulturminner, herunder den gamle Kongevegen over Hjerkinnhø og Vårstigen», og vernebestemmelsene ville hatt bestemmelser for tiltak i samband med istandsetting, restaurering, rekonstruksjon og vedlikehold. Det er etter forvalters vurdering åpenbart at tiltakene i Kongevegprosjektet i utgangspunktet er i tråd med verneformålet.

Innenfor verneområdene kunne prosjektet vært gjennomført av nasjonalparkstyret som skjøtsel med hjemmel i NML § 47 uten vedtak om tillatelse / dispensasjon, selv om det nok er lenge til verneområdeforvaltningen kan gjøre seg håp om midler i den størrelsesorden som er avsatt til dette prosjektet gjennom NTP.

Skilting

er ikke spesielt nevnt i forskriften. I moderne forskrifter for landskapsvernområder er dette i utgangspunktet forbudt, men det kan gis tillatelse. Forvalter vurderer derfor at dette krever tillatelse. Som presedens er dette også viktig – i motsatt fall er en mulig konsekvens at det kan komme opp mer og mer skilt på privat initiativ uten vernemyndighetens kontroll.

Skiltingen vil informere om kulturminner som er en del av verneformålet. Utformingen er etter forvalters vurdering estetisk god og samspiller med skilting etter merkevaren for norske nasjonalparker i materialvalg og størrelse, spesielt skiltene av type 1. Delvis erstattes eldre og uensartet skilting med til dels utdatert informasjon.

Skiltingen vurderes ikke å endre landskapets særpreg eller karakter vesentlig. I og med at det ikke er egen hjemmel i forskriften, må den vurderes etter naturmangfoldloven § 48. Tiltaket vurderes å være i tråd med verneformålet og å ikke påvirke verneverdiene negativt. Effekter for biologisk mangfold er usannsynlig, og nærmere vurdering etter samme lov §§ 8-12 gjøres derfor ikke. Forvalter anbefaler at det gis tillatelse i samsvar med søknad.

Rydding av vegetasjon

har fått tillatelse til og med i fjor, det vurderes ikke å stride mot verneforskriftens bestemmelser om snauhogst. Landskapets egenart vil ikke bli påvirket vesentlig, selv om Vårstigen vil bli mer synlig. Dette vil være å synliggjøre en del av verneformålet.

Det er lite påregnelig at ryddingen vil ha vesentlig betydning for sårbare plantearter som ikke også finnes lenger unna traseen enn det som skal ryddes.

Arbeidet må foregå i hekketiden for fugler som kan forventes å hekke langs traseen. Det er så små arealer som skal ryddes at jeg forventer at antall fugl som hekker inntil veien og får hekkingen forstyrret eller ødelagt av arbeidene er så lavt at det ikke har noen effekt for naturtyper, økosystemer eller arter jf. NML § 15. Utførende entreprenør (Børset Skog og Veg) har i tillegg vist evne til å oppdage og skåne reir. Traseen er mye beferdet og det vil også bidra til å hindre reiretablering i ryddesonen

Forvalter vurderer ut fra dette at ryddingen vil ha liten effekt for naturfaglige deler av verneformålet, nøyere vurdering etter NML §§ 8-12 vurderes som unødvendig og det anbefales at tiltaket ikke faller inn under forbudet mot snauhogst i vernebestemmelsenes punkt 1. Dog gis dispensasjon for å fjerne døde og hule trær i ryddesonen om det vurderes som nødvendig for gjennomføringen.

Restaurering / rekonstruksjon av murer, stikkrenner, grøfter o.l.

Det er særlig steinmurer som må ordnes. Det brukes her stein fra eksisterende murer eventuelt supplert med stein fra sideterreng, og arbeidet utføres med håndmakt. Dette arbeidet er reparasjon av eksisterende anlegg og i grenselandet for om det trenger tillatelse.

Prosjektleder har kulturfaglig kompetanse (arkeolog) knyttet til den enheten i Vegvesenet som har ansvar for historiske veier og kulturvernmyndighetene (fylkeskommunene og Riksantikvaren) er inne i prosjektet både i styrings- og samarbeidsgruppa. Ut fra dette vurderer forvalter retningslinjene for vedlikehold, restaurering og rekonstruksjon av kulturminner i forvaltningsplanen er sikret ivarettatt. Tiltakene vil ikke endre det vernede landskapet vesentlig, og tiltaket vurderes som vedlikehold som ikke trenger tillatelse / dispensasjon fotutsatt gjennomført som beskrevet.

Bytte dagens bruer med rekonstruerte

Det er tre bruer av varierende alder, utførelse, spenn og kvalitet langs Vårstigen. Disse skal skiftes ut med nye som vil være bygget etter en instruks for brubygging fra 1767, utarbeidet av daværende generalvegmeister Georg Anton Krogh for bruk blant annet på denne strekningen. Bruene skal bygges ferdig utenfor verneområdet og flys på plass, med unntak av den lengste som trolig må flys inn i flere deler.

Det skal også rekonstrueres en kavlebru i et vått parti.

Forholdet til kulturminnekapittelet i forvaltningsplanen blir som for forrige avsnitt, men dette blir nybygg og trenger dispensasjon etter NML § 48.

Tiltaket vil være positivt for verneformålet (kulturdelen) og ikke ha noen negativ effekt for verneverdiene. Biologisk mangfold vil ikke bli berørt og det er uten betenkeligheter å gi dispensasjon.

Motorisert ferdsel – helikopter

Helikopter skal nyttes til å fly ut rydningsvirke, til å fly inn bruer, skilt og annet og til å fly inn og plassere de nye bruene.

Hekkende rovfugl i eller kalvende villrein over dalsidene påregnes ikke å bli forstyrret forutsatt at helikoptervirksomheten foregår i fra slutten av hekkeperioden for rovfugl eller i vintersesongen før rovfuglene oppsøker hekkeplassene. Det er også en viss helikoptertrafikk opp og ned Drivdalen gjennom hele året, hyppigst ambulansehelikopteret på Dombås på retur fra Trondheim og en viss habituering til helikopter er påregnelig.

Det skal ikke flys med helikopter i perioden 15.2. – 15.6. av hensyn til hekkende rovfugl og villreinkalving.

Rekreasjon er et verneformål i dette landskapsvernområdet, men forstyrrelse av motorferdsel er beskjedne sett i forhold til nytte for dette verneformålet Tiltaket vurderes derfor å ikke være i strid med verneformålet eller å skade verneverdiene eller biologisk mangfold, gitt vilkår knyttet til kalvings- og hekketid, og kan få dispensasjon etter NML § 48.

Motorisert ferdsel - ATV, evt. minidumper og snøskuter

På Vårstigen er ATV og snøskuter omsøkt som reserveløsninger om det blir oppdrag som ikke kan løses med helikopter. ATV skal kun brukes ved tørre forhold. Prosjektet har også tidligere hatt tillatelse til dette, uten at det har vært brukt.

Som tidligere vurderes dette ukomplisert i forhold til verneformål og – verdier samt biologisk mangfold i det beskjedne omfang det er snakk om og bør kunne få dispensasjon.

Over Hjerkinnhø er det en vei der bruk av lette kjøretøyer ikke medfører skade ut over forstyrrelse av turfolk. Det er tidligere gitt tillatelse til ATV og det bør ikke være noen annen vurdering knyttet til minidumper og lignende for transport av grus. Prosjektleder opplyser at i utgangspunktet håper man å klare seg med å hente tilbake grus, som er vasket ut i sideterrenget, med manuelt utstyr. Forvalter vurderer det uproblematisk til å utvide eksisterende tillatelse for ATV til minidumper e.l.

Innstilling er skrevet i tråd med dette.

Statens vegvesen

Til: Dovrefjell
nasjonalparkstyre v/Carl
S. Bjurstedt
Fra: Statens vegvesen,
Prosjekt Kongevegen
over Dovrefjell v/ Marit
Johansson

Vår dato:
07.02.2020

Vedr. søknad om oppsetting av informasjonsskilt langs Kongevegen over Dovrefjell (Hjerkinnhø)

I forbindelse med prosjekt Kongevegen over Dovrefjell søkes det herved om å sette opp informasjonsskilt langs Kongevegen som strekker seg over Hjerkinnhø. Som en sentral del av prosjektet, ønsker vi å formidle Kongevegens historie med informasjonsskilt langs strekningen slik at vandrere kan bli mer informerte om Kongevegens historie i løpet av turen.

Kongevegen over Hjerkinnhø går fra Hjerkin fjellstue i sør opp til Hjerkinnhø og videre ned til parkeringen ved E6 på Jørskloppa i nord. Deler av strekningen ligger innenfor Hjerkin, Kongsvold og Drivdalen landskapsvernområde, i både Trøndelag og Innlandet fylkeskommune, og Dovre og Oppdal kommune. Ved parkeringen på Jørskloppa og ved Hjerkin fjellstue står det i dag to eldre skilt som omtaler Kongevegen, men skiltene er i dårlig stand og bør skiftes ut (se vedlegg 3).

I utgangspunktet ønsker vi å sette opp fem skilt i cortenstål, av samme type som er satt opp langs Kongevegen over Filefjell (se vedlagte bilder). Ett skilt er planlagt ved Hjerkin fjellstue (av type 1), ett annet skilt av type 1 er planlagt ved parkeringen ved Jørskloppa. I tillegg ønsker vi å sette opp tre skilt av type 2 som vedlagte bilder viser. De tre skiltene av type 2 vil stå langs Kongevegen på hver side av Hjerkinnhø. Endelig plassering for disse skiltene på strekningen er ikke bestemt, da det vil tilpasses i forhold til hva som kan være mest hensiktsmessig. Vi ønsker også å sette opp et skilt på toppunktet av Kongevegen på Hjerkinnhø, hvor det i dag står et Pilegrimsmerke. Antallet skilt kan eventuelt tilpasses i forhold til hva som er mest hensiktsmessig med tanke på bevaring av landskapsvernområde. De mest sentrale punktene for informasjon vil være Jørskloppa og Hjerkin fjellstue. Se ellers vedlagt kart som gir en oversikt over planlagte informasjonspunkt på strekningen.

Skiltene vil fraktes inn til plasseringsstedene med snøscooter i løpet av vinterhalvåret for å gjøre frakten mest mulig skånsom. I forhold til informasjonspunktene ved Jørskloppa og Hjerkin fjellstue, er disse stedene lett tilgjengelige med bil.

Vi håper på positiv tilbakemelding, og samarbeider gjerne for å finne løsninger som kan være til det beste for verneområdet og kulturminnet Kongevegen.

Med vennlig hilsen,

Marit Johansson,

Prosjektleder for prosjekt Kongevegen over Dovrefjell, Statens vegvesen

4 vedlegg: foto av informasjonsskilt (type 1 og 2), samt bilder av nåværende skilt på strekningen og kart.

Vedlegg 1: skilttype 1

Vedlegg 2: Skilttype 2

Vedlegg 3: Nåværende skilt ved Jørskloppa

Vedlegg 4: Kart over kongevegstrekingen over Hjerkinnhø

Parsell 5 Hjerkinns fjellstue - Kongsvoll fjellstue

Informasjonspunkt

Informasjonspunkt

Vegetasjonsrydding

Vegetasjonsrydding

Vegetasjonsrydding

Informasjonspunkt

Vegetasjonsrydding

Informasjonspunkt 1

Informasjonspunkt 2

Informasjonspunkt 2

Informasjonsskilt 2

Informasjonspunkt 1

Tegnforklaring

— Kongevegen over Dovrefjell

Kongevegen over Dovrefjell

Statens vegvesen

**Til: Dovrefjell
nasjonalparkstyre
v/Carl S. Bjurstedt**

**Fra: Statens
vegvesen, Prosjekt
Kongevegen over
Dovrefjell v/ Marit
Johansson**

**Vår dato:
01.04.2020**

Søknad om oppsetting av informasjonsskilt langs Kongevegen over Vårstigen og ved Kongsvold fjellstue

I forbindelse med prosjekt Kongevegen over Dovrefjell søkes det herved om å sette opp informasjonsskilt langs Kongevegen som strekker seg over Vårstigen, samt ved Kongsvold fjellstue. Formidling er en sentral del av prosjektet, da dette kan bidra til en god fremtidig bevaring av kulturminnet Kongevegen. En del av formidlingen ønsker vi å ivareta gjennom informasjonsskilt langs strekningen slik at vandrere og besøkende kan bli mer informerte om Kongevegens historie spesielt og ferdselshistorien på Dovrefjell generelt. På flere av skiltene vil vi også gi nyttig turinformasjon, samt oppfordre turgåere til å ta hensyn til natur og dyr.

Kongevegen over Vårstigen går fra Gammelholet til parkeringen på Nestavollen og fortsetter videre til Hesthåggån i nord. Deler av strekningen ligger innenfor Hjerkin, Kongsvold og Drivdalen landskapsvernområde i Oppdal kommune. Langs Vårstigen er det i dag totalt 12 informasjonsskilt, men flere av disse er foreldet og i dårlig stand og bør skiftes ut. Skiltene har også ulik utforming.

For Vårstigen ønsker prosjekt Kongevegen over Dovrefjell å sette opp totalt 15 skilt (se vedlagt kart) i cortenstål, av samme type som er satt opp langs Kongevegen over Filefjell og andre kongeveger i Norge (se vedlagte bilder), da det ønskes en mer enhetlig skilting av Kongeveger i Norge. I tillegg vil det være ønskelig å få en mer enhetlig skilting langs hele strekningen av Kongevegen over Dovrefjell.

Skilt av type 1 (se vedlagt bilde) er planlagt ved Gammelholet, Nestavollen (i begge ender av parkeringen for å markere inngangen til de to traséene), samt ved parkeringen ved Hesthåggån. I tillegg ønsker vi å sette opp 11 skilt av type 2 (jf. vedlegg 2). Disse skiltene er planlagt oppsatt ved Skåkbekken, Tingsvaet, nord for Tingsvaet, Drivstuesætra, Vårstigåa, Snøvesætra, samt tre skilt mellom Merrabekken og Nestavollen. I tillegg ønsker vi å sette opp to skilt av skilttype 2 på strekningen mellom Nestavollen og Hesthåggån. Endelig

plassering av enkelte skilt på strekningen er ikke bestemt, da det vil tilpasses i forhold til hva som kan være mest hensiktsmessig. Se ellers vedlagt kart som gir en oversikt over planlagte informasjonspunkt på strekningen.

Skiltene vil fraktes inn til plasseringsstedene på så skånsom måte som mulig. Alternativer for transport er helikopter i forbindelse med vegetasjonsryddingen, hest hvis det er mulig, alternativt ATV eller snøscooter. Vi ønsker å sette opp flere av skiltene i løpet av sommersesongen 2020, så derfor er snøscooter kun et alternativ hvis det blir noe utsettelse. ATV ønsker vi kun å bruke som det siste alternativet, og kun ved spesielt egnede forhold. I forhold til informasjonspunktene ved Gammelholet, Nestavollen og Hesthåggån er disse stedene lett tilgjengelige med bil.

Vi ønsker også å sette opp skilt ved Kongsvold fjellstue, men sted og antall må anpasses nærmere i forhold til hensikt og ønsker/tillatelser fra eier og forvalter. Vi søker derfor nasjonalparkstyret om å sette opp maksimalt tre skilt ved området på Kongsvold. Ett ved tunet av skilttype 1, ett av skilttype 2 ved strekningen sør for Kongsvold, og ett av skilttype 2 ved den nordlige strekningen av Kongsvold (se vedlagt kart).

Vi håper på positiv tilbakemelding, og samarbeider gjerne for å finne løsninger som kan være til det beste for verneområdet og kulturminnet Kongevegen.

Med vennlig hilsen,

Marit Johansson,

Prosjektleder for prosjekt Kongevegen over Dovrefjell, Statens vegvesen

4 vedlegg: foto av informasjonsskilt (type 1 og 2), samt bilder av nåværende skilt på strekningen og kart.

Vedlegg 1: Informasjonsskilt av stående type – skiltnivå 1

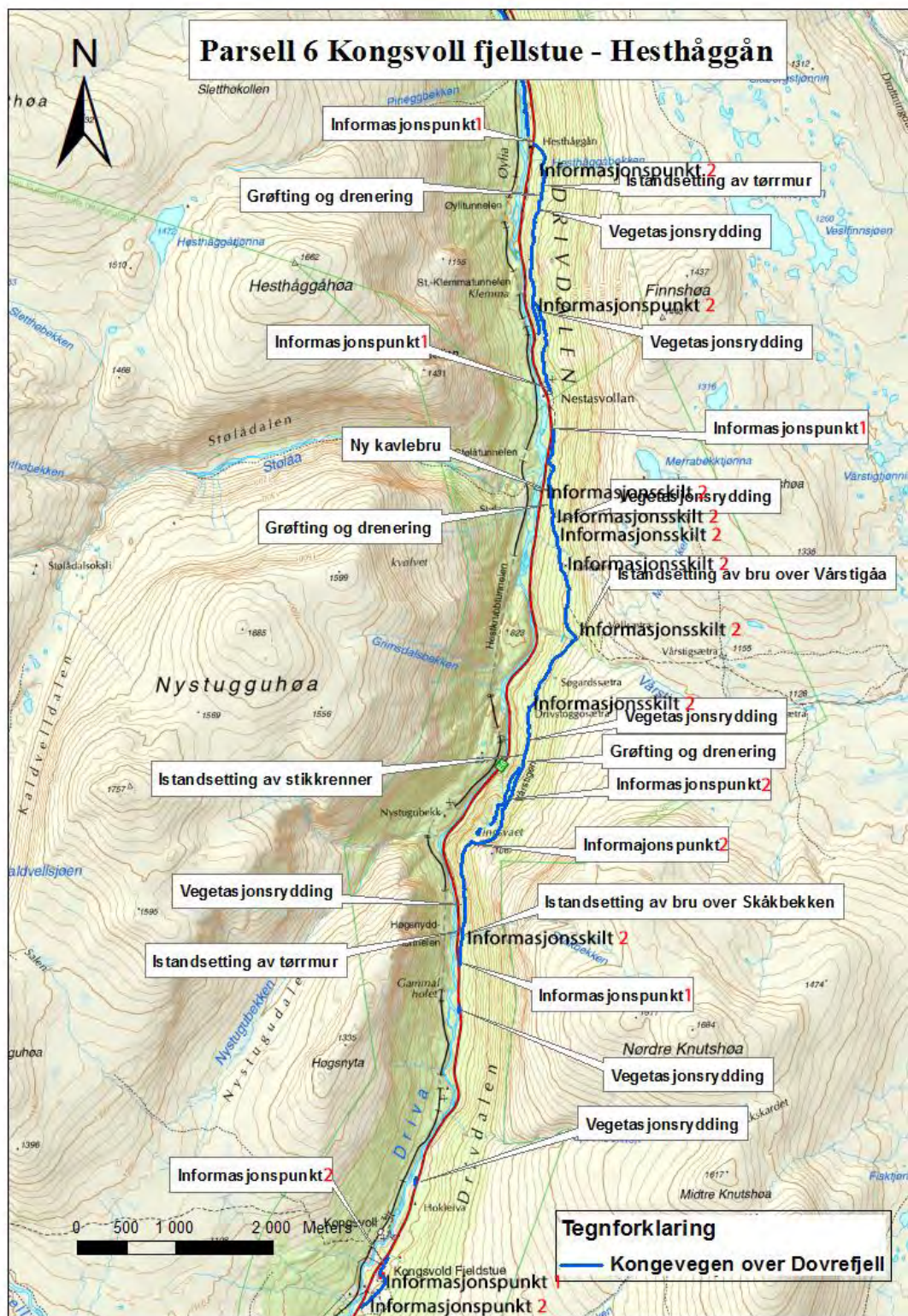
Vedlegg 2: Informasjonsskilt av skrånende type – skiltnivå 2

Vedlegg 3: Eksempel på nåværende skilt langs Vårstigen

Vedlegg 4: Oversiktskart med avmerket sted for informasjonspunkt

Statens vegvesen

Fylkesmannen i Innlandet
Postboks 987

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Marit Johansson / 95744388

Vår referanse:
20/16523-3

Deres referanse:

Vår dato:
09.03.2020

Søknad om tillatelse til å gjennomføre tiltak og motorisert ferdsel i utmark i forbindelse med vegetasjonsrydding og istandsetting av Kongevegen over Dovrefjell på strekningen Vårstigen (2020–2021) – Prosjekt Kongevegen over Dovrefjell

Et samarbeidsprosjekt på tvers av regions-, fylkes- og kommunegrenser ble initiert i 2016 for å kartlegge Kongevegen over Dovrefjell. I 2017 ble det gjennomført en registrering av vegen, og en kartlegging av tilstand og utbedringsbehov for Kongevegen mellom Dovre kirke og Oppdal kirke (jf. forprosjektrapporten). I april 2018 startet hovedprosjektet som vil pågå til 2021. Prosjektets mål er å istandsette og tilrettelegge vegen slik at den kan bevares og tas i bruk som en ti mil lang sammenhengende historisk vandringsveg. Et annet hovedmål er å formidle ferdselshistorien på Dovrefjell. Oppdal kommune og nasjonalparkstyrene på Dovrefjell er parter i samarbeidsprosjektet, i tillegg til Dovre kommune, Innlandet fylkeskommune, Trøndelag fylkeskommune, Gudbrandsdalsmusea, Pilegrimssenter Dovrefjell og Statens vegvesen.

Statens vegvesen har avsatt midler i handlingsprogrammet (NTP) til tiltak på spesielt to strekninger; henholdsvis Vårstigen i Oppdal kommune og strekningen mellom Åteigen og Fokstugu i Dovre kommune. I tillegg har fylkene, kommunene, Miljødirektoratet og Riksantikvaren bevilget midler til prosjektet.

I løpet av 2018 og 2019 ble det gjort en omfattende vegetasjonsrydding langs Vårstigen, mellom Gammelholet og Nestavollen (6 km). Vi viser til tidligere tillatelse gitt av Oppdal kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre for tiltaket/motorisert ferdsel i utmark. Hele vegbredden på strekningen, samt tørrmurer er nå ryddet og godt synlige, og det ble også ryddet flere siktlinjer for å åpne landskapet ved vegen. En viktig grunn for ryddingen er å sikre videre bevaring av Vårstigen, og samtidig vise oppbygningen og omfanget av den historiske vegen.

I 2020 vil vi fortsette vegetasjonsryddingen langs Vårstigen mellom Nestavollen og Hesthåggån. Det vil også være aktuelt å gjøre noe gjenstående vegetasjonsrydding av vegen mellom Gammelholet og Hesthåggån, altså innenfor landskapsvernområdet

Postadresse
Statens vegvesen

Telefon: 22 07 30 00

Kontoradresse
Østensjøveien 34
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Org.nr: 971032081

Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn. Vi vil på samme måte som tidligere fjerne kratt, busker og løvtrær som vokser i vegen, langs murer og i grøfter, samt rydde enkelte siktlinjer. Prosjektleder vil ha tett oppsyn med arbeidet mens det pågår. Arbeidet vil utføres ved manuelt arbeid med motorsag og ryddesag. Det er viktig for prosjektet å frakte vegetasjonen ut fra området slik at ikke ryddet vegetasjon blir liggende i og ved vegen, og som tidligere vil vi derfor benytte helikopter til å frakte ut vegetasjonen. Nestavollen og Hesthåggå vil bli benyttet som landingsplasser.

I løpet av 2020 og 2021 vil vi også gjennomføre istandsettingstiltak på Kongevegen over Vårstigen. Det vil innebære istandsetting av vegmurer (tørrmurer), stikkrenner og grøfter langs hele Vårstigen, fra Gammelholet til Nestavollen. Flere av tørrmurene langs Vårstigen er i dårlig forfatning, og det er påkrevet å gjøre et istandsettingsarbeid for å forhindre videre utglidninger av muren og vegbanen. Det vil være ulik grad av tiltak for å istandsette murene, men i enkelte tilfeller kan det være behov for å ta ut større partier for å bygge opp (rekonstruere) muren som har forfalt. I løpet av sesongen 2020/21 vil vi også rekonstruere de historiske trebruene (jf. instruks fra generalvegmeister G. A. Krogh av 1767) over Vårstigåa, Merrabekken og Skåkbekken. Bruene vil i hovedsak bygges utenfor området, og flys inn med helikopter i sin helhet. På den måten unngår vi frakt av utstyr og ekstra slitasje på vegbanen og terrenget. I forbindelse med istandsettingen av bruene kan det bli aktuelt å utbedre brukarene, og det kan også være nødvendig å bygge noe av bruene på stedet (dette gjelder spesielt for brua over Skåkbekken). Alle istandsettingstiltak vil følges nøye opp av prosjektleder.

På vegne av prosjekt Kongevegen over Dovrefjell søker herved Statens vegvesen Oppdal kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre om tillatelse til å gjennomføre tiltakene, og å benytte ATV og helikopter til å løfte ut virke, frakte utstyr, materialer og bruer i forbindelse med istandsettingstiltak langs Vårstigen i sesongen 2020 og 2021. Av hensyn til kulturminnet og naturområdene, vil det meste av arbeidet gjøres med håndmakt, og ATV vil kun benyttes ved tørre og gode forhold, og ved tilfeller hvor det er absolutt nødvendig. Helikopter benyttes for å skåne både kulturminnet og terrenget. Alle tiltak vil gjennomføres så skånsomt som mulig. Det vil bli innhentet tillatelse til tiltakene av alle berørte grunneiere. Tiltakene i 2020 vil trolig starte i midten av mai og pågå frem til oktober, men på grunn av kort sesong, vil tiltakene fortsette i 2021.

Med hilsen
Marit Johansson

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Likelydende brev sendt til
Fylkesmannen i Innlandet, Postboks 987, 2604 LILLEHAMMER
Oppdal kommune,

Fra: Johansson Marit <marit.johansson@vegvesen.no>

Sendt: tirsdag 10. mars 2020 15:07

Til: Kari Wilberg <Kari.wilberg@oppdal.kommune.no>; Bjurstedt, Carl Severin <fmopcsb@fylkesmannen.no>

Emne: Supplerende søknad vedr. vegetasjonsrydding

Hei,

Viser til tidligere sendt søknad om tillatelse til å gjennomføre tiltak og benytte motorisert ferdsel i utmark i forbindelse med vegetasjonsrydding og istandsetting av Kongevegen over Dovrefjell på strekningen Vårstigen (2020-2021) – prosjekt Kongevegen over Dovrefjell, sendt 09.03.20. Sender her en supplerende søknad fra Statens vegvesen på vegne av prosjekt Kongevegen over Dovrefjell for vegetasjonsrydding av Kongevegen ved Kongsvold (se vedlagt kart hvor strekningen er markert). Vegetasjonsryddingen vil innebære å fjerne kratt, busker og løvtrær som vokser i vegen, langs murer og i grøfter. Prosjektleder vil ha tett oppsyn med vegetasjonsryddingen mens arbeidet pågår. Arbeidet vil gjennomføres manuelt, med motorsag og ryddesag. Det er viktig for prosjektet å fjerne vegetasjonen helt slik at ikke ryddet vegetasjon blir liggende i og ved vegen. I dette tilfellet kan det være aktuelt å legge igjen noe av vegetasjonen i terrenget, utenfor vegen, da vegetasjonen består for det meste av busker og kratt. Vi håper det kan være mulig. Hvis det likevel viser seg å være hensiktsmessig å løfte vegetasjonen ut av området, kan det være aktuelt å benytte helikopter til å frakte vegetasjonen bort fra vegen/området. Vi søker derfor om dispensasjon for motorisert ferdsel i utmark også for dette området.

Med hilsen

Marit Johansson

Statens vegvesen, Transport og samfunn

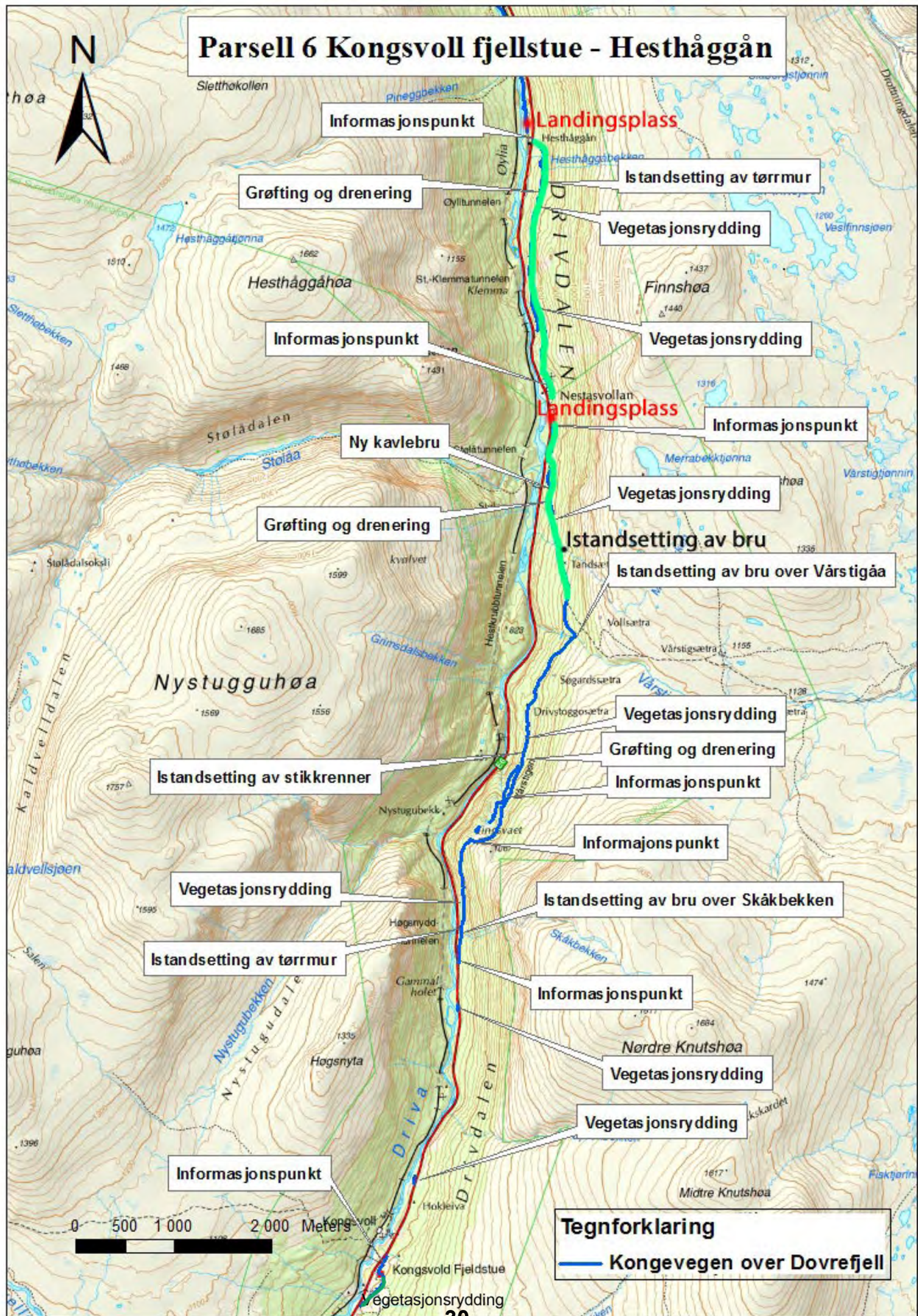
Samfunnsutvikling og klima, Klima og miljø

Besøksadresse: Østensjøveien 34, Oslo

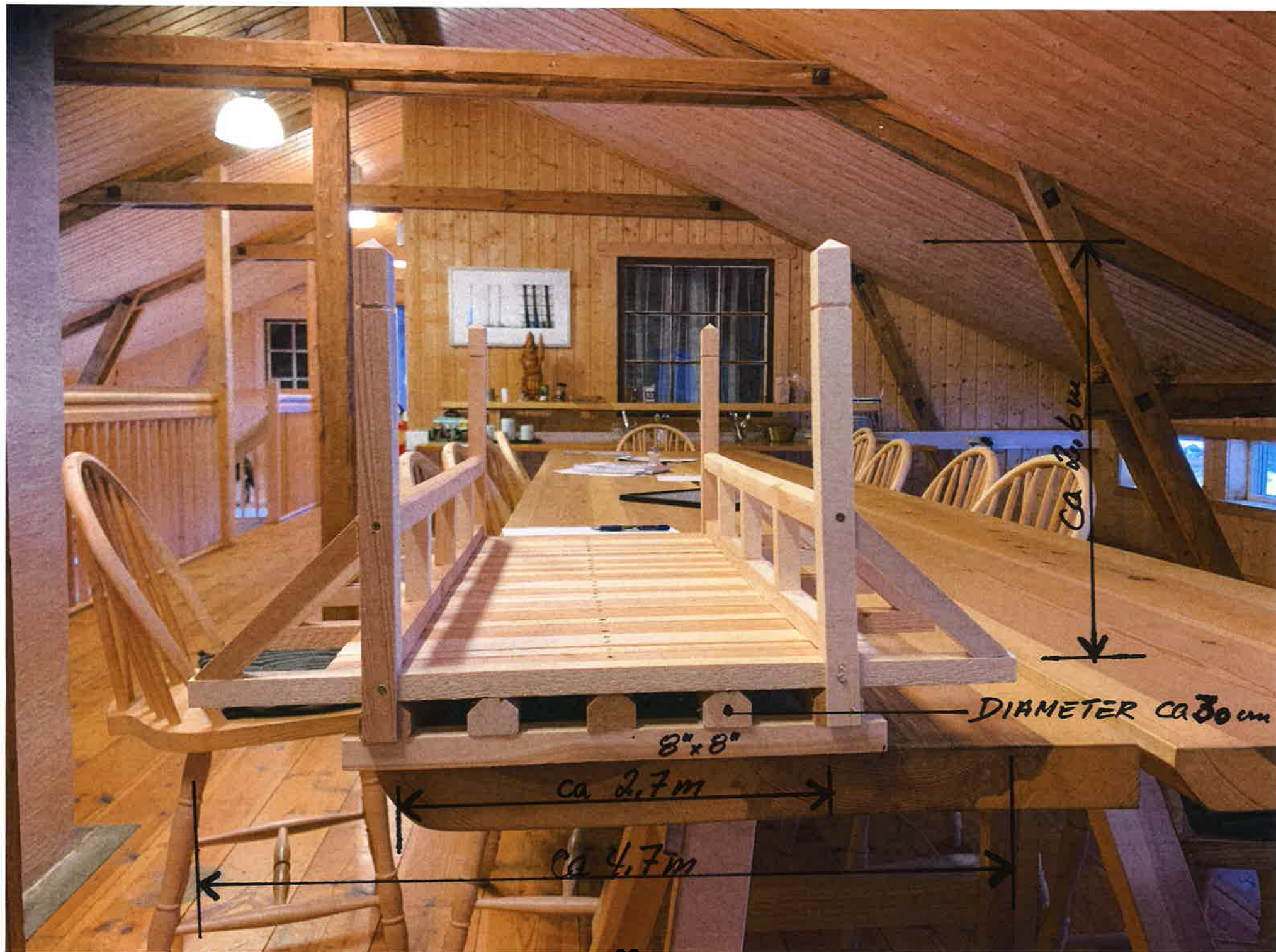
Mobil: +47 95744388 **epost:** marit.johansson@vegvesen.no

www.vegvesen.no **epost:** firmapost@vegvesen.no

Parsell 6 Kongsvoll fjellstue - Hesthåggån

Arkivsaksnummer: 2019/19648-11

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 24.04.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	17/2020	11.05.2020

Søknad om riving av gammel hytte og oppsetting av ny - Tjønnglupvegen 873

Innstilling fra forvalter

- Dovrefjell nasjonalparkstyre gir tillatelse til å rive og bygge nytt på Tjønnglupvegen 873, i hovedsak i samsvar med søknad men innenfor rammene i pkt. 2 (vilkår).
- Følgende vilkår gjelder:
 - Maksimalt bebygd areal (BYA) for hytta skal ikke overstige 40 m².
 - Hytta skal legges så langt ned i terrenget som mulig, laveste del av fundamentet evt. avstand bunnsvill-terreng skal ikke være høyere enn 20 cm.
 - Torv fra ny tomt skal brukes til å revegetere den gamle.
 - Utvendig kledning med kantet stående panel av tilnærmet samme dimensjon som dagens. Eventuell farge som er tilpasset fjellet – grå / brun. Ikke omramninger i kontrastfarge.
 - Matt takkledning som går inn i omgivelsene – tretak, shingel, takpapp e.l. Importert torv er ikke tillatt.
 - Avfall fra riving skal bringes til godkjent mottak. Rent trevirke kan kappes opp og brukes til ved.
 - Gammel hytte skal være revet og rivningsavfall fjernet seinest et år etter byggestart for ny hytte.
 - Etter ferdigstilling skal nasjonalparkstyret ha oversendt fire bilder av hytta, et fra hver side.
 - Søker må påregne at det blir kontrollert i ettertid at vilkårene er oppfylt.
- Vedtaket er gjort etter forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark § 3, 4. ledd h).

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

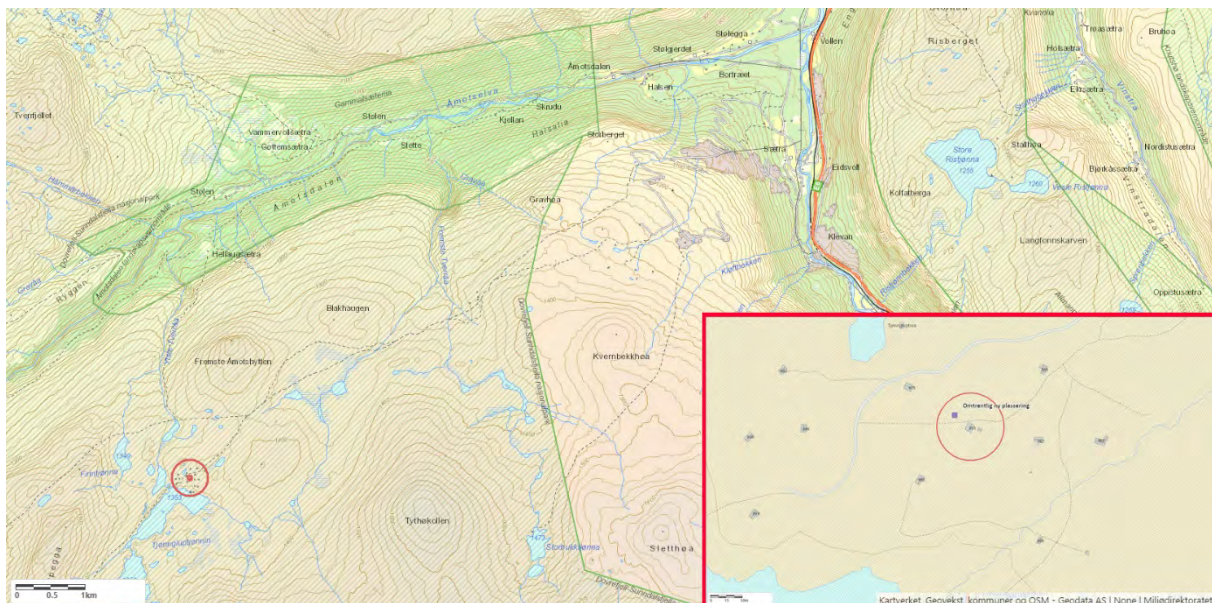
- 1 Søknad om dispensasjon.
- 2 Søknad om nybygg/riving og svar fra Oppdal bygdeallmenning
- 3 Tjønnglupvegen 873 - situasjon
- 4 Tegninger eksisterende hytte
- 5 Reviderte byggetegninger - Tjønnglupvegen 873
- 6 Reviderte byggetegninger - kommentarer fra byggherre - Tjønnglupvegen 873
- 7 Uttalelse fra fylkeskommunen - riving og nyoppsetning av hytte i Tjønnglupen
- 8 Riving og nybygg Tjønnglupvegen 873 - villreinnemnda avgir ikke høringsuttalelse
- 9 E-postveksling med Oppdal bygdeallmenning om uthuset på nr. 873

Andre dokumenter i saken (aktive lenker)

10. Naturmangfoldloven – NML, [kap. II om bærekraft...](#) og [V områdevern...](#)
11. Forskrift for [Dovre fjell-Sunndalsfjella NP...](#)
12. [Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell...](#)
13. Rundskriv om [forvaltning av verneområder...](#)
14. [Delegeringsreglement for Dovrefjell nasjonalparkstyre...](#)
15. [Horisont Snøhetta, hovedrapporten...](#)
16. [Reguleringsplan for Tjønnglupen hytteområde \(1988\)...](#)

Saksopplysninger

Søkerne ønsker å rive eksisterende hytte i Tjønnglupen og bygge ny plassert på bedre byggegrunn så nær gammel tomt som mulig. Årsaken er at hytta nå står på et område som samler vann i snøsmeltinga og nedbør og dette gir igjen bevegelser i grunnen som har skadet hytta. Søker vurderer det som en bedre løsning å rive hytta og bygge ny enn å flytte den på grunn av omfattende skader – reparasjon på stedet vurderes formålsløst – se vedlegg 2.

Kartet viser plassering av hyttefeltet i Tjønnglupen, og av ny og planlagt hytte i feltet

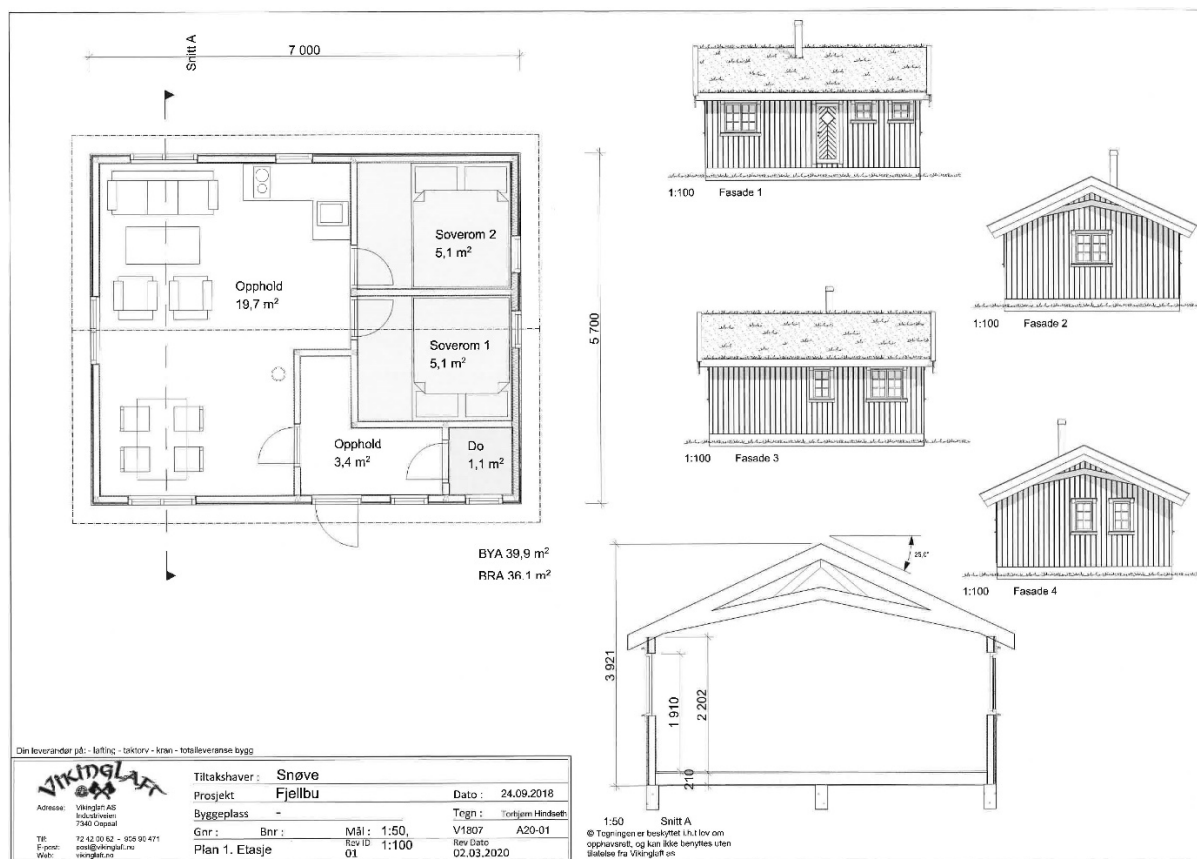
Eksisterende hytte har «BYA» (målereglene var noe annerledes) 36 m² ut fra byggetegningene, disse er datert 1971 – hytta er satt opp i 1990. I tillegg har hytta et uthus. Det finnes ikke data på uthuset i kommunens arkiv, men det sto der da nasjonalparken ble opprettet i 2002 – det er med i registrering av inngrep som skjedde og er ut fra

allmenningens notater satt opp i 1991 eller 92. Anslått fra takomriss er BYA for dette ca. 7,8 m² (takflate fra kart 3,3X3,1 m, anslagsvis mål på veggliv 2,9X2,7) i alt er **BYA** for hytte + uthus da ca. **44 m²**. I følge papirer hos bygdeallmenningen oppgir byggesøknaden for hytta en grunnflate på 35 m² og et nabovarsel for uthuset (1991, et par år etter at hytta var bygd) at det er varslet til dem med 7 m² – i alt **42 m²**.

Hytta i 2004 (inngrepsregisteret)

Det ble i 1988 vedtatt en enkel **reguleringsplan** for Tjønnglupen for 9 eksisterende og 6 nye hytter. Denne angir at «*uthus må bygges sammen med hytta*», en maksimal grunnflate (tilsvarer BYA minus tykkelse av utlekting og panel) på 40 m², takvinkel 22-30° og krav til material- og fargebruk som gjør at hyttene stikker seg minst mulig ut i terrenget (dokument 16). Utenfor regulerte områder fastsetter kommuneplanens arealdel for Oppdal en maksimalstørrelse på 35 m² for fjellhytter. Bestemmelsene gjaldt da nr. 873 ble satt opp.

Tegninger av omsøkt ny hytte

Hos bygdeallmenningen foreligger nabovarsel for og kopi av byggesøknad for uthuset. Kommunens byggesaksavdeling kan ikke finne noen papirer som omhandler uthuset, kun for hytta. Ifølge søker var de til bygdeallmenningen med nabovarsel og kopi av byggemelding i 1991. De fikk da beskjed av daværende allmenningsbestyrer om at de ikke trengte å søke, hverken til allmenningen eller til kommunen, og forholdt seg da til dette og satte opp uthuset uten nærmere formalitet.

Den nye hytta er omsøkt med BYA 39,9 se vedlegg 5, takvinkel 25°. Sammen med uthuset blir totalt BYA i tilfelle uthuset blir stående ca. 47 m². Søker oppgir at den gamle hytta hadde sovehems (vedl. 6), den nye får det ikke (stemmer med viste takkonstruksjoner i gammel og ny hytte) og derved 5 færre overnattingsplasser.

Bygdeallmenningen har gitt tillatelse til flytting (vedlegg 2), men krever at uthusfunksjoner skal integreres i hytta (uten eksplisitt å kreve uthuset fjernet).

Det har ikke kommet inn negative merknader til tiltaket i høringsrunden (vedlegg 7 og 8).

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Saker som gjelder permanente installasjoner skal behandles av nasjonalparkstyret.

Verneformål – forskrift

Formålet med Dovrefjell – Sunndalsfjella nasjonalpark er blant annet å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep. Videre har formålsparagrafen i verneforskriftens § 1 en punktvis (a – h) oppramsing av verneverdier som skal tas vare på, herunder intakt høyfjellsøkosystem, biologisk mangfold med bl.a. villrein, kulturminner, urørhet, mulighet for uforstyrret enkelt friluftsliv mv.

Forskriften for nasjonalparken:

§ 3. Vern mot inngrep i landskapet

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. [1. ledd]

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger [2. ledd]

(...)

Det er likevel tillatt med [3. ledd]

- a) vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.*

(...)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til [4. ledd]

- a) ombygging av eksisterende bygninger*
- b) mindre utvidelse av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus eller utedo som ikke kan medføre endret funksjon.*

(...)

- h) riving av bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk*

Forvaltningsplan

Kap 6.2.7 sier følgende om «bygninger i nasjonalparken:

- b) ved ombygging skal arealet ikke overstige arealet til den opprinnelige bygningen.*
- c) Mindre tilbygg som utedo osv. som ikke endrer funksjon og bruk av bygningene kan tillates.»*

Naturmangfoldloven

Alle saker skal vurderes etter de miljørettslige reglene i §§ 8 – 12 jf. 7.

Presedens

Riving og oppbygging av nytt tilsvarende bygg har vært akseptert av nasjonalparkstyret som alternativ til restaurering i flere saker, i noen tilfelle også flytting til annen, bedre egnet,

plassering i nærheten og eventuelt mindre økning av arealet om det ikke har gitt ending i byggets funksjon.

Formelt har dette vært behandlet som ombygging hjemlet i vernebestemmelsene, ikke som nybygg, noe som i de fleste tilfelle har krevd dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. Ved utvidelsen av nasjonalparken i 2018 fikk imidlertid forskriften egen hjemmel for å tillate dette – se § 3, 4.l. h) over.

Ifølge Miljødirektoratet er det presedens på en øvre grense på ca. 10 % som øvre grense for akseptabel utvidelse av hytter i verneområder.

Nasjonalparkstyret har i senere år lagt seg på at tillatelser til bygging / utvidelser blir gitt med angitt grense for maksimalt bebygd areal (BYA). Målereglene for dette er entydige og dette er noe som er mulig å kontrollere utenfra i ettertid. I og med forvaltningsplanen ikke har regler om areal, har styret lagt seg på kommunale arealgrenser der slike finnes, om det ellers er i tråd med verneforskriftene. Ingen byggesaker i Tjønnglupen som styret har behandlet har vært slik at en har trengt å vurdere søknaden i forhold til arealgrensene – hytter som det har vært saker om har vært vesentlig mindre enn 40 m².

Vurdering

Det vurderes at riving og bygging av ny hytte er uproblematisk når det gjelder effekter på verneverdiene. Den planlagte hytta ser ikke ut til å gi endret funksjon. og vil ut fra det som oppgis få mindre overnattingskapasitet. Arealinngrep vil begrense seg til selve byggetomta. Dette vil i minimal grad ha effekter for verneverdiene og vil ikke medføre endret situasjon i forhold til verneformålet. Nærmere vurdering etter naturmangfoldlovens §§ 8-12 framstår da som unødvendig. I utgangspunktet bør det derfor være uproblematisk å tillate riving og nyoppføring.

Reguleringsplanen fra 1988 sier at det ikke er tillatt med uthus her, men ut fra forhistorien legges til grunn at uthuset er oppsatt i god tro, selv om allmenningens saksbehandling i 1991 var mer enn tvilsom. Uthus eller ikke er en sak for byggesaken i kommunen og eventuelt forholdet til bortfester, vernebestemmelsene eller forvaltningsplanen gir ikke retningslinjer for uthus eller ei, selv om styret gjerne stiller vilkår i tråd med kommunale bestemmelser.

Arealet er av den nye hytta i største laget i forhold til bestemmelsene i reguleringsplan og hva som har vært tillatt av styret i andre saker der styret har lagt seg på arealbegrensingene i kommunale planer og det ellers har vært relevant - oftest ligger jo søknaden under kommunale grenser – blant annet i alle tidligere i Tjønnglupen.

Samtidig er den gamle hytta trolig målsatt på reisverk (ikke på ytterpanel slik BYA forutsetter) og har etter dagens krav også tykkere vegger. Dette utgjør fort 15-20 cm på veggtykkelsen. Om omsøkt hytte krympes 15 cm på alle kanter blir BYA ca. 36 m², omtrent som eksisterende hytte. Innvendig areal ei omsøkt og tidligere hytte blir da omtrent det samme, ut fra dette innstiller forvalter på at det kan gis tillatelse etter § 3, 4. ledd bokstav h).

Søknaden omfatter ikke motorisert transport av byggematerialer og avfall og dette må det søkes om separat.

Oppdal kommune
Plan og forvaltning

Søknaden gjelder:

Gnr. 356	Bnr. 1	Fnr. 290
-------------	-----------	-------------

Adresse:

Tjonnslupvegen 873

Eier/fester:

Hans Snøve / Amt Gulaker

Søknad om dispensasjon medhold av
plan- og bygningslovens kap. 19

Kort beskrivelse av tiltaket:

Opp setting av ny hytte, riving av gammel.

Det søkes om dispensasjonen fra følgende plan/bestemmelse/forskrift:

Begrunnelse for dispensasjonen:

Gammel hytte står i myr og berger seg hele tiden.
Ønsker ny hytte på tørt land
Se vedlagte brev til Oppdal Bygdeallmenning og
vedlagte bilder

Vedlegg:☐

Ingen vedlegg. Dispensasjonssøknaden er vedlegg til søknad om tiltak etter pbl. § 20-1.

☐

Varsling av naboer/gjenboere som vedlegg nr.:

☒

Eventuelle tegninger, kart etc. som vedlegg nr.:

☐

Eventuelle uttaler fra andre offentlige styresmakter som nr.:

Personalia:

Navn:

Hans Sndve
Arnt Gulaker

Adresse:

Båggåstrandvegen 277
Stenav 30

Postnr:

7340

Postadr:

OPPDAL

Tif (dagtid):

90112504/91312909

Dato:

6/9-19

Signatur:

HANS SNDVE
ARNT GULAKER**Plan- og bygningslovens kap. 19****§ 19-1. Søknad om dispensasjon**

Dispensasjon krever grunnlagt søknad. Før vedtak treffes, skal naboer varsles på den måten som nevnt i § 21-3. Særskilt varsel er likevel ikke nødvendig når dispensasjonssøknad fremmes samtidig med søknad om tillatelse etter kapittel 20, eller når søknaden åpenbart ikke berører naboens interesser. Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i § 1-8.

§ 19-2. Dispensasjonsvedtaket

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskrifter til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Kongen kan i forskrift fastsette tidsfrist for behandling av dispensasjonssaker.

§ 19-3. Midlertidig dispensasjon

Midlertidig dispensasjon kan gis tidsbestemt eller for ubestemt tid. Ved dispensasjonstidens utløp eller ved pålegg må søkeren uten utgift for kommunen fjerne eller endre det utførte, eller opphøre med midlertidig tillatt bruk, eller oppfylle det krav det er gitt utsettelse med, og hvis det kreves, gjenopprette den tidligere tilstand.

Dispensasjon kan gjøres betinget av erklæring der også eier eller fester for sin del aksepterer disse forpliktelser. Erklæringen kan kreves tinglyst. Den er bindende for panthavere og andre rettighetshavere i eiendommen uten hensyn til når retten er stiftet og uten hensyn til om erklæringen er tinglyst.

§ 19-4. Dispensasjonsmyndigheten

Myndigheten til å gi dispensasjon tilligger kommunen.

Dersom det er nødvendig for å ivareta nasjonale eller viktige regionale interesser og hensyn i nærmere angitte deler av strandsonen eller fiellområder, kan Kongen i forskrift legge myndigheten til å gi dispensasjon fra bestemte planer, eller for bestemte typer tiltak, midlertidig til regionalt eller statlig organ

Oppdal Bygdeallmenning

Inge Krokans veg 11

7340 Oppdal.

Vedr.søknad om flytting av hytte 356/1/290.

Vår hytte er plassert midt i Tjønnglupen hyttefelt. Den står plassert mellom noen berg som fører til at vannet samler seg i dammer både under og rundt hytta. Dette fører til veldig ustødig underlag, og hytta beveger seg mye.

Da vi satte opp hytta i 1990, så prøvde vi å grave ned på fjell der vi skulle sette pillarene, dette lot seg ikke gjøre da det ble alt for djupt ned til berg. Vi har nå i mange år drevet og jekket og justert på tilgjengelige pilarer, men ser ikke noen videre løsning på problemet.

Dører og vinduer går bra enkelte år for så å sitte fast neste år.

Gulvet som er av spon har sprukket på flere plasser, og må byttes.

Vi kunne ha revet opp alt av gulv og skiftet, men di samme problemene hadde oppstått på nytt etter få år.

Søker derfor om å få flytta hytta 20m vestover der det er tørt og stor sjanse for at bygget blir stående rolig.

Legger med noen bilder som viser problemet på utsiden, samt et som viser skjevhetene i gulvet.

Håper at den gamle hytta kan stå til ny er klar, vi skal selvfølgelig rydde den gamle plassen og forsøke og tilbakeføre denne til opprinnelig useende

Håper på en rask og positiv avgjørelse.

Mvh

Hans Snøve

Båggåstrondvegen 277

7340 Oppdal

Arnt Gulaker

Stenan 30

7340 Oppdal

UTSKRIFT AV MØTEBOK FOR OPPDAL BYGDEALMENNING

I MØTE DEN:	19.08.2019	Medlemmer/varamedlemmer tilstede:
SAK NR. :	15/19	Narve Hårstad
JNR. :	69/19	Stein Aa. Ørstad
MØTESTED :	Allmenningskontoret	Solvor Forbregd
		Nils Petter Hårstad
		Tone Bjørgen
		Albert Bakk
		Rolf Sverre Holum

SAK: HYTTER, NAUST - BYGSLING

Søknad fra Hans Snøve og Arnt Gulaker om riving av eksisterende hytte og oppføring av ny hytte på ny tomt 20 m vest for den gamle hytta. Feste nr. 290.

VEDTAK:

Søknaden om oppføring av ny hytte til erstatning for eksisterende hytte i Tjønnglupen på ny tomt godkjennes under forutsetning av godkjenning fra bygningsmyndigheten i Oppdal kommune og forvaltningsmyndigheten i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. En representant fra allmenningsstyret foretar utstikking av den nye tomte i samråd med hytteeierne.

Dersom det er behov for uthusfunksjoner må disse inngå i nybygget. Det stilles krav om at det nyttes materialer og farger som har samhörighet med de naturgitte omgivelser (naturstein, treverk, skifer, torv, mørke jordfarger, brun eller grå beis).

Den gamle hyttetomten skal være ryddiggjort senest et år etter byggestart av ny hytte. (Jfr. festekontraktens pkt. 12)

Festeavgiften for den nye hytta justeres i henhold til vedtak i sak 23/2009.

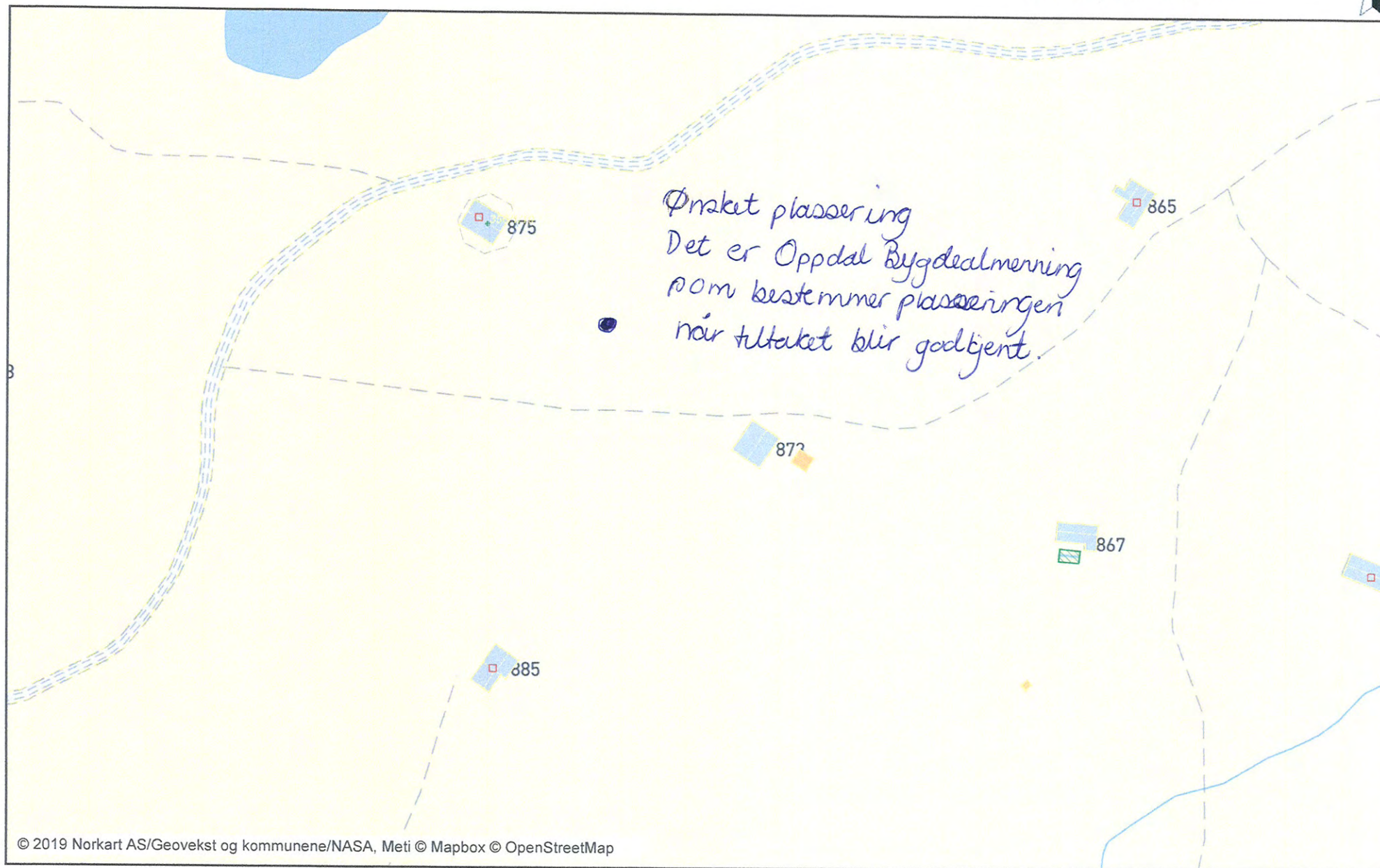
VEDTAKET VAR ENSTEMMIG
RETT UTSKRIFT BEKREFTES.

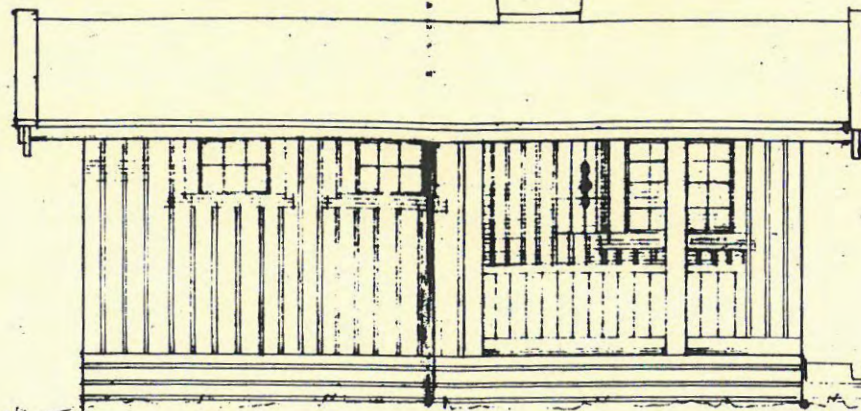
Oppdal, 19.08.2019

Ingolf Røtvei

UTSKRIFT TIL: Hans Båggåstrondvegen 277, 7340 Oppdal
Arnt Gulaker, Stenan 30, 7340 Oppdal

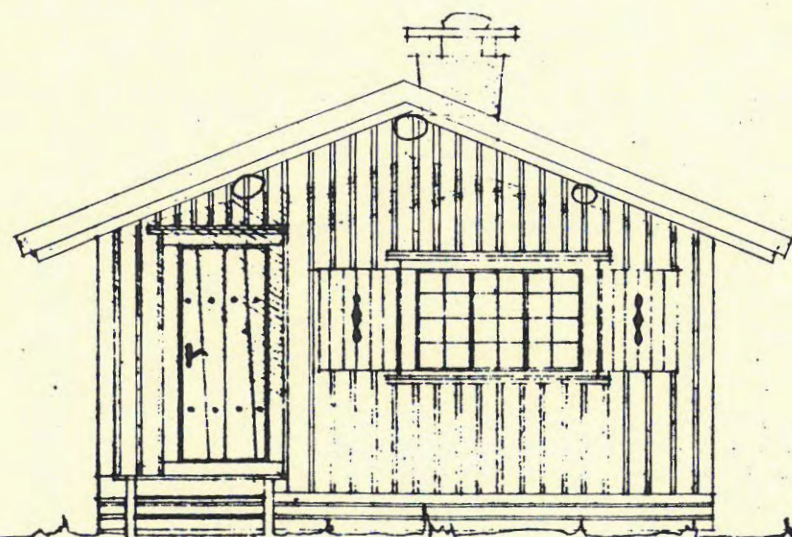

SYN FASADE

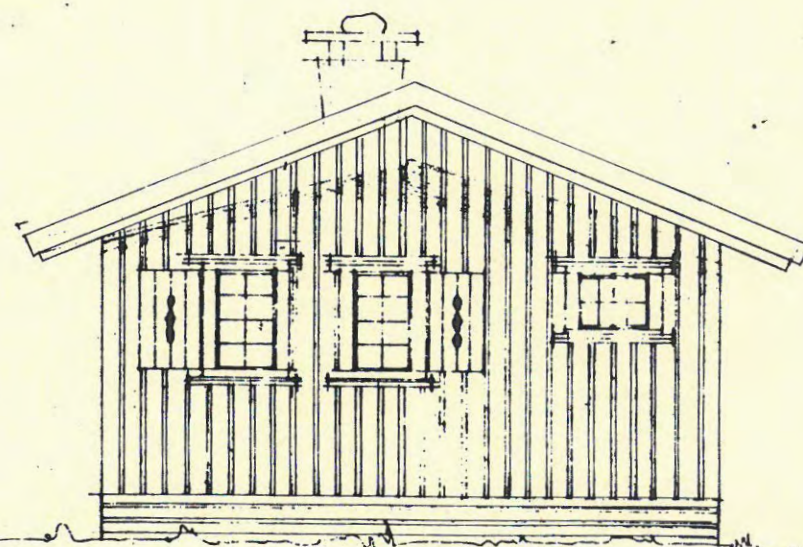
113/90

Oppdal bygningsråd

D.64

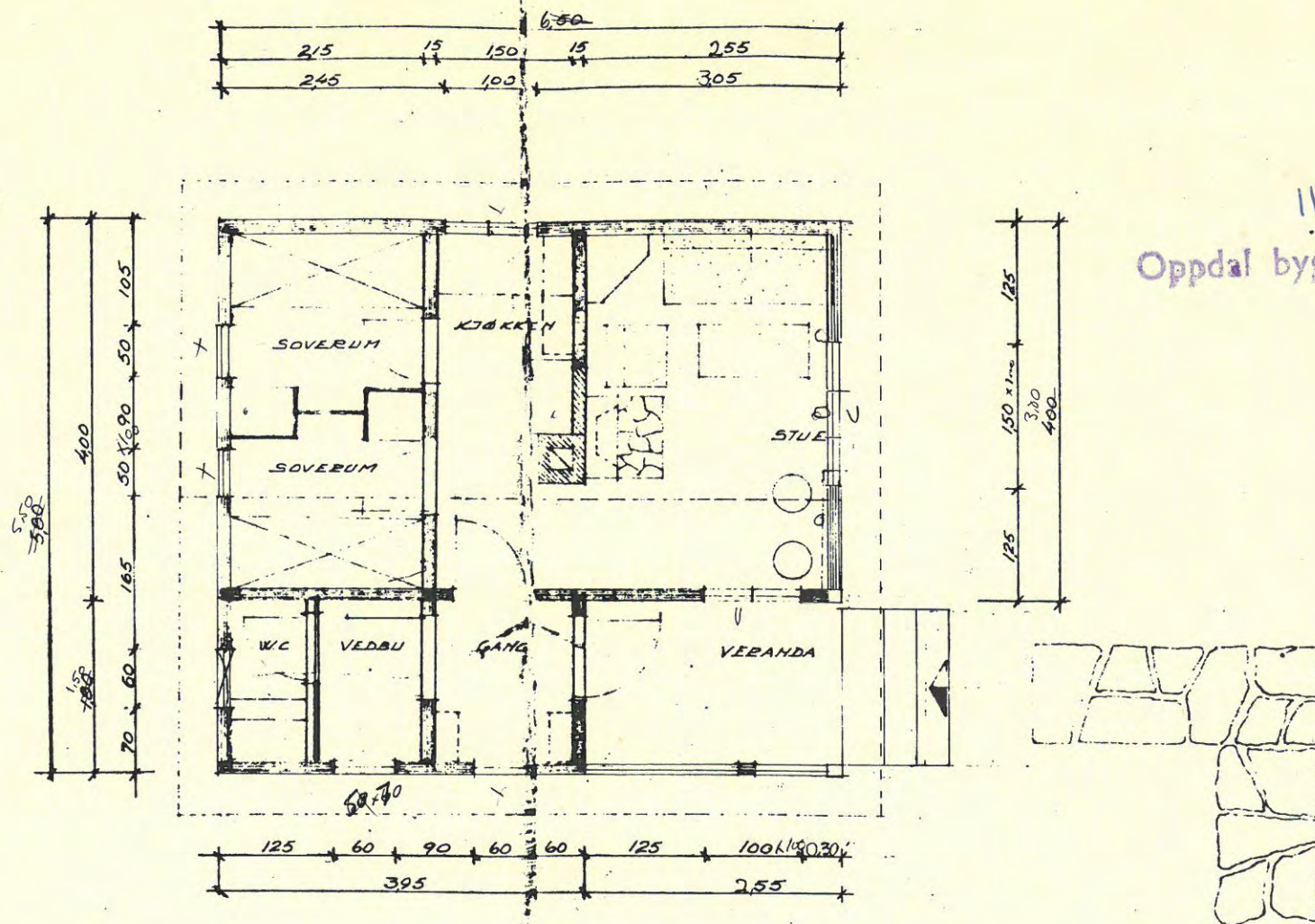
ØST FASADE

VEST FASADE

FRITIDSHUS TYPE „SYNNØVE“

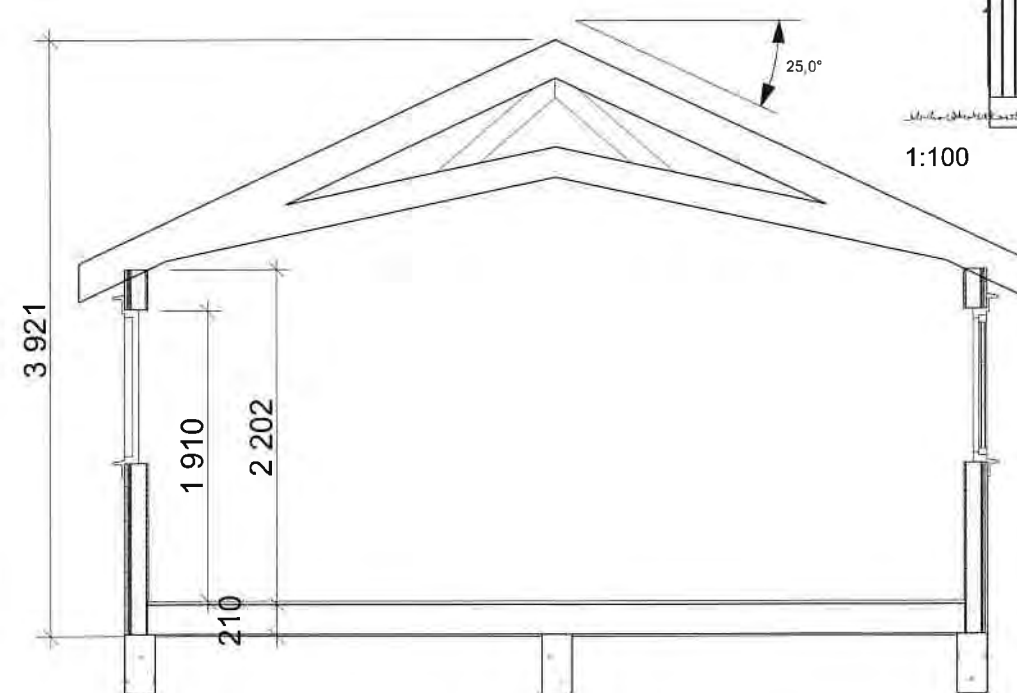
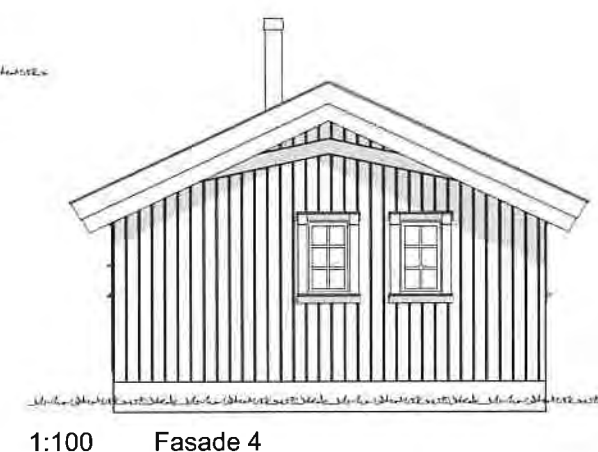
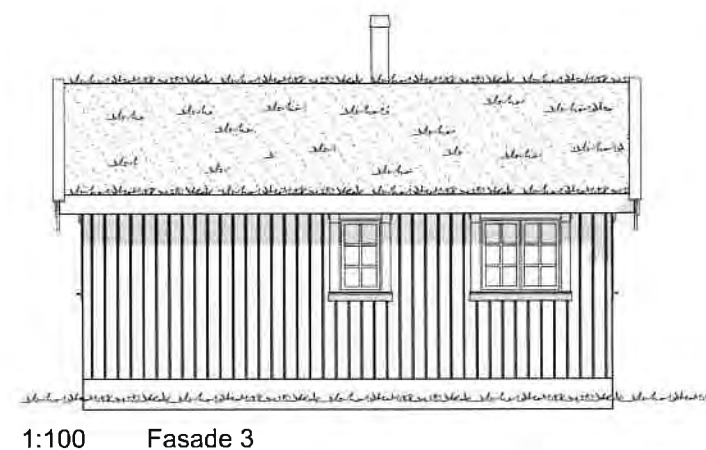
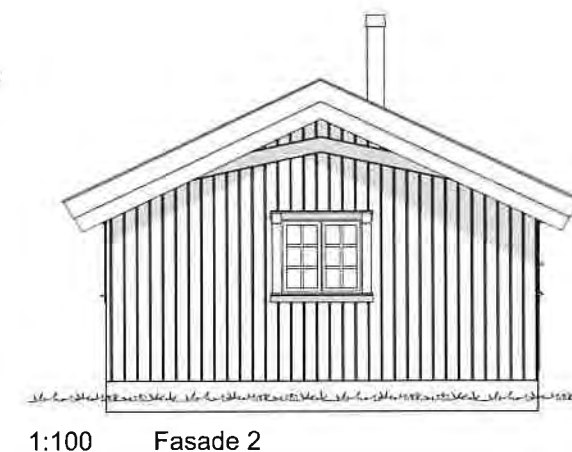
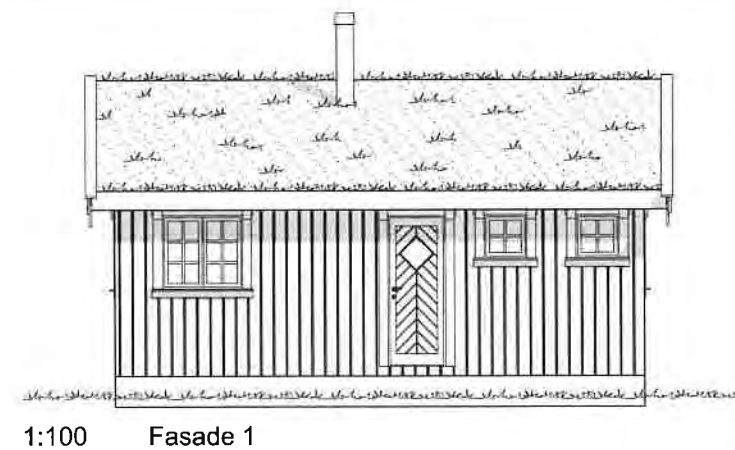
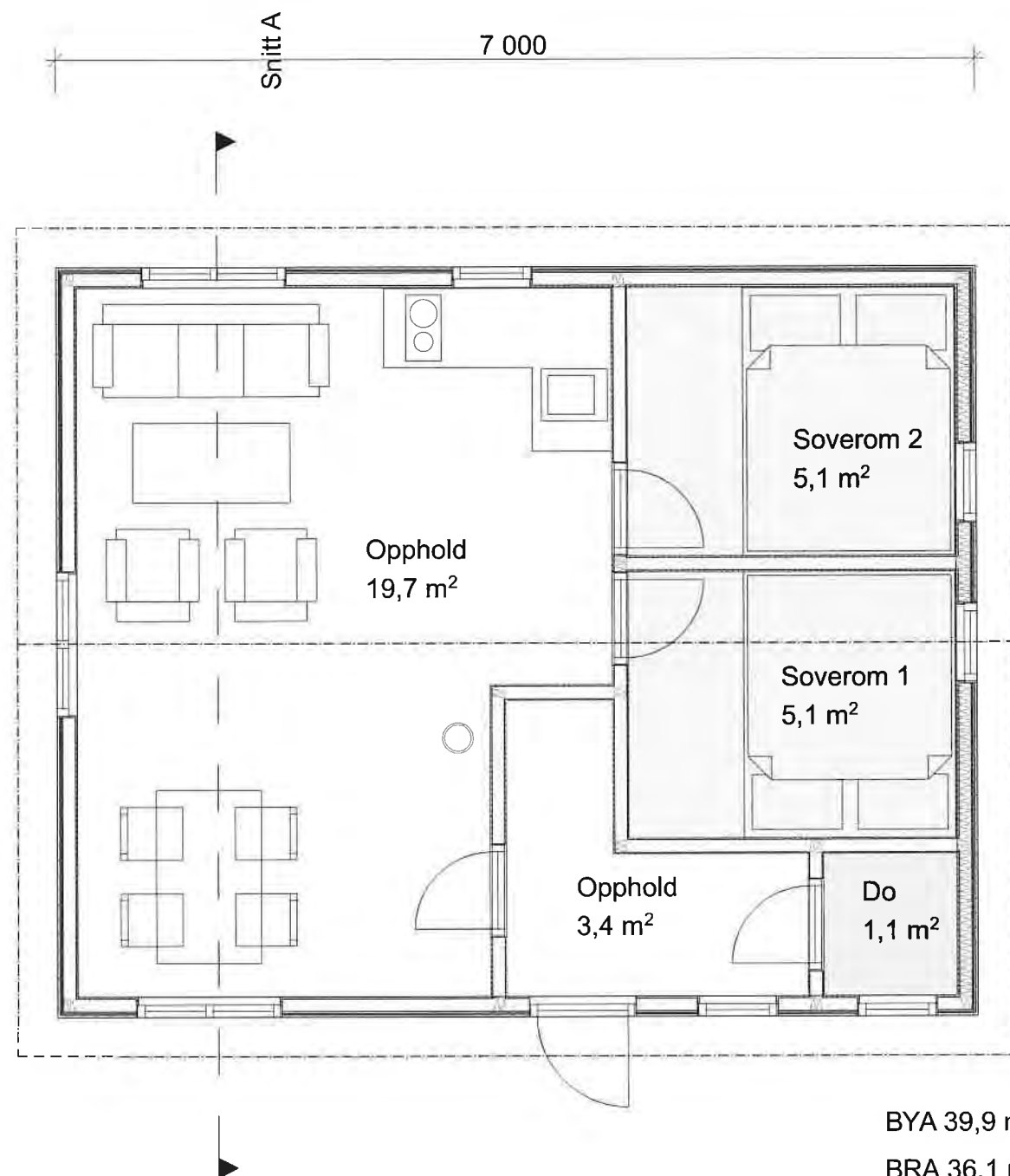
INGENIØR E. BAKNES THEIM SEPT. 1971.

113/90
Oppdal bygningsråd
D.64

PLAN M=1:50

FREITIDSHUS TYPE "SYNNØVE"
INGENIØR E. BAKHES T. HEIM SEPT 1971

Din leverandør på: - lafting - taktov - kran - totalleveranse bygg

Adresse: Vikinglåt AS
Industriveien
7340 Oppdal

Tlf: 72 42 00 62 - 905 90 471
E-post: post@vikinglåt.no
Web: vikinglåt.no

Tiltakshaver: Snøve

Prosjekt Fjellbu

Dato: 24.09.2018

Byggeplass -

Tegn: Torbjørn Hindseth

Gnr: Bnr:

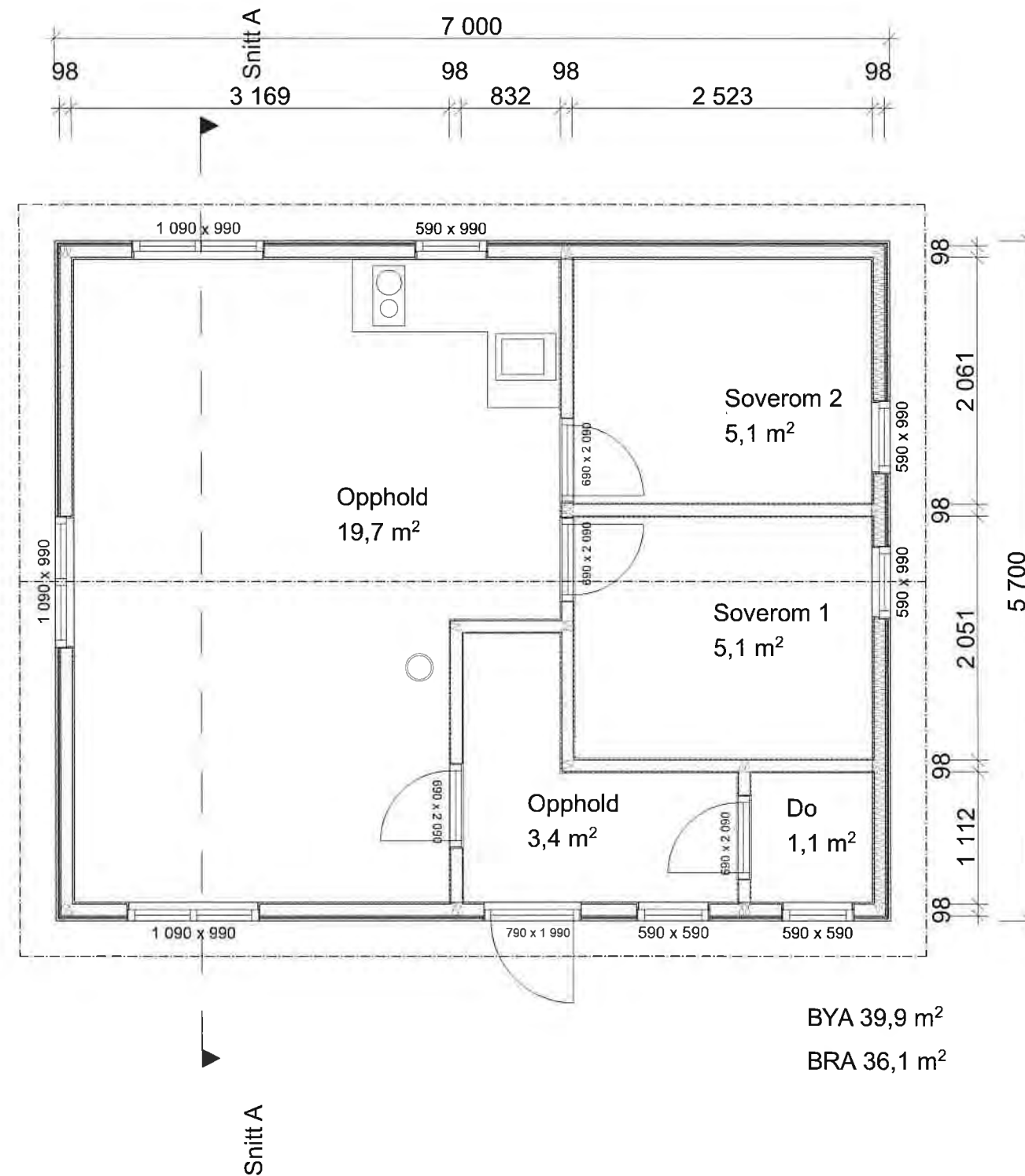
Mål: 1:50,

V1807 A20-01

Plan 1. Etasje

Rev ID 01 1:100

Rev Dato 02.03.2020

1:50 1. Etasje

Din leverandør på: - lifting - taktorv - kran - totalleveranse bygg

Adresse: Vikinglåt AS
Industriveien
7340 Oppdal

Tlf: 72 42 00 62 - 905 90 471
E-post: post@vikinglåt.no
Web: vikinglåt.no

Tiltakshaver: Snøve

Prosjekt Fjellbu

Byggeplass -

Gnr: Bnr:

Arbeidstegning

Mål: 1:50

Rev ID
01

Dato: 24.09.2018

Tegn: Torbjørn Hindseth

V1807 A20-02

Rev Dato
02.03.2020

© Tegningen er beskyttet i.h.t lov om
opphavsrett, og kan ikke benyttes uten
tilatelse fra Vikinglåt as

Fra: Bjurstedt, Carl Severin[fmopcsb@fylkesmannen.no]

Dato: 3. mar 2020 13:02:52

Til: Postmottak Fylkesmannen i Innlandet

Kopi: Hans Snøve

Tittel: Registrering 19/19648: Reviderte byggetegninger Tjønnglupvegen 873

Fra: Hans Snøve <onu@oppdal.com>

Sendt: tirsdag 3. mars 2020 12:59

Til: Bjurstedt, Carl Severin <fmopcsb@fylkesmannen.no>

Emne: 0142_001.pdf hytte Tjønnglupen

Hei

Vi har nå redusert BYA på hytta så det skulle stemme etter det som er riktig.

Sender med nye tegninger som viser dette.

Hytta vil også bli lavere enn den gamle ,da vi på den nye sløyfer en hems .

Dette fører til at det i den nye blir sengeplassene redusert med 5 plasser. Hytta blir da også mer lik de andre hyttene.

Håper på snarlig svar.

Mvh

Hans Snøve

Dette til underretning.

Sendt fra min iPad

Fra: Bjurstedt, Carl Severin[fmopcsb@fylkesmannen.no] Sendt: 20. feb 2020 14:07:30 Til: Postmottak Fylkesmannen i Innlandet Tittel: VS: Kulturminnefaglig uttalelse til flytting av hytte i Tjønnglupen, Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, Oppdal
[2019/19648](#)

MVH
Carl S. Bj.
61 26 62 07 / 907 70 908

Fra: Ingvild Sjøbakk <ingsjo@trondelagfylke.no>
Sendt: torsdag 20. februar 2020 14:04
Til: Bjurstedt, Carl Severin <fmopcsb@fylkesmannen.no>
Kopi: Oppdal kommune <vegard.kilde@oppdal.kommune.no>; Hans Marius Johansen <hanjo@trondelagfylke.no>
Emne: Kulturminnefaglig uttalelse til flytting av hytte i Tjønnglupen, Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, Oppdal

Trøndelag fylkeskommune har mottatt ovennevnte søknad om tiltak for å vurdere forholdet til automatisk fredete kulturminner i området.

Etter vår vurdering vil det være liten risiko for at det skal oppstå konflikt med automatisk fredete kulturminner i forbindelse med omsøkte tiltak.

Vi har derfor ingen spesielle merknader til det aktuelle tiltaket, men minner om den generelle aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminnelovens § 8. Dersom det under arbeidet i marka skulle komme fram noe som kan være et fredet kulturminne, ber vi om at arbeidet stanses og at Trøndelag fylkeskommune blir varslet. Denne anmodningen må formidles til de som skal foreta de konkrete arbeidene i marka.

Vi gjør for øvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Trøndelag fylkeskommune, og viser til egen uttalelse fra Sametinget.

Med vennlig hilsen
Ingvild Sjøbakk

Trøndelag fylkeskommune
Trøndelagen fylkeskommune

Ingvild Sjøbakk
Rådgiver
Seksjon kulturminner
Skype: ingsjo@trondelagfylke.no
74 17 95 26
74 17 40 00 (sentralbord)
www.trondelagfylke.no

Fra: Bjurstedt, Carl Severin <fmopcsb@fylkesmannen.no>
Sendt: mandag 10. februar 2020 10:49
Til: Rangbru, Bjørn <fmlbra@fylkesmannen.no>; Villreinutvalget v/ sekr <bjorn.sether@fjellstyrene.no>; Hans Marius Johansen <hanjo@trondelagfylke.no>
Kopi: Oppdal kommune <vegard.kilde@oppdal.kommune.no>
Emne: Flytting av hytte i Tjønnglupen, Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, Oppdal - vil dere ha den til høring?

Dovrefjell
nasjonalparkstyre

Nasjonalpark:	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturreseervater:	Flåman, Bjørndalen, Nordre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder:	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, og Fokstugu
Biotopvernområder:	Torbudalen og Sandgrovbott-Mardalsbotn

Deres referanse: 2019/19648 432.3 CSB
Vår referanse: Carl Severin Bjurstedt, tlf. 61 26 62 07
Saksbehandler:

Brevdato: 10.02.2020

Flytting av hytte i Tjønnglupen, Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, Oppdal - vil dere ha den til høring?

Vi har fått søknad om å rive ei hytte i Tjønnglupen (Tjønnglupvegen 873) og sette opp ny 30-40 m unna. Begrunnelse er dårlige grunnforhold, fundamentene beveger seg og hytta ødelegges.

Kommunen har ikke sendt på høring, ser det ut til. Ønsker dere å få det på høring?

Hytta er fra 1990 så kulturfaglig er det vel heller ikke grunn til å lage noe sak på det? Bilder av dagens hytte
<https://kart.gislink.no/bilder/dovrefjell2/1105/slides/F290a.html>.

Imidlertid kan det se ut som de prøver å gå er nr. opp i størrelse, men har ikke fått tegninger av gammel hytte, det etterspørres nå. Vi har operert med BYA 35 m² maks her (samme har vel kommunen), men noen av de eldre hyttene er større. De søker om 39 m² og uten å si hva de tenker om eksisterende uthus. Allmenningen har i sin foreløpige tillatelse sagt at uthusbehov må løses i ny hytte.

Vegard – har dere tegninger av eksisterende hytte og uthus i arkivet? (Og kan i tilfelle sende...?)

eg ønsker å...

Med vennlig hilsen

Carl S. Bjurstedt

Nasjonalparkforvalter, Dovrefjell nasjonalparkstyre

[Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark](#)

Telefon / mobil:- 61 26 62 07 / 907 70 908

Epostmottak: fminpost@fylkesmannen.no

Postadresse: Dovrefjell nasjonalparkstyre, Postboks 987, 2604 Lillehammer

Besøksadresse: [Norsk villreinsenter nord](#), Hjerkinnsvegen 33, 2661 Hjerkinnsvegen

Alle vedlegg scannes for virus

Tenk på miljøet før du skriver ut denne eposten

Fra: Rangbru, Bjørn[fmtlbra@fylkesmannen.no]
Sendt: 9. mar 2020 08:50:13
Til: Bjurstedt, Carl Severin
Kopi: olav@sunndalen.com
Tittel: SV: Riving og nybygg Tjønnglupvegen 873 - spørsmål om høringsuttalelse.

Hei

Takk for forespørsel. Og takk for mottatt reguleringsplan for Tjønnglupen.

Det foreligger en gjeldende reguleringsplan for hyttene i Tjønnglupen, godkjent i 1988. Etter den er det tillat å ha opptil til 40 m2 BYA.

Søker planlegge å rive eksisterende hytte, og sette opp ny hytte 30-40 meter unna. Ny hytte skal være 39,9 m2 BYA.

Med utgangspunkt i dette velger nemnda å ikke avgi uttalelse til saken.

Med vennlig hilsen

Bjørn Rangbru

seniorrådgiver

Fylkesmannen i Trøndelag

Trøndelagen fylkenålma

Telefon: 73 19 92 03

E-post: ftmlbra@fylkesmannen.no

Web: www.fylkesmannen.no/tl

Fra: Bjurstedt, Carl Severin <fmopcsb@fylkesmannen.no>

Sendt: tirsdag 3. mars 2020 13:48

Til: FMTL Postmottak <fmlpost@fylkesmannen.no>; Snøhetta villreinutvalg <bjorn.sether@fjellstyrene.no>

Kopi: Hans Snøve <onu@oppdal.com>; Vegard Kilde <vegard.kilde@oppdal.kommune.no>; Rangbru, Bjørn <fmlbra@fylkesmannen.no>

Emne: Riving og nybygg Tjønnglupvegen 873 - spørsmål om høringsuttalelse.

**Dovrefjell
nasjonalparkstyre**

Nasjonalpark:

Naturreservater:

Landskapsvernområder:

Biotopvernområder:

Dovrefjell-Sunndalsfjella

Flåman, Bjørndalen, Nordre Snøfjelltjønn, Mardalen

Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotdalen, Dalsida Eikesdalsvatnet,

Åmotan-Grøvdalen, Jora, og Fokstugu

Torbudalen og Sandgrovbøtn-Mardalsbøtn

Villreinnemnd og -utvalg

Deres referanse:

Vår referanse:

Saksbehandler:

2019/19648 432.3 CSB

Carl Severin Bjurstedt, tlf. 61 26 62 07

Brevdato: 03.03.2020

Riving og nybygg Tjønnglupvegen 873 - spørsmål om høringsuttalelse.

Viser til tidligere forespørsel om dere vil ha saken til høring.

Vedlagt nye tegninger av omsøkt bygg, og tegninger og bilder av eksisterende.

Det framgår av bildene at terrasse i inngangsparti på tegningen var innebygd i 2004. Videre at hytta har et uthus på anslagsvis 2X3 m. Uthuset er ikke dokumentert i kommunens papirer.

Søker opplyser at gammelhytta har hems og nor større rafthøyde, ny hytte er planlagt uten hems. Dette medfører reduksjon av hyttas overnattingskapasitet med 5 færre sengeplasser.

Ber om rask tilbakemelding på om dere vil behandle saken og i tilfelle når.

Med vennlig hilsen

Carl S. Bjurstedt

Nasjonalparkforvalter, Dovrefjell nasjonalparkstyre

[Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark](#)

Telefon / mobil: 61 26 62 07 / 907 70 908

Epostmottak: fminpost@fylkesmannen.no

Postadresse: Dovrefjell nasjonalparkstyre, Postboks 987, 2604 Lillehammer

Besøksadresse: [Norsk villreinsenter nord](#), Hjerkinnhusvegen 33, 2661 Hjerkinn

Alle vedlegg scannes for virus

Tenk på miljøet før du skriver ut denne eposten

Fra: Ingolf Røtvei - Oppdal Bygdeallmenning.no <ingolf@oppdalbygdeallmenning.no>

Sendt: mandag 27. april 2020 13:20

Til: Bjurstedt, Carl Severin <fmopcsb@fylkesmannen.no>

Emne: SV: Tjønnglupvn 872 (F240)

I følge Hans Snøve snakket han med Christian Klemetsen som var allmenningsbestyrer den gangen og fikk beskjed om at det ikke var nødvendig å søke om oppføringen av uthuset. Byggesøknaden du fikk kopi av ble nok aldri sendt til kommunen, og jeg finner heller ikke noe i styreprotokollene som tyder på at Christian har lagt saken frem for allmenningsstyret..

Mvh.

Ingolf

Fra: Bjurstedt, Carl Severin <fmopcsb@fylkesmannen.no>

Sendt: mandag 27. april 2020 10:24

Til: Ingolf Røtvei - Oppdal Bygdeallmenning.no <ingolf@oppdalbygdeallmenning.no>

Emne: SV: Tjønnglupvn 872 (F240)

Har de forresten søkt allmenningen om lov til å sette opp uthuset, og fått lov av allmenningen?

MVH

Carl S. Bj.

61 26 62 07 / 907 70 908

Fra: Ingolf Røtvei - Oppdal Bygdeallmenning.no <ingolf@oppdalbygdeallmenning.no>

Sendt: fredag 17. april 2020 10:09

Til: Bjurstedt, Carl Severin <fmopcsb@fylkesmannen.no>

Emne: SV: Tjønnglupvn 872 (F240)

Vedlagt kopi av søknadspapirene vi har i arkivet.

Mvh.

Ingolf

Fra: Bjurstedt, Carl Severin <fmopcsb@fylkesmannen.no>

Sendt: fredag 17. april 2020 09:32

Til: Ingolf Røtvei - Oppdal Bygdeallmenning <ingolf@oppdalbygdeallmenning.no>

Emne: Tjønnglupvn 872 (F240)

Kunne du sendt over papirene du har i arkivet som gjelder uthuset, om det ikke er for stor jobb?

Med vennlig hilsen

Carl S. Bjurstedt

Nasjonalparkforvalter, Dovrefjell nasjonalparkstyre

[Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark](#)

Telefon / mobil:- 61 26 62 07 / 907 70 908

Epostmottak: fminpost@fylkesmannen.no

Postadresse: Dovrefjell nasjonalparkstyre, Postboks 987, 2604 Lillehammer

Besøksadresse: [Norsk villreinsenter nord](#), Hjerkinnsveien 33, 2661 Hjerkinns

Alle vedlegg scannes for virus

Tenk på miljøet før du skriver ut denne eposten

Arkivsaksnummer: 2019/19807-7

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 10.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	18/2020	11.05.2020

Søknad fra Arild Killi og Eli Kullungstad, Dombås, om å rive gammelt naust og sette opp nytt naust på ny tomt ved Mjogsjøen i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark

Forslag til vedtak – innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Arild Killi og Eli Kullungstad, Dombås, dispensasjon til å rive gammelt naust ved vestenden på Mjogsjøen i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, og sette opp nytt naust på 3,15 x 5,15 m (målt utvendig, dvs. 16,2 m² bebygd areal) på nåværende tomt med 170 cm innvendig rafthøyde og takvinkel 25 grader, og ny utedo på 1,30x1,40 m (målt utvendig, dvs. 1,8 m² bebygd areal) på ny tomt i nærheten av naustet. Det nye naustet kan ha vindu på 50x100 cm og pipe.

En dispensasjon til å rive det gamle naustet og sette opp nytt naust og ny utedo ved vestenden på Mjogsjøen, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

Vilkår:

- Det gamle naustet skal ikke rives og det nye naustet og utedoen skal ikke settes opp i villreinjakta, pga. hensyn til villreinen og jakta.
- Det nye naustet og utedoen skal bygges i samsvar med tradisjonell byggeskikk i området, og i samsvar med målene på det nye naustet og utedoen i dette vedtaket. Det skal brukes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.
- Rent treverk kan kappes opp til ved som kan brukes på stedet. Andre materialrester skal fraktes ut av verneområdene og tas hånd om på forsvarlig måte.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, og vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

--- slutt på innstilling ---

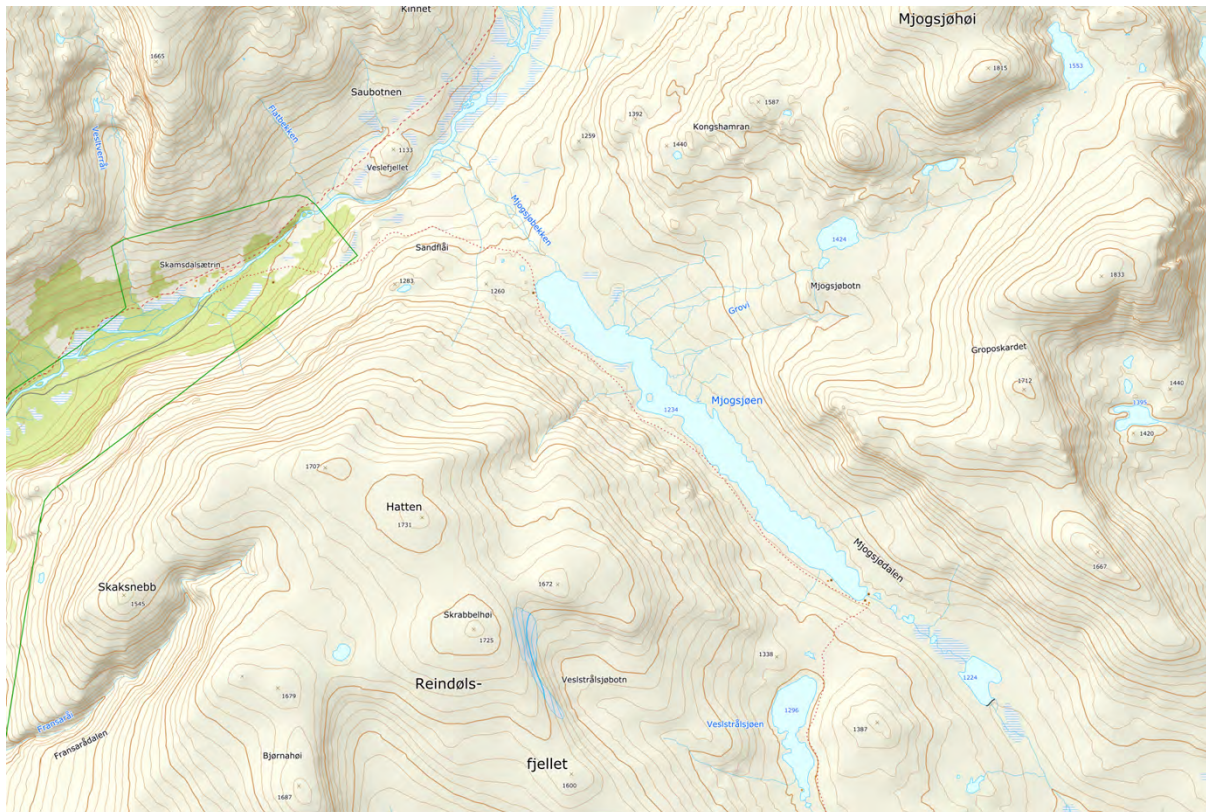
Dokumenter

- 01.11.2019: E-post fra Arild Killi, Dombås, til Lesja kommune vedlagt søknad om å rive gammelt naust og sette opp nytt naust på ny tomt ved Mjogsjøen i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.
- 08.11.2019: E-post fra Lesja kommune til Dovrefjell nasjonalparkstyre – Oversending av søknad for behandling.
- 11.11.2019: E-post fra Statskog til Lesja fjellstyre – Innhenting av uttalelse.
- 13.12.2019: Møtebok for sak nr. 50/2019 på møte i Lesja fjellstyre 12.12.2019: Uttale – Søknad om riving av eksisterende naust, flytting og gjenoppføring på ny tomt, samt oppføring av utedo – GID 512/156/1/210.
- 16.12.2019: E-post fra Lesja fjellstyre til Statskog og Lesja kommune – oversending av møtebok for sak nr. 50/2019 i Lesja fjellstyre 12.12.2019.
- 18.12.2019: E-post fra Lesja kommune til Dovrefjell nasjonalparkstyre – oversending av møtebok for sak nr. 50/2019 i Lesja fjellstyre 12.12.2019.
- 18.12.2019: E-post fra Arild Killi, Dombås, til Lesja fjellstyre, Statskog, Lesja kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre – Ny søknad naust ved Mjogsjøen i Lesja kommune.
- 20.12.2019: E-post fra Statskog til Arild Killi, Dombås vedr. søknad naust ved Mjogsjøen i Lesja kommune.
- 10.01.2020: E-post fra Lesja kommune til Dovrefjell nasjonalparkstyre – Ny søknad om dispensasjon, riving gammelt naust og oppføring av nytt ved Mjogsjøen.

Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Arild Killi og Eli Kullungstad, Skitrekkevegen 8, 2660 Dombås, søkte i e-post til Lesja kommune 01.11.2019 om å rive et gammelt naust og sette opp et nytt naust på ny tomt ved Mjogsjøen i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Naustet har gnr. 156, bnr. 1, fnr. 210 i Dalsida statsallmenning i Lesja kommune.

Kart 1: Kartet viser bl.a. Mjogsjøen. Naustet ligger ved vestenden på Mjogsjøen.

Bilde 1 og 2 ble tatt av naustet i 2004. De utvendige veggene på naustet ble da målt til 5,1x3,1 m, dvs. 15,8 m² bebyggt areal.

Bilde 1.

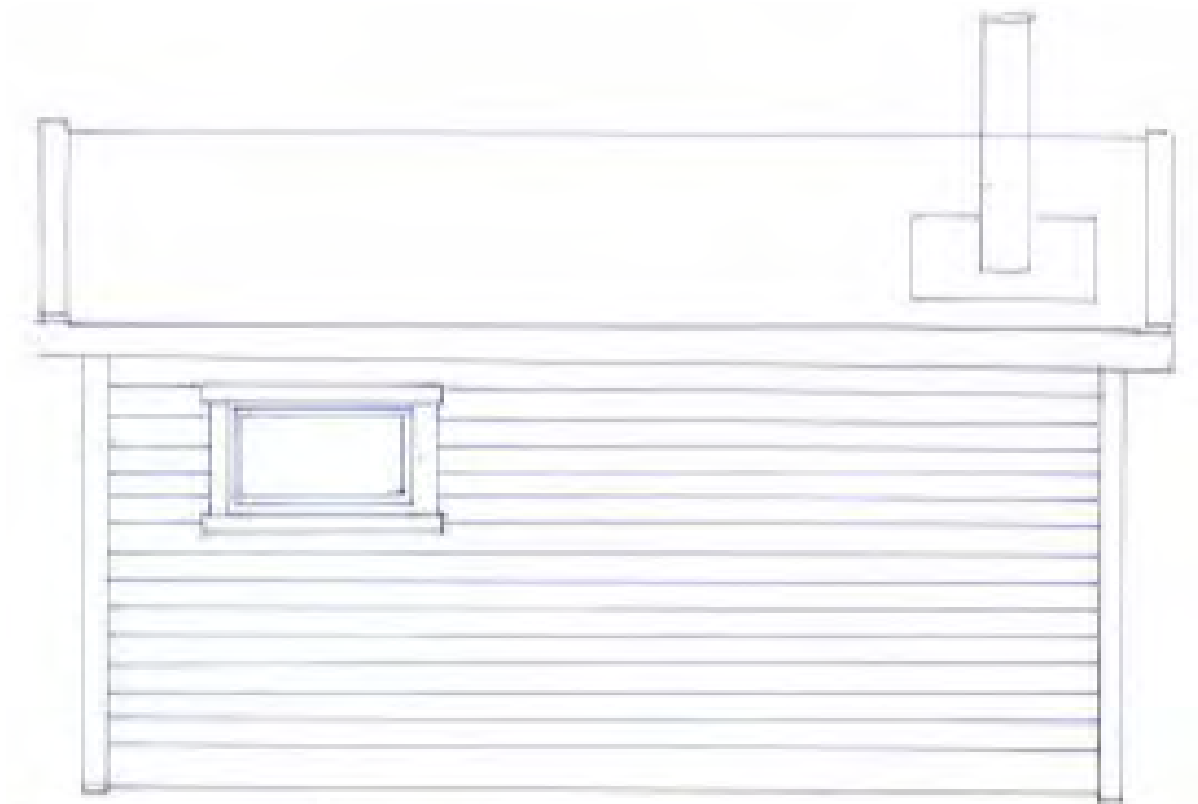
Bilde 2.

Arild Killi og Eli Kullungstad opplyste i søknaden bl.a.:

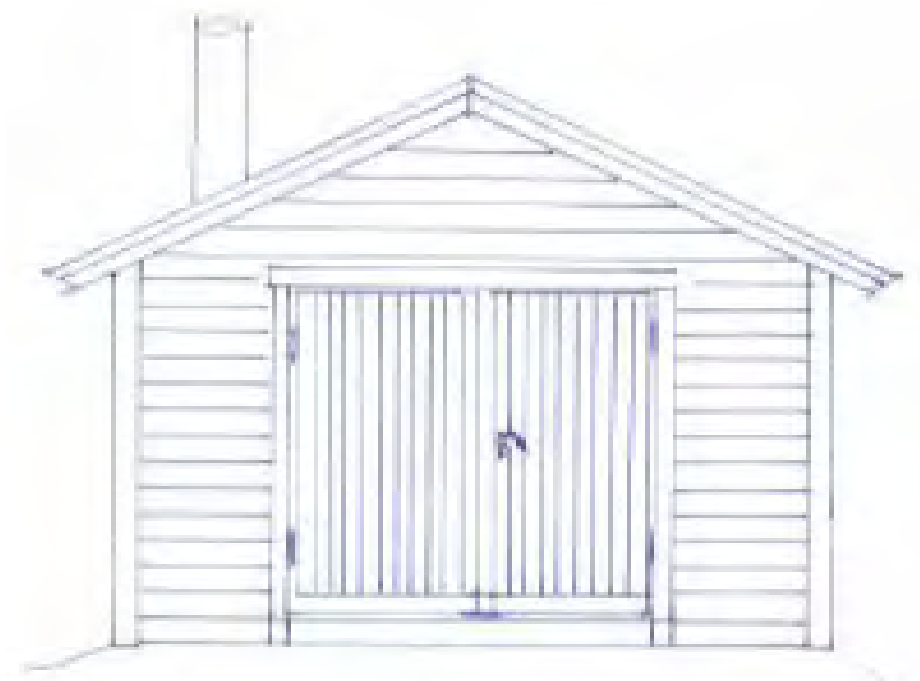
- Det gamle naustet ble satt opp i 1960.
- Naustet har i dag ytre veggsmål på 515x315 cm (16,2 m² bebygd areal), innvendig rafthøyde 170 cm, og innvendig mønehøyde 235 cm.
- Naustet er svært dårlig vedlikeholdt over mange år.
- Naustet ligger i le på sørsida av en rande / åsrygg der det legger seg store mengder snø om vinteren.
- Naustet har de siste årene vært svært utett og snøen har blåst inn om vinteren. Det er blåning, mugg og råteskader i golv, vegger og i takkonstruksjon innvendig. Golvet har store råteskader.
- Utvendige paneler bærer også preg av at det snart er 60 år gammelt med sprekker og råde på alle vegger.
- Grunnforholdene er ikke helt optimale. Naustet ligger bare en liten meter over vannspeilet på Mjogsjøen.

På bakgrunn av disse opplysningene søkte Arild Killi og Eli Kullungstad 01.11.2019 om følgende:

- Oppsetting av nytt naust 4-5 meter fra det gamle. (Se kartet under.) Det blir da liggende ca. 1 meter høyere i terrenget enn det gamle, og vil da gå klar av den bratte ryggen som gjør at naustet i dag snør ned om vinteren.
- Søker også om at det gamle naustet får stå fram til det nye er satt opp.
- Søker også om å få utvide naustet noe, fra 315x515 cm (16,2 m2 BYA) til 340x550 cm (18,7 m2 BYA), med innvendig takhøyde som før. Antall sengeplasser blir tre slik som det er i dag. Det blir noe bedre plass til båt, ved, proviant, gass og annet utstyr.
- Vi vurderer også å gå til anskaffelse av en større og mer sjøsikker båt. En ny og større båt vil ikke få plass i naustet med de målene det har i dag.
- Søker også om å få sette opp en utedo med utvendige mål 130x140 cm, ca. 100 meter fra naustet. (Se kartet under.)

Tegning 1: Fasade mot sør.

Tegning 2: Fasade mot øst.

Statskog v/ Trond Berger sendte søknaden fra Arild Killi og Eli Kullungstad til Lesja fjellstyre 11.11.2019, for uttalelse. I e-posten skrev Statskog v/ Trond Berger følgende:

Opprinnelig festekontrakt er fra 1962 og gjelder naust med avgift. Ved kontroll av bebyggelsen i 1977 går det fram at naustet var 3 x 5,1 meter, (15,3 m²), det ble registrert pipe (rør) på naustet uten at dette ble påpekt overfor fester, en vil anta at skogforvaltningen den gang godtok dette.

Søker ønsker å rive eksisterende naust, flytte tomte noen meter og gjenoppføre nytt naust der, det nye naustet ønskes også utvidet fra 16,2 m². til 18,7 m². (Her er det et avvik i størrelsen på eksisterende naust mellom kontrollen i 1977 og det søker

oppgir). Videre ønskes oppsatt en utedo på 1,8 m². Nærmere detaljer går fram av søknaden.

Statskog har hatt en praksis der vi har tillatt riving og flytting av naust når opprinnelig plassering har vært ugunstig ut fra ulike forhold. Videre har vi tillatt at det nye naustet enten kan oppføres i samme størrelse som det gamle, eller i de tilfeller der naustet ikke ligger i verneområde, at det kan settes opp naust på 16,5 m². (Dvs. 3 x 5,5 meter, rafthøyde 1,5 meter og takvinkel 25 grader. Dette er samme type naust som fjellstyret har oppført som utleienaust ved Aursjøen).

Mjogsjøen ligger i nasjonalpark og en utvidelse vil kreve at vi må fravike tidligere praksis om naustet skal kunne utvides. Når det gjelder utedo har vi hatt en praksis på å tillate dette med en størrelse på 1-2 m² også i verneområder.

Tiltaket omfatter utvidelse av bebyggelse som om vi tillater det, vil medføre endring av praksis for slike saker. Før Statskog tar stilling til søknaden vil vi derfor be om fjellstyrets uttale jfr. fjelloven §12.

Videre saksgang vil etter at vi har tatt stilling til søknaden bli behandling i nasjonalparkstyret i forhold til verneforskrift, samt kommunal behandling etter plan og bygningsloven.

Lesja fjellstyre uttalte seg til søknaden fra Arild Killi og Eli Kullungstad på møte 12.12.2019 (i sak nr. 50-2019). I saken skrev saksbehandler i sin vurdering følgende:

Eksisterende naust er i dårlig stand og det synes fornuftig å erstatte dette med et nytt bygg. Ny plassering ser også ut til å være hensiktsmessig for å unngå fuktig og ustabil grunn, men ved å plassere naustet høyere i terrenget vil det også ruve betraktelig mer enn det det gjør i dag.

Nytt naust bør oppføres i samme størrelse som registrert ved kontroll i 1977. Det vil si 15,3 m², i tråd med gjeldende praksis. Det er ikke vanlig med pipe på naust i statsallmenningene, da naustene primært er utformet for lagring av båt og fiskeutstyr. Når det nå skal settes opp et helt nytt naust på ny tomt er det ønskelig at bygget får en standard utforming. Det vil si rafthøyde maks 1,5 m, takvinkel 25 grader, uten pipe og minimalt med vindu.

Naustet og den planlagte doen ligger i et viktig villreintrekk. Den skisserte plasseringen for utedoen ligger relativt langt fra naustet. Plassering av et nytt bygg i et slikt område er uheldig. Siden doen ikke skal oppføres i tilknytning til en bu vil en enklere do uten vegger og tak være tilstrekkelig. Denne kan plasseres slik at den går i ett med terrenget.

Figur: Rød sirkel markerer naustet. Skravert felt markerer villreintrekk.

Lesja fjellstyre fattet følgende vedtak i sak nr. 50-2019 12.12.2019:

Fjellstyret har ingen innvendinger mot at det eksisterende naustet GID 512/156/1/210 rives, og at det føres opp nytt naust på 15,3 m². Det anbefales at nytt naust har standard utforming. Det vil si raffthøyde 1,5 m, takvinkel 25 grader, uten pipe og minimalt med vindu.

Det anbefales at det settes opp en enkel do uten vegger og tak.

Etter uttalelsen fra Lesja fjellstyre, sendte Arild Killi ny og endret søknad i e-post til Statskog, Lesja fjellstyre, Lesja kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre 18.12.2019. Arild Killi endret søknaden slik at den ble mer i samsvar med uttalelsen fra fjellstyret. Den nye og endrete søknaden har to alternativer:

Alternativ 1:

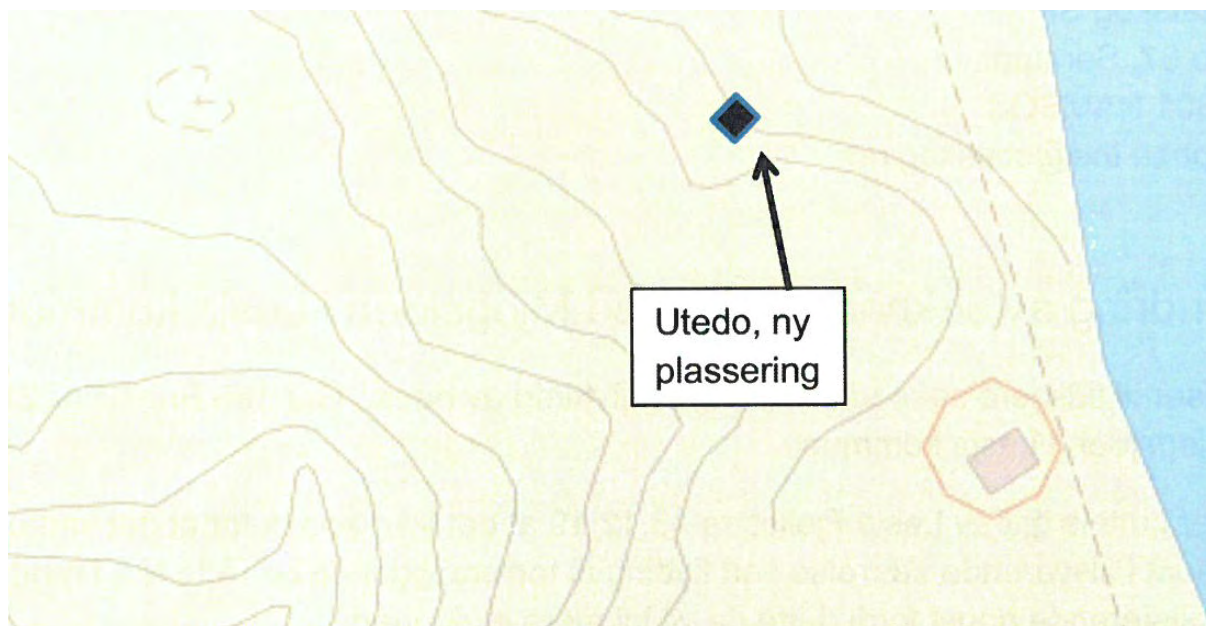
Bygging av nytt naust på eksisterende tomt med samme mål, dvs. 5,15 x 3,15 meter (16,2m²), og samme interiør/ eksteriør som det gamle, det vil si et lite vindu på 100 X 50 cm, tre sengeplasser og pipe. Har vært i dialog med Trond Berger i Statskog som sier at måla som er oppgitt ved registreringen i 1977 kan være grove og at de måla vi har tatt i sommer aksepteres og kan legges til grunn ved søknadsbehandlingen. Det skulle også svært mye til for at en skal nekte pipe på et naust som er oppsatt i 1960 og var kontrollert i 1977, der det i kontrollpapieren står at det er pipe på naustet. Tidligere eier fikk da ikke pålegg om å fjerne pipa.

Det nye naustet vil da ikke bli mere eksponert i terrenget enn det gamle.

Alternativ 2:

Rehabilitering av gammelt naust der det står i dag med samme mål, interiør/ eksteriør som det nå har, det vil si et lite vindu på 100 X 50 cm, tre sengeplasser og pipe.

I den nye søknaden 18.12.2019 skriver Arild Killi at alternativ 1 vil være den beste løsningen for dem, da man ikke vet hvor mye av eksisterende reisverk som er intakt. I den nye søknaden søker Arild Killi også om å få sette opp en utedo på 1,30x1,40 m (1,8 m²) nærmere naustet slik at bebyggelsen framstår som mer samlet.

Statskog v/ Trond Berger skriver i brev til Arild Killi 20.12.2019 bl.a.:

Statskog som bortfester finner at begge alternativer ligger innenfor den praksis som er ført tidligere og har derfor ikke innvendinger til noen av alternativene. Vi aksepterer at størrelsen på eksisterende naust er 5,15 x 3,15 meter, (dvs. 16,2 m²) utvendig målt. Videre aksepterer vi at det har pipe og vindu. I nyere festekontrakter er det tatt inn vilkår om at naust ikke kan innredes til beboelse. I festekontrakten for dette naustet som er fra 1960 tallet er det ikke tatt inn slike vilkår. Vi vil derfor ikke ha noen formening om hvordan naustet er eller kan innredes.

Det søkes også om oppsetting av en utedo på 1,30 x 1,40 meter. Statskog har hatt en praksis på å kunne tillate dette i tilknytning til naust og buer. En forutsetning er at bygningene plasseres mest mulig samlet diskre. Søker har endret plasseringen av utedoen i forhold til forslaget i første søknad, og Statskog har etter dette ingen innvendinger til den nye plasseringen.

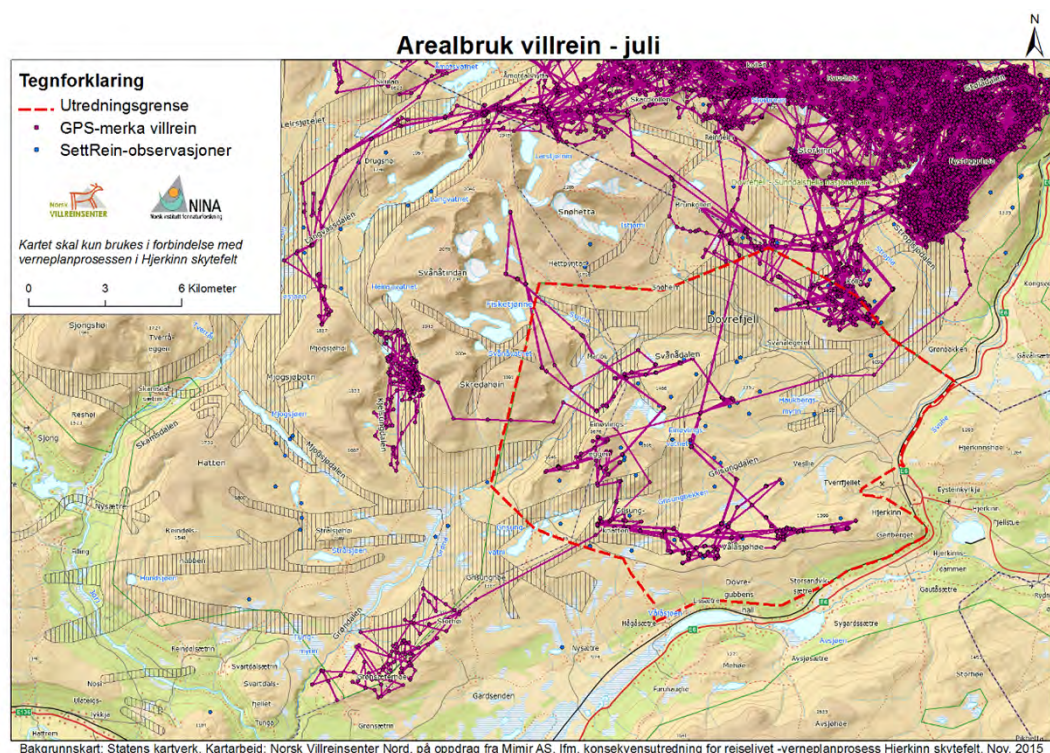
Ut fra dette gir Statskog som bortfester tillatelse til begge alternativer når det gjelder naustet samt tillatelse til bygging av ny utedo slik det går fram av søknaden av 18.12.19. Vi tar imidlertid forbehold om at det skal foreligge tillatelse etter plan og

bygningsloven fra Lesja kommune samt tillatelse etter verneforskriften for Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark fra nasjonalparkstyret før tiltakene kan iverksettes.

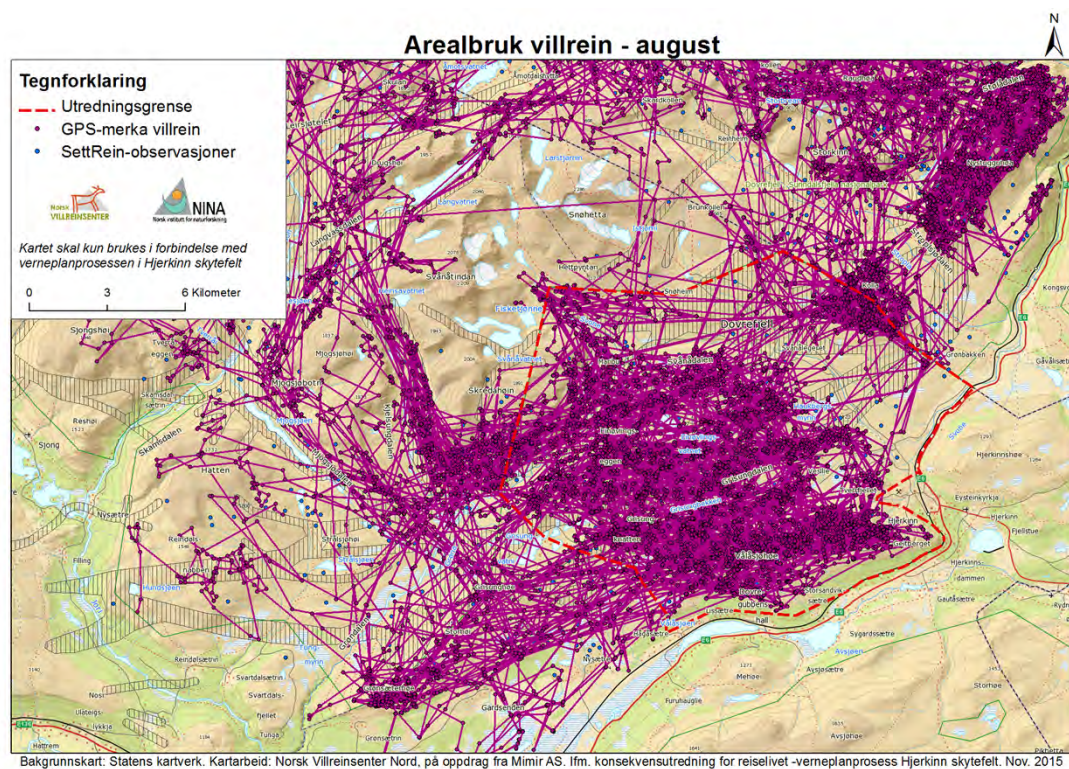
Lesja kommune oversendte søknaden fra Arild Killi og Eli Kullungstad til Dovrefjell nasjonalparkstyre 10.01.2020, for behandling.

Opplysninger om villreinens arealbruk ved Mjogsjøen om sommeren og høsten

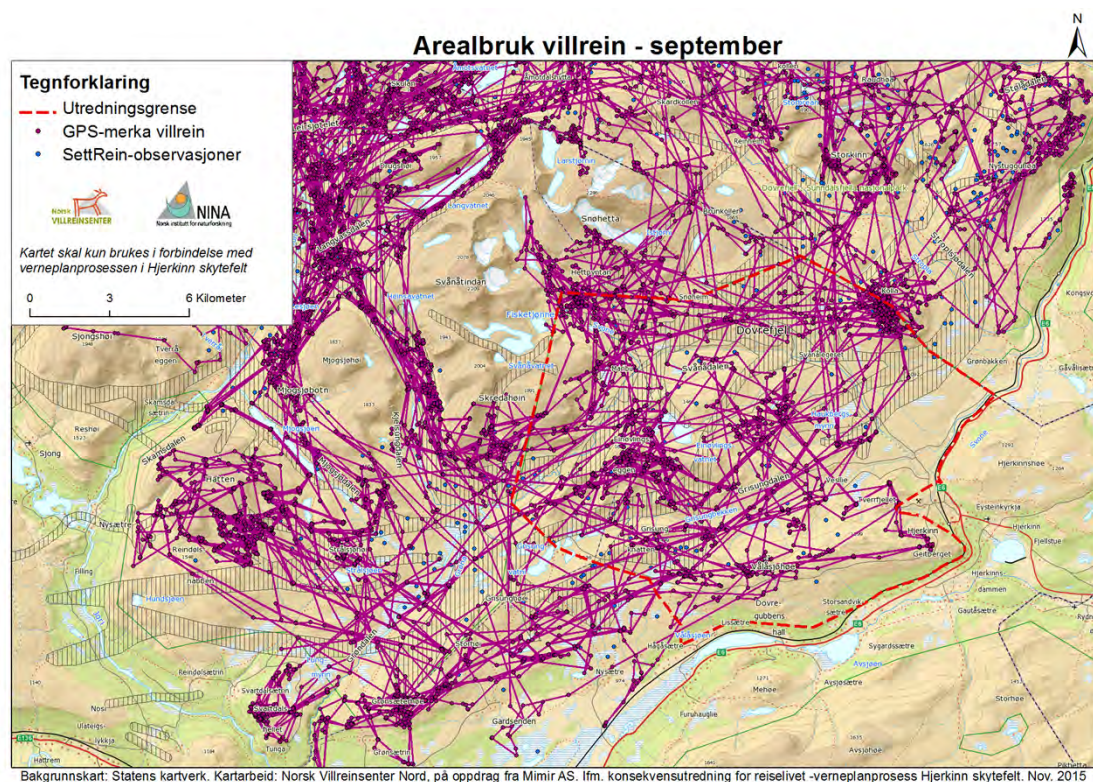
Villreinregistreringene i 2009-2016 viser at det er et villreintrekk som går langs Mjogsjøen i bl.a. august, september og oktober. Villreintrekket går stort sett lang nordøstsiden av Mjogsjøen. Se kart 2-5.

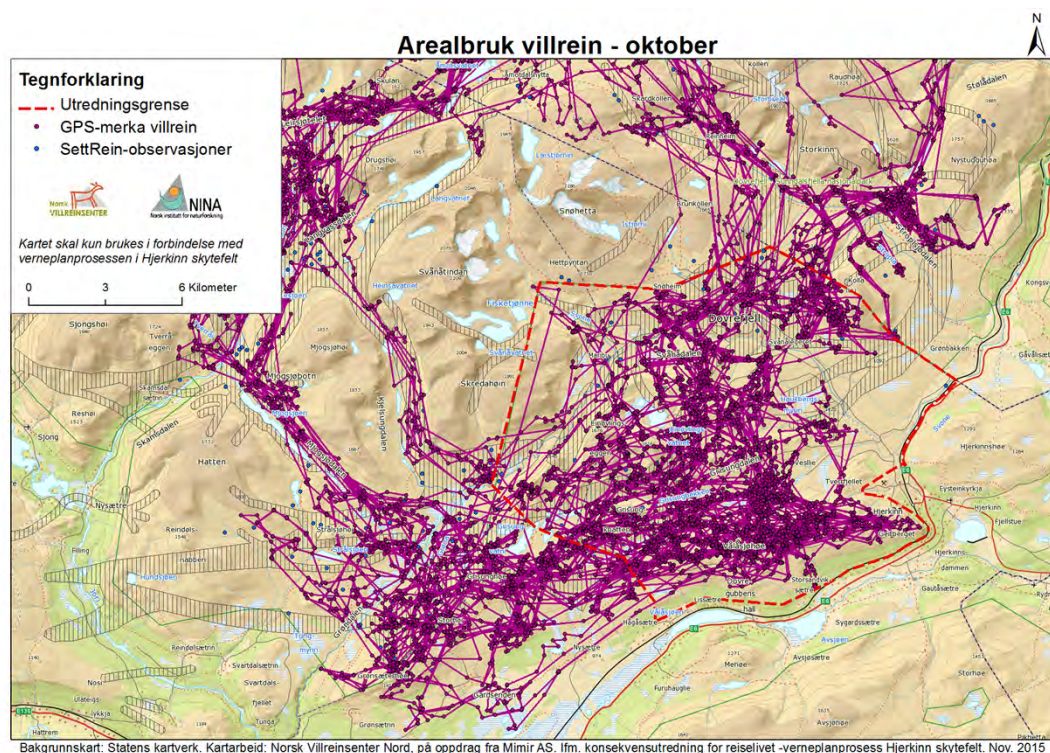
Kart 2: Villreinens arealbruk i områdene øst og sør for Snøhetta massivet i juli.

Kart 3: Villreinens arealbruk i områdene øst og sør for Snøhetta-massivet i august.

Kart 4: Villreinens arealbruk i områdene øst og sør for Snøhetta-massivet i september.

Kart 5: Villreins arealbruk i områdene øst og sør for Snøhetta-massivet i oktober.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Verneforskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark av 20. april 2018.
- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, gitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep. Jf. verneforskriften § 1, 1. ledd. Formålet er videre bl.a. også å ta vare på en viktig del av leveområdet til villreinen i Snøhetta villreinområde. Jf. verneforskriften § 1, 2 ledd.

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. Jf. verneforskriften § 3, 1. ledd. Nasjonalparken er vernet mot inngrep av enhver art, bl.a. oppføring av bygninger, jf. § 3, 2. ledd. Det er likevel tillatt med vedlikehold av bygninger (alternativ 2 i søknaden fra Arild Killi 18.12.2019). Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse. Jf. § 3, 3 ledd, pkt. a.

Forvaltningsmyndigheten har ikke hjemmel i verneforskriften til å gi tillatelse til riving av nåværende naust og oppsetting av nytt naust og utedo i nasjonalparken (alternativ 1 i søknaden fra Arild Killi 18.12.2019).

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell, går det i retningslinjene for bygninger i nasjonalparken (s. 90) også fram at det ikke er åpnet for nybygg i nasjonalparken.

Søknaden fra Arild Killi må derfor behandles som en dispensasjonssak i forhold til verneforskriften, jf. § 48 i naturmangfoldloven.

I naturmangfoldloven § 48 går det i 1. ledd fram:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I rundskriv om forvaltning av verneforskrifter fra Miljødirektoratet, går det i pkt. 7.2 bl.a. fram (s. 11):

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Vilråene er kumulative, det vil si at begge vilråene må være oppfylt. Det at vilråene er oppfylt gir ikke krav på dispensasjon. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilråene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønnsmessig vurdering. Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av de tiltak som det søkes dispensasjon for, ha betydning. Også de hensyn som positivt taler for det omsøkte tiltak, og om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden, inngår i vurderingen.

Dispensasjon etter § 48 første alternativ omfatter tiltak som er forenlig med verneformål og verneverdier i det aktuelle området. Dette vil i noen grad avhenge av verneform. Generelt vil det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som forutsetter større tekniske inngrep, for eksempel ny kraftutbygging, eller oppføring av private fritidshytter.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell går det fram at Mjogsjøen ligger i en såkalt «sone uten tilrettelegging og inngrep». I retningslinjene for denne sonen står det (s. 46):

Irreversible inngrep (som bygninger og andre anlegg, veier og kjørespor, permanent merkede stier), kan kun tillates innenfor rammen av vernebestemmelsene om det er godtgjort at tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for verneformålet.

I forvaltningsplanen går det i felles retningslinjer for bygninger i verneområdene (s. 90) bl.a. fram at:

- Ordinære vedlikeholdsarbeider på eksisterende bygninger kan gjennomføres uten at planene forelegges forvaltningsmyndigheten.
- Tiltak (nybygg og vedlikehold) skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurderinger

Mjogsjødalen er et område som brukes av villreinen i store deler av året, spesielt i august-oktober. Området er også et bra jaktområde i villreinjakta.

I august, september og oktober går villreintrekket langs Mjogsjøen stort sett langs nordøstsiden av Mjogsjøen, og det er derfor ikke nødvendig å vurdere om tomta for naustet bør flyttes til et annet sted når det skal settes opp nytt naust.

I et område som er mye brukt av villreinen, kan / vil tilrettelegging for økt ferdsel inn i området «påvirke verneverdiene nevneverdig». Det er noe ferdsel i dette området fra før, men riving av det gamle naustet ved Mjogsjøen, oppsetting av nytt naust på samme tomt og bruken av naustet, vil sannsynligvis ikke føre til at ferdselen øker så mye at det fører til merkbare endringer i villreinens arealbruk.

Det er en fordel at det er en utedo i nærheten av ei «naustbu» som brukes til overnatting. Det er også en fordel at utedoen plasseres slik at eventuell avrenning fra utedoen ikke drenerer mot «naustbua», bl.a. pga. hensynet til hygiene i forbindelse med håndtering av bl.a. fisk, fiskegarn og skutte dyr.

På grunn av varierende værforhold og muligheter for innsyn (kikkerter i villreinjakta), bør utedoen ha dør, vegger og tak. Utedoer i Lesja-fjella er vanligvis 1,0-1,2 m², og en utedo på 1,3x1,4 m (1,8 m²) er derfor større enn det som er vanlig, men gir mulighet for å lagre noen sekker ved som kan stables på gulvet.

Materialer til det nye naustet og utedoen bør fraktes inn på en tid av året, og på en slik måte at det tas hensyn til villreinens bruk av områdene ved bl.a. Mjogsjøen.

Det gamle naustet bør ikke rives og det nye naustet og utedoen bør ikke settes opp i villreinjakta fordi arbeidene kan forstyrre villreinen og jakta, (jakt er friluftsliv, jf. også formålet med nasjonalparken).

Det forutsettes at det nye naustet skal settes opp på samme tomta som det gamle naustet når det har blitt revet.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Riving av det gamle naustet ved vestenden på Mjogsjøen, oppsetting av nytt naust på samme tomt, og bruken av det nye naustet, vil berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10.

Riving av det gamle naustet ved vestenden på Mjogsjøen, oppsetting av nytt naust på samme tomt, og bruken av det nye naustet, vil sannsynligvis ikke føre til noen stor økning i ferdseien i området, og vil sammen med andre tillatelser eller dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, ikke påføre økosystemet for stor samlet påvirkning og belastning, jf. § 10. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

Hvis det blir ryddet opp etter riving av det gamle naustet og oppsetting av nytt naust og ny utedo, er det i denne saken ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, jf. naturmangfoldloven § 11.

Saksbehandler forutsetter at det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, f.eks. helikopter eller snøskuter, når materialer til nytt naust skal fraktes inn, og materialrester fra det gamle naustet skal fraktes ned fra fjellet, jf. § 12.

Arild Killi må sende egen søknad til Lesja kommune om transport av materialer til nytt naust og ny utedo og transport av materialrester tilbake, der det tas hensyn til villreinens bruk av områdene ved bl.a. Mjogsjøen. (Arild Killi har sendt søknad om transport av materialer med helikopter til Mjogsjøen.)

En dispensasjon til å rive det gamle naustet og sette opp nytt naust og ny utedo ved vestenden på Mjogsjøen, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis

ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene. Det er derfor mulig å gi dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Adgang til å kreve utsatt iverksetting av vedtaket (i byggesaker)

Det er adgang til å be om utsatt iverksetting av vedtaket dersom saken gjelder flere parter, og gjennomføring av tiltaket før eventuell klagebehandling medfører skade for den/de parten(e) som har klaget. Andre med rettslig klageinteresse, som har klaget på vedtaket, kan også be om utsatt iverksetting av vedtaket.

Kopi til

- Miljøvedtaksregisteret
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Innlandet
- Lesja kommune
- Statskog
- Lesja fjellstyre
- Arild Killi og Eli Kullungstad, Dombås

Arkivsaksnummer: 2020/4604-2

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 28.04.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	19/2020	11.05.2020

Søknad fra Ronny Tennfjord AS, Skodje, om å rive nåværende naust og sette opp nytt naust nærmere vannkanten på Einøvlingvatnet i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark

Forslag til vedtak – innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Ronny Tennfjord AS, Skodje, tillatelse til å rive nåværende naust på 2,7 x 5,5 meter målt utvendig, og sette opp nytt naust med samme størrelse og utseende, ca. 21 meter nærmere vannkanten på Einøvlingvatnet i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Ronny Tennfjord AS må sende egen søknad om transport av materialer til nytt naust og transport av materialrester, der det tas hensyn til villreinsens bruk av områdene ved Einøvlingvatnet.

Vilkår:

- Det nåværende naustet skal ikke rives og det nye naustet skal ikke settes opp i villreinjakta, pga. hensyn til villreinen og jakta.
- Det nye naustet skal bygges i samsvar med tradisjonell byggeskikk i området, og i samsvar med de utvendige målene på det nye naustet i dette vedtaket.
- Det skal brukes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.
- Treverk kan kappes opp til ved som kan brukes på stedet eller som ved et annet sted. Andre materialrester skal fraktes ut av verneområdene og tas hånd om på forsvarlig måte.

Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, § 3, 4. ledd, pkt. b og h, og vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter

- 20.04.2018: Kongelig resolusjon 20.04.2018 om utvidelse av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, oppretting av tilgrensende nytt Hjerkinns landskapsvernområde med biotopvern, samt endring av grensene for Fokstugu landskapsvernområde.
- 04.12.2019: E-post fra Miljødirektoratet til Dovrefjell nasjonalparkstyre vedlagt brev 03.12.2019 vedr. div. tiltak i tidligere Hjerkinns skytefelt.
- 24.03.2020: E-post fra Ronny Tennfjord AS v/ Magne Mæland til Dovre kommune vedlagt søknad 23.03.2020 om flytting av naust ved Einøvlingvatnet.

Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Ronny Tennfjord AS, Stette Næringsområde 9, 6260 Skodje, søker 23.03.2020 om å rive nåværende naust på 2,7 x 5,5 meter, og sette opp nytt naust med samme størrelse og utseende, ca. 21 meter nærmere vannkanten på Einøvlingvatnet i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Einøvlingvatnet ligger i Dovrefjell statsallmenning i Dovre kommune.

Einøvlingvatnet ble demt opp i ca. 1,4 m i 1968-69 i forbindelse med at Folldal Gruver AS startet gruvedrift i Tverrfjellet på Hjerkinns. Dammen skulle fungere som reservemagasin for vannforsyning til gruva, men ble aldri brukt til dette formålet. Gruvedriften ble lagt ned i 1993 og Statskog overtok ansvaret for dammen, men dammen ble ikke tilbakeført til opprinnelig vannivå da.

Gjennom kongelig resolusjon 20.04.2018 ble det vedtatt å verne tidligere Hjerkinns skytefelt ved å utvide Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark med ca. 131 km², og opprette Hjerkinns landskapsvernområde med biotopvern på ca. 47 km². Det ble også vedtatt mindre endringer i Fokstugu landskapsvernområde.

Einøvling-dammen i tidligere Hjerkinns skytefelt ble liggende i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark i 2018, og i kongelig resolusjon 20.04.2018 ble det samtidig besluttet at Einøvling-dammen skal tilbakeføres til opprinnelig høyde og størrelse, bl.a. at demningen skal fjernes, og terrenget skal tilbakeføres til mest mulig naturlig tilstand. Tilbakeføring av dammen vil bl.a. fjerne behovet for tilsyn og eventuelle utbedringer av demningen for all fremtid.

Kart 1: Utvidelsen av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark i 2018. Einøvlingvatnet ligger ca. 10 km vest for Hjerkin.

Forsvarsbygg har i forbindelse med tilbakeføring av Hjerkin skytefelt til sivile formål, etter avtale mellom Forsvarsdepartementet og Klima- og miljødepartementet, tatt på seg som tilleggsoppdrag å fjerne demningen, bl.a. fordi det kan være blindgjengere i demningen.

Arbeidene med å fjerne demningen og tappe ned dammen startet i 2019 med å grave et tappeløp i demningen, og vannstanden ble senket ca. 1,4 meter til opprinnelig nivå. Senking av vannstanden i dammen førte til tørrlagte arealer i strandsonen. Dette gjør det vanskelig å bruke to naust som ligger ved vatnet, og det er nødvendig å flytte naustene til ny vannkant. I 2020 planlegger Forsvarsbygg å fjerne demningen helt og restaurere området ved demningen.

Bilde 1-2: Einøvling-dammen høsten 2019. Foto: Forsvarsbygg.

Miljødirektoratet skriver i brev til Dovrefjell nasjonalparkstyre 03.12.2019:

Det ligger 2 frittstående naust langs den nå nedtappede dammen. Miljødirektoratet har vært innstilt på å kunne bidra til flytting av disse nærmere ny strandlinje. Vi er i ettertid blitt kjent med at det trolig er mer ønskelig og hensiktsmessig å rive de gamle naustene og bygge nye. Dersom nasjonalparkstyret og kommunen gir tillatelse til dette, vil direktoratet kunne gi et økonomisk bidrag til byggingen, f. eks. et beløp tilsvarende hva det ville kostet å flytte naustene.

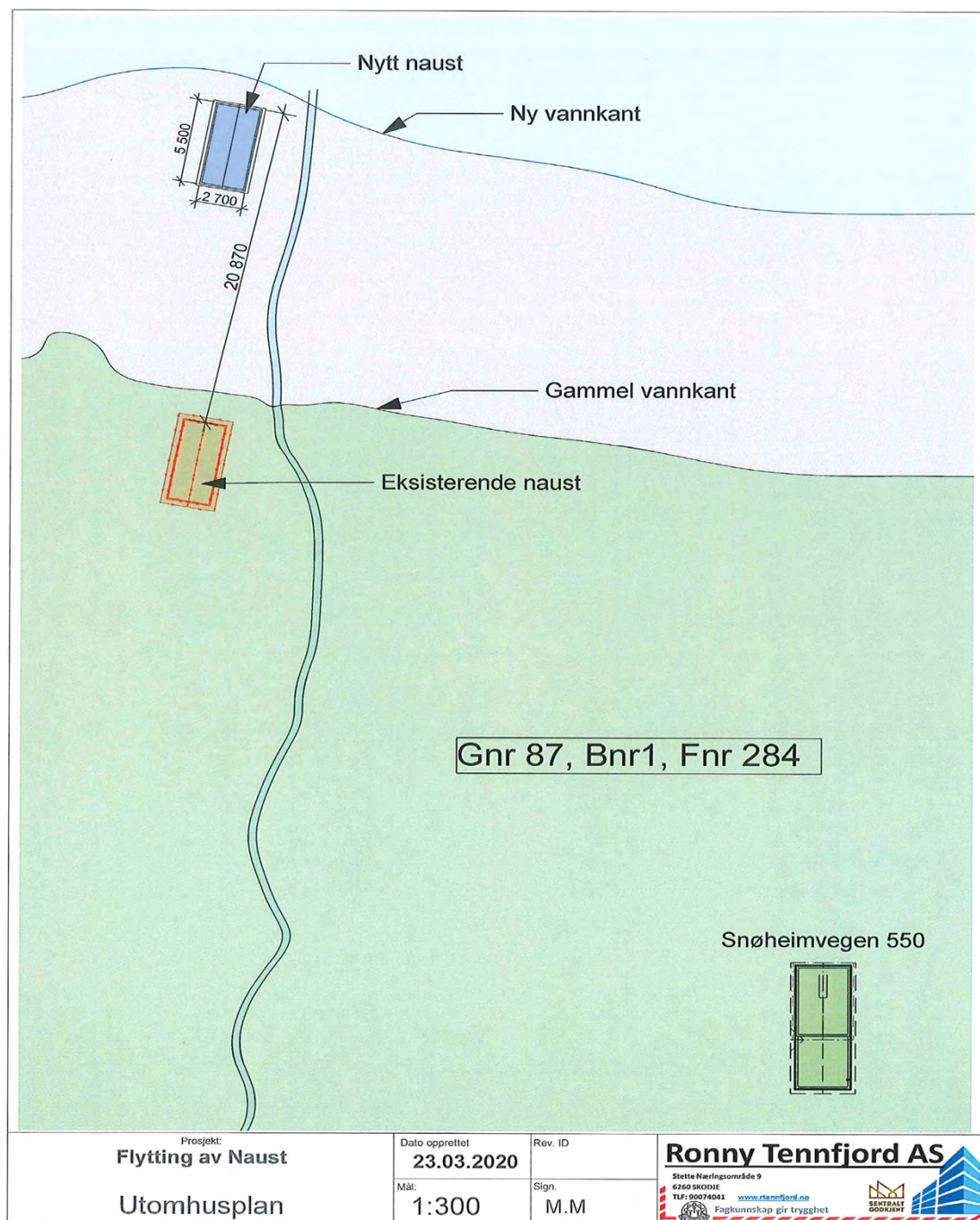
Bilde 3-4: Bua og naustet til Ronny Tennfjord ved Einøvlingsvatnet.

Ronny Tennfjord AS v/ Ronny Tennfjord skriver i søknaden 23.03.2020 bl.a.

Som en konsekvens av senking av vannstand i Einøvlingsvatnet, søkes det om riving av det gamle naustet og oppføring av nytt naust fremme ved den nye vannkanten. Da vannstanden nå er senket ned ca. 1,4 m, så er avstanden fra naust og frem til vannkant økt til ca. 20 m, noe som vanskeliggjør bruk av eksisterende naust.

I Kongelig resolusjon står det at dette kan kompensertes ved å flytte naustene til ny vannkant.

Nytt naust vil ha samme størrelse og utseende som eksisterende naust.

Kart 2: Situasjonplan. (Tomta for naustet flyttes 20 870 mm.)

Kart 3: Fasader m.m.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Kongelig resolusjon av 20. april 2018 om utvidelse av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, oppretting av tilgrensende nytt Hjerkinns landskapsvernområde med biotopvern, samt endring av grensene for Fokstugu landskapsvernområde i Dovre og Lesja kommuner.
- Verneforskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark av 20. april 2018.
- Utkast 31.01.2017 til forvaltningsplan for vern av tidligere Hjerkinns skytefelt.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspregede naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep, jf. verneforskriften § 1, 1. ledd. Formålet er videre bl.a. også å ta vare på en viktig del av leveområdet til villreinen i Snøhetta villreinområde, jf. verneforskriften § 1, 2 ledd.

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet, jf. verneforskriften § 3, 1. ledd. Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder bl.a. oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, gjerdning, drenering og annen form for tørrlegging og nydyrking, jf. verneforskriften § 3, 2. ledd.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til bl.a.:

- oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus eller utedo som ikke kan medføre endret funksjon.
- riving av bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.

Jf. verneforskriften § 3, 4. ledd, pkt. b og h.

I utkast 31.01.2017 til forvaltningsplan for vern av tidligere Hjerkinns skytefelt, går det (s. 58) bl.a. fram:

Verneforskriftene har hjemmel for å gi tillatelse til riving av eksisterende bygninger og anlegg og gjenoppføring av nye med samme størrelse og utseende, og for samme bruk som tidligere.

Et slikt tiltak, det vil si en bygning som plukkes ned og settes opp igjen, betraktes i utgangspunktet som riving og oppsetting av et nybygg (jf. pbl). Bestemmelsen kan f.eks. dekke behov knyttet til bygninger som er i bruk, men som er i svært dårlig forfatning, eller bygninger som står på ustabil grunn. Det kan dermed også være behov for å flytte bygningen. Flytting vil bli vurdert ut fra hva slags bruk bygningen har i dag og konsekvensene for verneverdiene.

Disse bestemmelsene kan ikke benyttes til å gi tillatelse til gjenoppføring av bygninger som har økt standard eller større areal enn opprinnelig bygning.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell som ble godkjent i 2006, går det i kapitlet om bygninger (s. 89) bl.a. fram at det er et mål å holde omfanget av byggevirksomhet i verneområdene på et lavt nivå. I retningslinjene for bygninger i nasjonalparken (s. 90) går det bl.a. fram:

- a) Det er ikke åpnet for nybygg i nasjonalparken.
- b) Ved ombygginger skal ikke arealet overstige arealet til den opprinnelige bygningen.
- c) Mindre tilbygg som utedo osv. som ikke endrer funksjon og bruk av bygningene kan tillates.

I retningslinjene i forvaltningsplanen for bygninger i verneområdene (s. 90), går det bl.a. også fram:

Tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,

- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurderinger

Områdene rundt Einøvlingvatnet brukes av villreinen i store deler av året. Området er også et bra jaktområde i villreinjakta. I et område som blir brukt en del av villreinen, kan / vil tilrettelegging for økt ferdsel inn i området «påvirke verneverdiene nevneverdig». Det er noe ferdsel i dette området fra før, men riving av det nåværende naustet ved Einøvlingvatnet, oppsetting av nytt naust ca. 21 meter nærmere vannkanten og bruken av det nye naustet, vil ikke føre til at ferdselen øker så mye at det fører til merkbare endringer i villreinens arealbruk.

Materialer til det nye naustet bør fraktes inn på en tid av året, og på en slik måte at det tas hensyn til villreinens bruk av områdene ved Einøvlingvatnet. Det gamle naustet bør ikke rives og det nye naustet bør ikke settes opp i villreinjakta fordi arbeidene kan forstyrrer villreinen og jakta da.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Riving av det nåværende naustet ved Einøvlingvatnet, oppsetting av nytt naust med samme størrelse og utseende ca. 21 meter nærmere vannkanten, og bruken av det nye naustet, vil berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10.

Riving av det nåværende naustet ved Einøvlingvatnet, oppsetting av nytt naust med samme størrelse og utseende ca. 21 meter nærmere vannkanten, vil sammen med andre tillatelser eller dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, ikke påføre økosystemet for stor samlet påvirkning og belastning, jf. § 10. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

Hvis det blir ryddet opp etter riving av det nåværende naustet og oppsetting av nytt naust, er det i denne saken ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, jf. naturmangfoldloven § 11.

Saksbehandler forutsetter at det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, f.eks. helikopter eller snøskuter, når materialer til nytt naust skal fraktes inn, og materialrester fra det gamle naustet skal fraktes ned fra fjellet, jf. § 12.

Ronny Tennfjord AS må sende egen søknad om transport av materialer til nytt naust og transport av materialrester, der det tas hensyn til villreinens bruk av områdene ved Einøvlingvatnet.

En tillatelse til å rive det nåværende naustet og sette opp nytt naust ca. 21 meter nærmere vannkanten på Einøvlingvatnet, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Adgang til å kreve utsatt iverksetting av vedtaket (i byggesaker)

Det er adgang til å be om utsatt iverksetting av vedtaket dersom saken gjelder flere parter, og gjennomføring av tiltaket før eventuell klagebehandling medfører skade for den/de parten(e) som har klaget. Andre med rettslig klageinteresse, som har klaget på vedtaket, kan også be om utsatt iverksetting av vedtaket.

Kopi til

- Miljøvedtaksregisteret
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Innlandet
- Dovre kommune
- Statskog
- Dovre fjellstyre
- Ronny Tennfjord AS, v/ Ronny Tennfjord, Skodje

Arkivsaksnummer: 2020/1403-4

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 29.04.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	20/2020	11.05.2020

Søknad fra Olav G. Nestande, Bjørner Hole og Per Hoelsbrekken, Lesja, om å rive gammelt naust og sette opp nytt og større naust ved Fillingtjønn i Dalsida landskapsvernområde

Forslag til vedtak – innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Olav G. Nestande, Bjørner Hole og Per Holsbrekken, Lesja, dispensasjon til å rive gammelt naust på 2,9x4,9 meter, dvs. 14,2 m², og sette opp nytt naust på 3,1x5,1 meter målt utvendig, dvs. 15,8 m² bebygd areal, på samme tomt ved Fillingtjønn i Dalsida landskapsvernområde. Det nye naustet skal ha samme raft- og mønehøyde som det gamle naustet, og kan ha to små vindu med samme størrelse som på det gamle naustet.

En dispensasjon til å rive det gamle naustet og sette opp nytt naust ved Fillingtjønn, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

Olav G. Nestande, Bjørner Hole og Per Holsbrekken må sende egen søknad om transport av materialer til nytt naust og transport av materialrester, der det tas hensyn til villreinens bruk av områdene ved Fillingtjønn.

Vilkår:

- Det gamle naustet skal ikke rives og det nye naustet skal ikke settes opp i villreinjakta, pga. hensyn til villreinen og jakta.
- Det nye naustet skal bygges i samsvar med tradisjonell byggeskikk i området, og i samsvar med de utvendige målene på det nye naustet i dette vedtaket.
- Det skal brukes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.
- Treverk kan kappes opp til bålved som kan brukes på stedet eller som ved et annet sted. Andre materialrester skal fraktes ut av verneområdene og tas hånd om på forsvarlig måte.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, og vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter

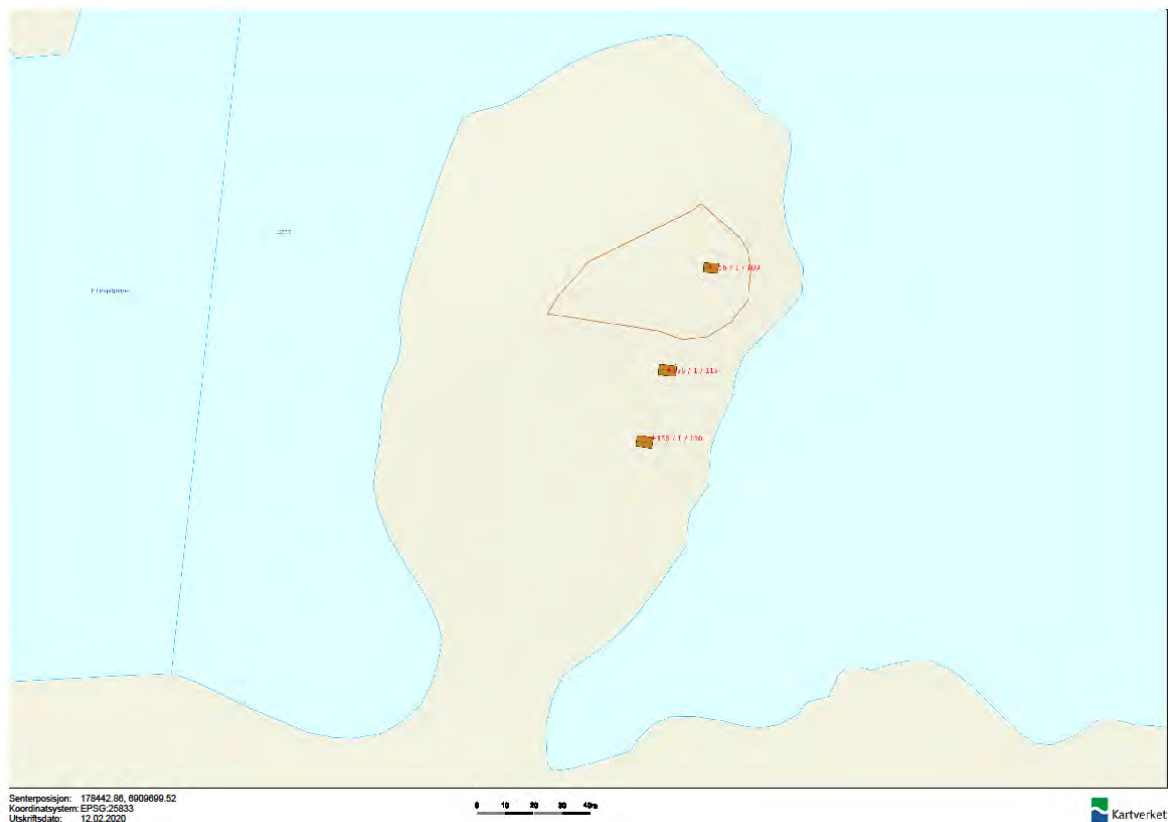
- 10.01.2020: Søknad fra Olav G. Nestande, Bjørner Hole og Per Hoelsbrekken, Lesja, til Lesja kommune om å rive gammelt naust og sette opp nytt og større naust ved Fillingtjønn i Dalsida landskapsvernområde.
- 27.01.2020: E-post fra Lesja kommune til Dovrefjell nasjonalparkstyre – oversending av søknad for behandling.
- 29.01.2020: E-post fra Statskog til Lesja fjellstyre - vedr. søknad om riving og gjenoppbygging av naust ved Fillingtjønn – GID 3432/156/1/109.
- 27.03.2020: Møtebok for sak nr. 16/2020 i Lesja fjellstyre 24.03.2020: Uttale – Søknad om riving og gjenoppbygging av naust ved Fillingtjønn – GID 3432/156/1/109.
- 27.03.2020: E-post fra Statskog v/ Trond Berger til Lesja kommune og Dovrefjell nasjonalparkstyre vedr. søknad om riving og gjenoppbygging av naust ved Fillingtjønn – GID 3432/156/1/109.

Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Olav G. Nestande, Bjørner Hole og Per Holsbrekken, Lesja, søker 10.01.2020 om å rive et gammelt, felles naust ved Fillingtjønn i Dalsida landskapsvernområde, og sette opp nytt naust med samme plassering.

Kart 1: Fillingstjønn ligger vest for setergrenda Filling på Dalsida i Lesja.

Kart 2: Naustet ligger lengst nord på halvøya i Fillingstjønn.

Naustet har gnr.156, bnr.1, fnr.109 i Dalsida statsallmenning i Lesja kommune.

Naustet er 2,9x4,9 meter, dvs. 14,2 m² bebygd areal, og har to små vinduer, men ikke pipe.

Bilde 1-2: Naustet ved Fillingtjønn. Bildene er tatt i 2005.

I søknaden går det fram at Olav G. Nestande, Bjørner Hole og Per Holsbrekken i utgangspunktet hadde planer om å restaurere det gamle naustet, men at de etter hvert vurderte tilstanden på naustet til å være så dårlig at det er mest fornuftig å rive det og sette opp et nytt naust.

Når de skal sette opp et nytt naust, ønsker de å utvide naustet med 40 cm både i bredde og lengde, fordi de skal bruke noe grovere dimensjoner på reisverket enn det som er der i dag, og det er derfor også behov for en mindre utvidelse for å få bedre plass til båten. Det nye naustet skal ellers være likt naustet som står der i dag, både når det gjelder plassering, fasader og høyde. Tiltaket vil derfor ikke endre nåværende arealbruk og landskapsbilde.

Statskog v/ Trond Berger skriver i e-post til Lesja fjellstyre 29.01.2020:

Naustet står i dag på festet tomt med festeavgift, festekontrakten er fra 1960 og Olav G. Nestande er registrert fester. Det framgår ikke av våre registreringer at det er flere eiere av naustet, men siden søknaden er signert av Per Holsbrekken, Bjørner Hole og Olav Nestande vil vi anta at dette er riktig. Størrelse og mål er tidligere ikke registrert hos oss, men oppgis i søknaden å være 2,9 x 4,9 meter, dvs. 14,2 m².

Statskog har praktisert at gamle naust kan rives og erstattes med nytt av samme størrelse og utseende som det gamle. I dette tilfellet søkes det om en utvidelse på 0,4 meter i lengde og bredde, dvs. en utvidelse på 3,29 m² til 17,49 m², raft og mønehøyde den samme som på eksisterende. Begrunnelsen er at en i dag så vidt får lukket døra når båten er inne.

I områder utenfor verneområder har vi tidligere akseptert en utvidelse av naust opp til 16,5 m², dvs. samme størrelse og utforming som fjellstyrets utleienaust ved Aursjøen. Naustet ved Fillingtjønn ligger innenfor Dalsida LVO.

Før Statskog tar stilling til søknaden vil vi be om fjellstyrets uttale jfr. fjellovens §12.

Lesja fjellstyre behandlet 24.03.2020 (i sak nr. 16/2020) søknaden om å rive det gamle naustet ved Fillingtjønn og sette opp nytt og større naust med samme plassering.

I saksopplysningene går det fram at fjellstyret mottok en e-post fra søkerne 10.03.2020 der det opplyses om at nye vegger vil bli 10 cm tykkere enn gamle vegger, og at det derfor behov for en utvidelse av utvendige mål for å beholde samme innvendige mål. For å få inn båten søkes om en utvidelse på til sammen 0,4 meter i lengde og bredde, noe som vil gi økt innvendig areal. Raft og mønehøyde vil bli den samme som på eksisterende naust.

Saksbehandler i Lesja fjellstyre skriver i sin vurdering:

For å beholde samme innvendige mål er det rimelig å tillate en utvidelse tilsvarende økt tykkelse på vegg. Dette vil medføre at utvendige mål økes fra 14,2 m² til 15,8 m².

Tiltaket vil ikke medføre vesentlig endring av bruksmønster eller komme i konflikt med viktige natur- eller landskapshensyn.

Lesja fjellstyre vedtok følgende uttalelse:

Fjellstyret har ingen innvendinger mot at det eksisterende naustet GID 3432/156/1/109 rives, og at det føres opp nytt naust med samme innvendige mål på samme tomt. Nytt utvendig mål blir 15,8 m².

Statskog v/ Trond Berger skriver i e-post 27.03.2020 til Dovrefjell nasjonalparkstyre og Lesja kommune, bl.a.:

Søknaden har vært til uttale hos Lesja fjellstyre som i sak 16/2020 går inn for å kunne tillate rivning av nåværende naust på 14,2 m² og bygging av nytt naust på 15,8 m² på samme tomt.

Søker har i forbindelse med fjellstyrets behandling endret søknaden noe slik at utvidelsen i praksis tilsvarer tykkere vegger.

Statskog gir grunneiers tillatelse til gjennomføring av tiltaket i samsvar med endret søknad og fjellstyrets uttale. Vi vurderer utvidelsen som marginal og å ligge innenfor den praksis vi har fulgt i lignende saker.

Det forutsettes at nødvendige tillatelser i forhold til plan og bygningsloven samt tillatelse etter verneforskriften for Dalsida LVO foreligger før tiltaket kan gjennomføres.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Verneforskrift for Dalsida landskapsvernområde av 3. mai 2002.
- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, gitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med Dalsida landskapsvernområde er å:

- Ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap med kulturminner etter fangst og beitebruk.
- Ta vare på et sammenhengende leveområde til villreinen i Snøhettaområdet.
- Ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer.

Jf. verneforskriften § 2.

Dalsida landskapsvernområde er vernet mot stort sett alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, jf. § 3, pkt. 1.1, men forvaltningsmyndigheten kan bl.a. gi tillatelse til ombygging og restaurering av eksisterende bygninger, jf. pkt. 1.3 b.

Forvaltningsmyndigheten har ikke hjemmel i verneforskriften til å gi tillatelse til riving av nåværende naust og oppsetting av nytt og større naust i landskapsvernområdet. Søknaden fra Olav G. Nestande, Bjørner Hole og Per Holsbrekken må derfor behandles som en dispensasjonssak i forhold til verneforskriften, jf. § 48 i naturmangfoldloven.

I naturmangfoldloven § 48 går det i 1. ledd fram:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I rundskriv om forvaltning av verneforskrifter fra Miljødirektoratet, går det i pkt. 7.2 bl.a. fram (s. 11):

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Vilrårene er kumulative, det vil si at begge vilrårene må være oppfylt. Det at vilrårene er oppfylt gir ikke krav på dispensasjon. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilrårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønsmessig vurdering. Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av de tiltak som det søkes dispensasjon for, ha betydning. Også de hensyn som positivt taler for det omsøkte tiltak, og om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden, inngår i vurderingen.

Dispensasjon etter § 48 første alternativ omfatter tiltak som er forenlig med verneformål og verneverdier i det aktuelle området. Dette vil i noen grad avhenge av verneform. Generelt vil det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som forutsetter større tekniske inngrep, for eksempel ny kraftutbygging, eller oppføring av private fritidshytter.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell går det fram at Fillingtjønn ligger i en såkalt «sone uten tilrettelegging og inngrep». I retningslinjene for denne sonen står det (s. 46):

Irreversible inngrep (som bygninger og andre anlegg, veier og kjørespor, permanent merkede stier), kan kun tillates innenfor rammen av vernebestemmelsene om det er godtgjort at tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for verneformålet.

I retningslinjene i forvaltningsplanen for bygninger i verneområdene (s. 90), går det bl.a. fram:

I landskapsvernområdene og biotopvernområdene skal det gjennomføres en strengere dispensasjonspraksis i sone uten tilrettelegging og inngrep enn i brukssonene.

Tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurderinger

Områdene ved Fillingtjønn brukes av villreinen i store deler av året. Området er også et brukbart jaktområde i villreinjakta. I et område som blir brukt en del av villreinen, kan / vil tilrettelegging for økt ferdsel i området «påvirke verneverdiene nevneverdig».

Det er noe ferdsel i dette området fra før, men riving av det gamle naustet på 14,2 m² ved Fillingtjønn, oppsetting av nytt naust på 15,8 m² og bruken av det nye naustet, vil ikke føre til at ferdselen øker så mye at det fører til merkbare endringer i villreinens arealbruk.

Materialer til det nye naustet bør fraktes inn på en tid av året, og på en slik måte at det tas hensyn til villreinens bruk av områdene ved Fillingtjønn. Det gamle naustet bør ikke rives og det nye naustet bør ikke settes opp i villreinjakta fordi arbeidene kan forstyrre villreinen og jakta da.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Riving av det gamle naustet på 14,2 m2 ved Fillingtjønn, oppsetting av nytt og naust på 15,8 m2 på samme tomt, og bruken av det nye naustet, vil berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10.

Riving av det gamle naustet på 14,2 m2 ved Fillingtjønn, oppsetting av nytt naust på 15,8 m2 på samme tomt, og bruken av det nye naustet, vil sammen med andre tillatelser eller dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, ikke påføre økosystemet for stor samlet påvirkning og belastning, jf. § 10. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

Hvis det blir ryddet opp etter riving av det gamle naustet og oppsetting av nytt naust, er det i denne saken ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, jf. naturmangfoldloven § 11.

Saksbehandler forutsetter at det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, f.eks. helikopter eller snøskuter, når materialer til nytt naust skal fraktes inn, og materialrester fra det gamle naustet skal fraktes ned fra fjellet, jf. § 12.

Olav G. Nestande, Bjørner Hole og Per Holsbrekken må sende egen søknad om transport av materialer til nytt naust og transport av materialrester, der det tas hensyn til villreinens bruk av områdene ved Fillingtjønn.

En dispensasjon til å rive det gamle naustet og sette opp nytt naust ved Fillingtjønn, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene. Det er derfor mulig å gi dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Adgang til å kreve utsatt iverksetting av vedtaket (i byggesaker)

Det er adgang til å be om utsatt iverksetting av vedtaket dersom saken gjelder flere parter, og gjennomføring av tiltaket før eventuell klagebehandling medfører skade for den/de parten(e) som har klaget. Andre med rettslig klageinteresse, som har klaget på vedtaket, kan også be om utsatt iverksetting av vedtaket.

Kopi til

- Miljøvedtaksregisteret
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Innlandet
- Lesja kommune
- Statskog
- Lesja fjellstyre
- Olav G. Nestande, Lesja

Arkivsaksnummer: 2020/722-3

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 10.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	21/2020	11.05.2020

Søknad fra Bjørn og Snefrid Ødegård, Lesja, om å rive nåværende bu ved Grisungvatna i Fokstugu landskapsvernområde, og å sette opp ny bu med uthusdel ved nåværende bu og nytt naust på ny tomt

Forslag til vedtak – innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Bjørn og Snefrid Ødegård, Lesja, dispensasjon å sette opp ny bu på 35 m² (bebygd areal) med uthusdel like ved nåværende bu mellom Storvatnet og Buatjønne, sette opp nytt standard-naust på 12,5 m² (bebygd areal) på ny tomt ved Storvatnet i samsvar med naustplanen for Grisungen, og rive nåværende bu på 20,8 m² når ny bu har blitt satt opp. Nåværende utedo på ca. 1 m² kan bli stående.

En dispensasjon til å sette opp ny bu like ved den nåværende bua, sette opp nytt naust og rive den gamle bua, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

Bjørn og Snefrid Ødegård må sende egen søknad til Lesja kommune om transport av materialer til ny bu og nytt naust og transport av materialrester tilbake.

Vilkår:

- Materialer til den nye bua og naustet skal fraktes inn på en tid av året, og på en slik måte at det tas hensyn til villreinens bruk av områdene ved bl.a. Grisungvatna, og på en slik måte at det ikke opparbeides nye kjørespor i området. Det samme gjelder transport av materialrester tilbake til bilvei og ned fra fjellet.
- Ny bu og nytt naust skal ikke settes opp i villreinjakta, og gammel bu skal ikke rives i villreinjakta, pga. hensyn til villreinen og jakta.
- Tomtene for ny bu og nytt naust skal ikke planeres eller tilføres masser for å gjøre tomtene mer egnet for bygging, f.eks. på støpt såle. Den nye bua og naustet skal settes på punkt, pilarer eller grunnmur / ringmur (med god ventilasjon), slik at det opprinnelige, naturlige terrenget bevares mest mulig. Punktene, pilarene eller grunnmuren skal ikke være høyere enn nødvendig.

- Den nye bua og det nye naustet skal bygges i samsvar med tradisjonell byggeskikk i området, og i samsvar med målene på den nye bua og det nye naustet som er opplyst om i denne saken. Det skal brukes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.
- Rent treverk kan kappes opp til ved som kan brukes på stedet. Andre materialrester skal fraktes ut av verneområdene og tas hånd om på forsvarlig måte.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, og vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

--- slutt på innstilling ---

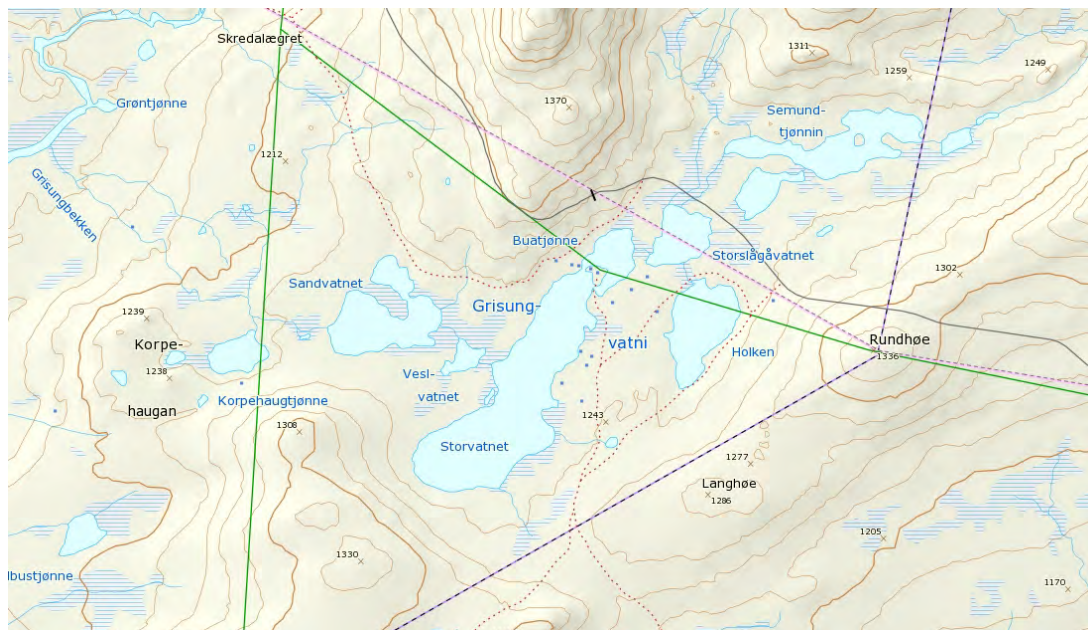
Dokumenter

- 12.01.2020: Søknad fra Bjørn og Snefrid Ødegård, Lesja, til Lesja kommune om å rive nåværende bu ved Grisungvatna i Fokstugu landskapsvernområde, og sette opp ny bu med uthusdel ved nåværende bu og nytt naust på ny tomt.
- 16.01.2020: E-post fra Lesja kommune til Dovrefjell nasjonalparkstyre – Oversending av søknad for behandling.
- 17.01.2020: E-post fra Statskog til Lesja kommune – Uttalelse.

Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Bjørn og Snefrid Ødegård, Romsdalsvegen 314, 2665 Lesja, søker Lesja kommune 12.01.2020 om å rive nåværende bu på 20,8 m² ved Grisungvatna i Fokstugu landskapsvernområde, og sette opp ny bu på 35,0 m² med uthusdel like ved nåværende bu, og sette opp nytt standard-naust på 12,5 m² på ny tomt i samsvar med naustplanen for Grisungen.

Den nåværende bua har gnr. 156, bnr. 1 og fnr. 364 i Lesja kommune, og ligger i «Gråsona» mellom Dalsida statsallmenning og Dovrefjell statsallmenning.

Kart 1: Oversiktskart over Grisungvatna. Bua til Snefrid og Bjørn Ødegård ligger på «halvøya» mellom Storvatnet og Buatjønne.

Bilde 1: Nåværende bu er den lengst til høyre i bildet. Bildet er tatt 08.09.2017.

Bilde 2: Nåværende bu til høyre i bildet. Den står på en liten forhøyning i terrenget.

Historiske opplysninger om buone ved Grisungvatna

De historiske opplysningene er hentet fra en saksutredning i Lesja kommune i forbindelse med en annen byggesak ved Grisungvatna, og er skrevet av Rolf Sørungård:

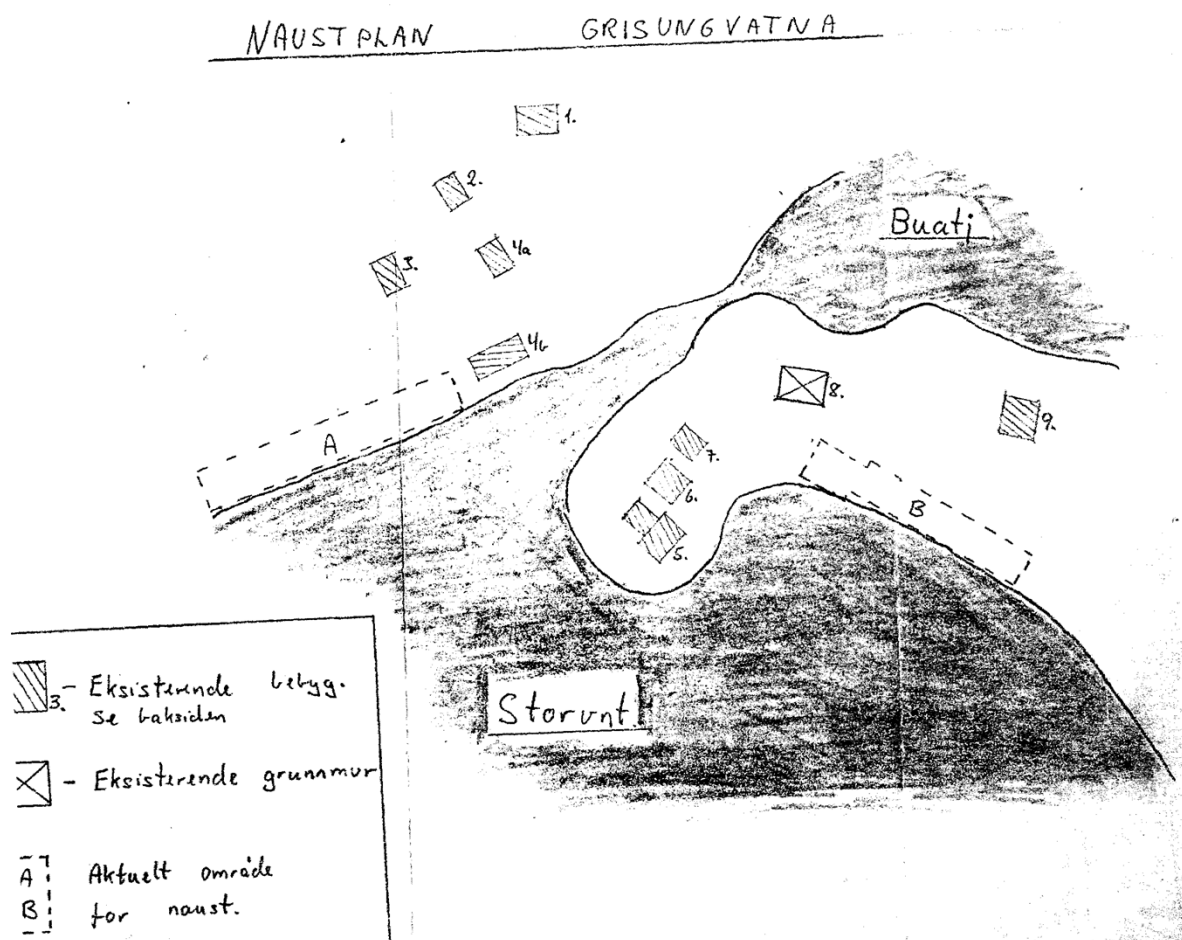
Grisungvatna ligger i Dalsida statsallmenning, men er private eiendomsvatn med 12 eiere hovedsakelig fra Kjøremsgrenda, men også et par fra Dombås. De første fiskebuene ved vatna ble oppsatt allerede på 1700-tallet, og eierne har en overenskomst med Statskog som grunneier rundt vatna, om tillatelse til å bygge buer og naust for å kunne utnytte fiskeretten. De fleste eierne bygde små fiske- og jaktbuer i mellomkrigstiden, og flere av de satte opp buer sammen to og to.

I løpet av etterkrigstiden har bruken av buone og måten å drive fiske på, endret seg; det er ikke lenger bare mannfolkene som drar til fjells for å drive «matauk-fiske» under relativt kummerlige forhold, - i dag foregår fiske mer som en familievirksomhet på fritid og det stilles større krav til plass og komfort. Statskog har derfor gitt tillatelse til at alle eiere skal ha mulighet til å bygge nye buer på inntil 25 m² + 10 m² uthus (enten frittstående eller inntil) samt naust (for nye naust kreves festeavgift). De aller fleste av eierne har i løpet av de siste 30-40 årene benyttet seg av denne retten og bygd nye buer i tråd med Statskog sitt regelverk. (...)

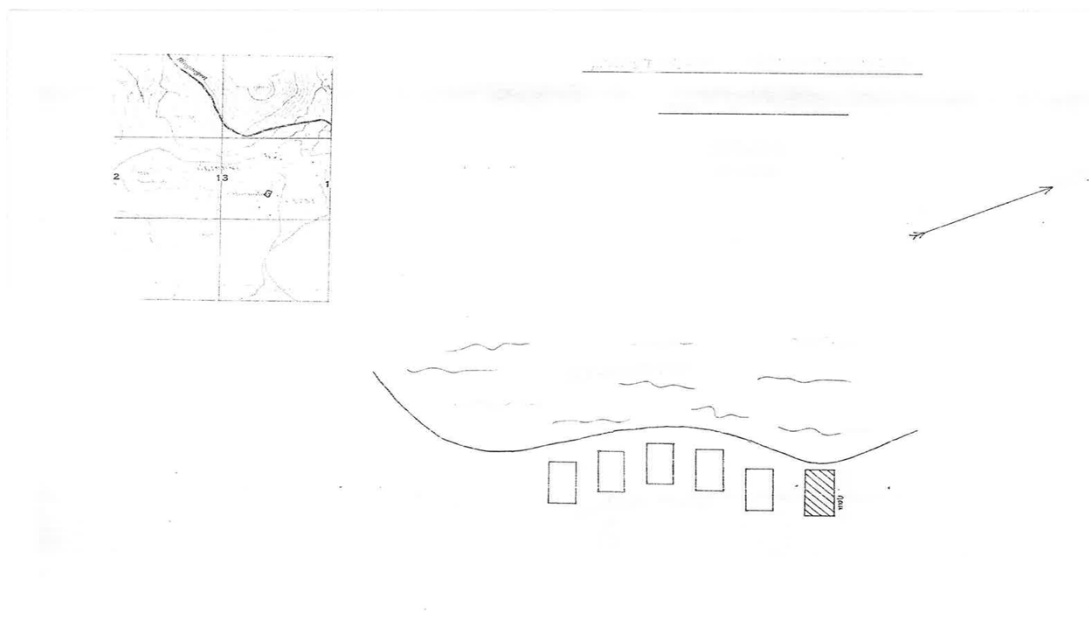
Fiskebuene ved Grisungvatna, særlig i nærheten av osen mellom Buatjønn og Storstvatnet, bærer nesten preg av å være et kulturlandskap på linje med Fiskevollen ved Sølvsjøen.

Naustplanen for Grisungvatna

Naustplanen ved Grisungvatna ble utarbeidet av Gudbrandsdal skogforvaltning i 1985, og godkjent av bygningsrådet i Lesja kommune 11.07.1985 (sak nr. 54/85), og bygningsrådet i Dovre kommune 08.08.1985. Planen inneholder to naustområder ved nordøstenden av Storstvatnet, et naustområde på nordsiden og et på østsiden i tilknytning til et naust som sto der fra før. Planen var/er at eiere av Grisungvatna som ikke har naust fra før, kan oppføre nødvendige naust. Det var forutsatt at naustene skal bygges etter standard nausttegning, men at hvert enkelt naust som skal settes opp, må godkjennes av bygningsrådet.

Tegning 1: Naustplanen for Grisungvatna.

Tegning 2: Dårlig kopi av naustområdet på østsiden av Storvatnet i naustplanen.

Statskog utviste tomt til et naust (naustet til Hans Nørstebø) i naustområdet på østsiden av Storvatnet på 1990-tallet (ca. der det skraverte naustet er på tegning 2), og planen den gang var å plassere ev. flere naust videre sørover langs vannkanten fra dette naustet. Det kom ifølge Statskog ikke flere ønsker om å sette opp naust ved Storvatnet, men noen har fått bygge naust ved buene sine, som f.eks. Ola John Brækken som har bu på nordsiden av Storvatnet og Per Nørstebø som har bu ved tjønna Holken. Naustet til Hans Nørstebø ble satt opp i 2002.

Bilde 3: Naustet til Hans Nørstebø og ledige nausttomter til venstre / sør for naustet.

Tidligere behandling av saken

Saken om bygging av ny bu og nytt naust for Bjørn og Snefrid Ødegård har pågått siden 2014, og det er spørsmålet om ny tomt for ny bu et annet sted enn ved den nåværende bua, som det har tatt tid å behandle i Statskog, Lesja fjellstyre, Dovre fjellstyre, Dovrefjell nasjonalparkstyre og Miljødirektoratet.

Tidligere behandling av saken i Dovrefjell nasjonalparkstyre går fram av sak nr. 044-2017, 02.10.2017, sak nr. 054-2017, 18.12.2017, sak nr. 004-2018, 09.04.2018, og sak nr. 023-2019, 25.06.2019.

Den tidligere behandlingen av saken går ikke nærmere gjennom her, men en del av saksopplysningene i denne saken er hentet fra den tidligere behandlingen.

Nåværende søknad fra Bjørn og Snefrid Ødegård

Bjørn og Snefrid Ødegård søker 12.01.2020 som tidligere opplyst om å rive den nåværende bua på 20,8 m² som står mellom Storvatnet og Buatjønne, og sette opp ny bu på 35,0 m² med uthusdel foran den nåværende bua, og sette opp nytt standard-naust på 12,5 m² på ny tomt i samsvar med naustplanen for Grisungen ved siden av naustet til Hans Nørstebø). De ønsker å rive den gamle bua når den nye har blitt satt opp.

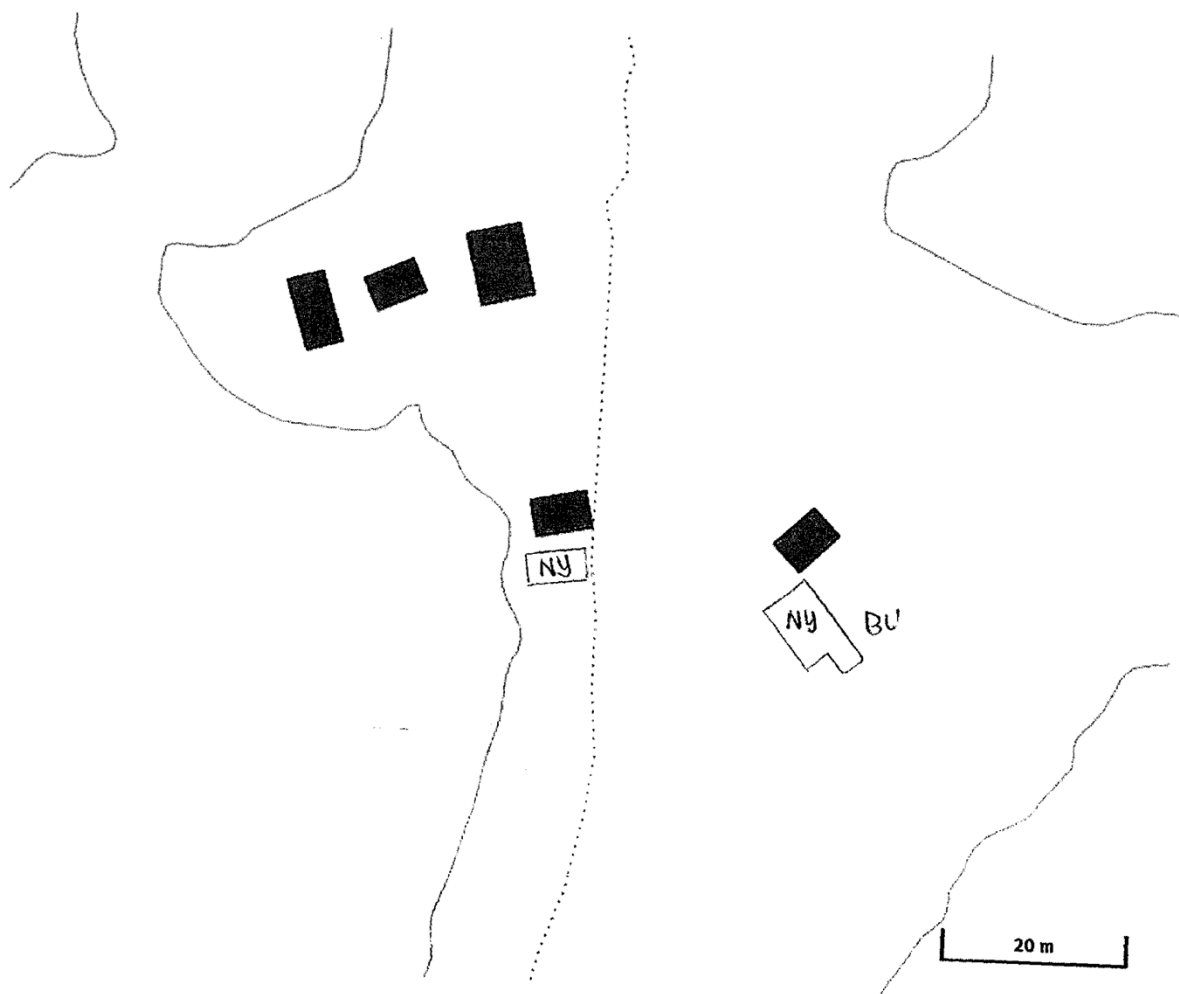
Bilde 4: Nåværende bu ligger lengst til høyre i bildet. Bildet er tatt 18.08.2015.

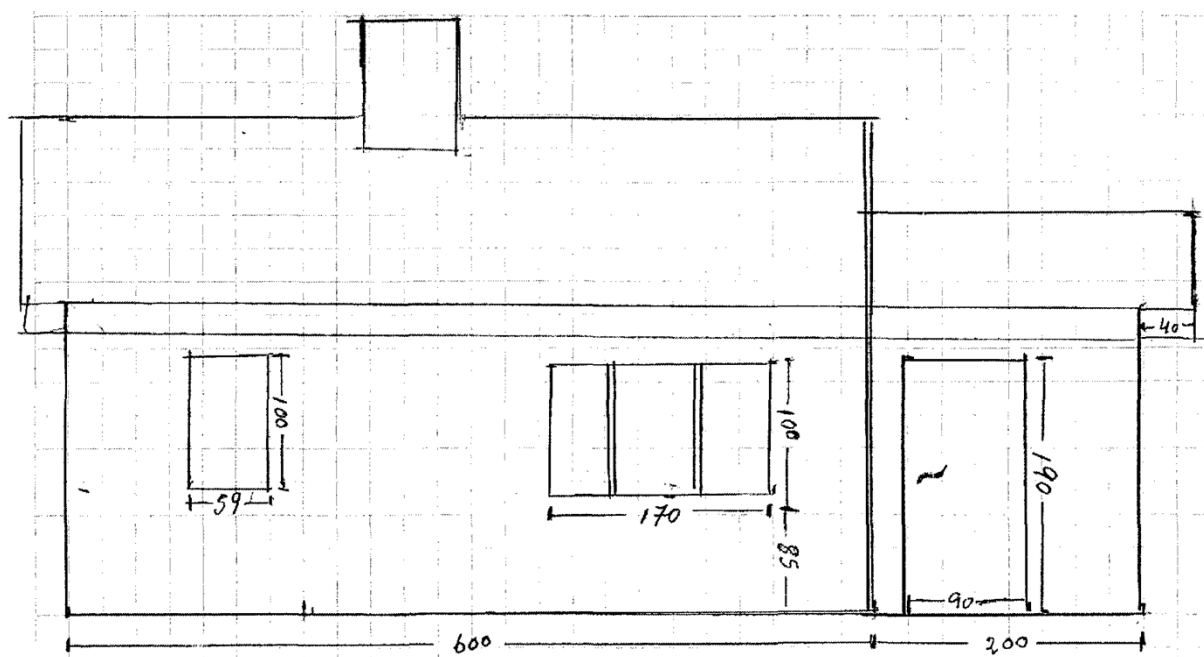
Bilde 5: Nåværende bu.

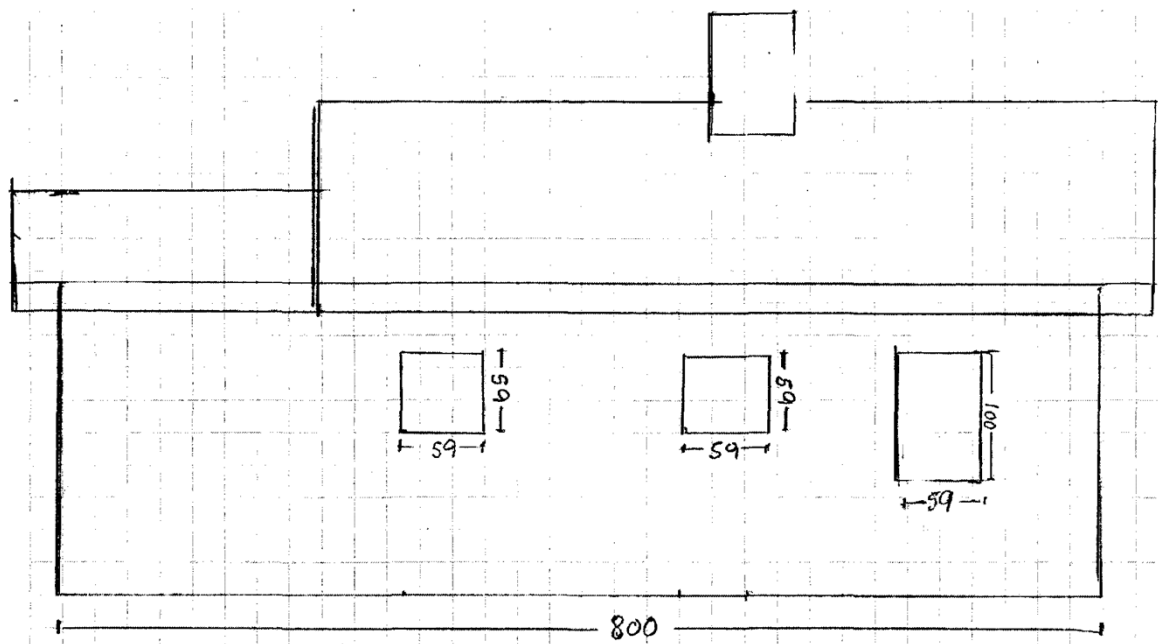
Bilde 6: Nåværende bu.

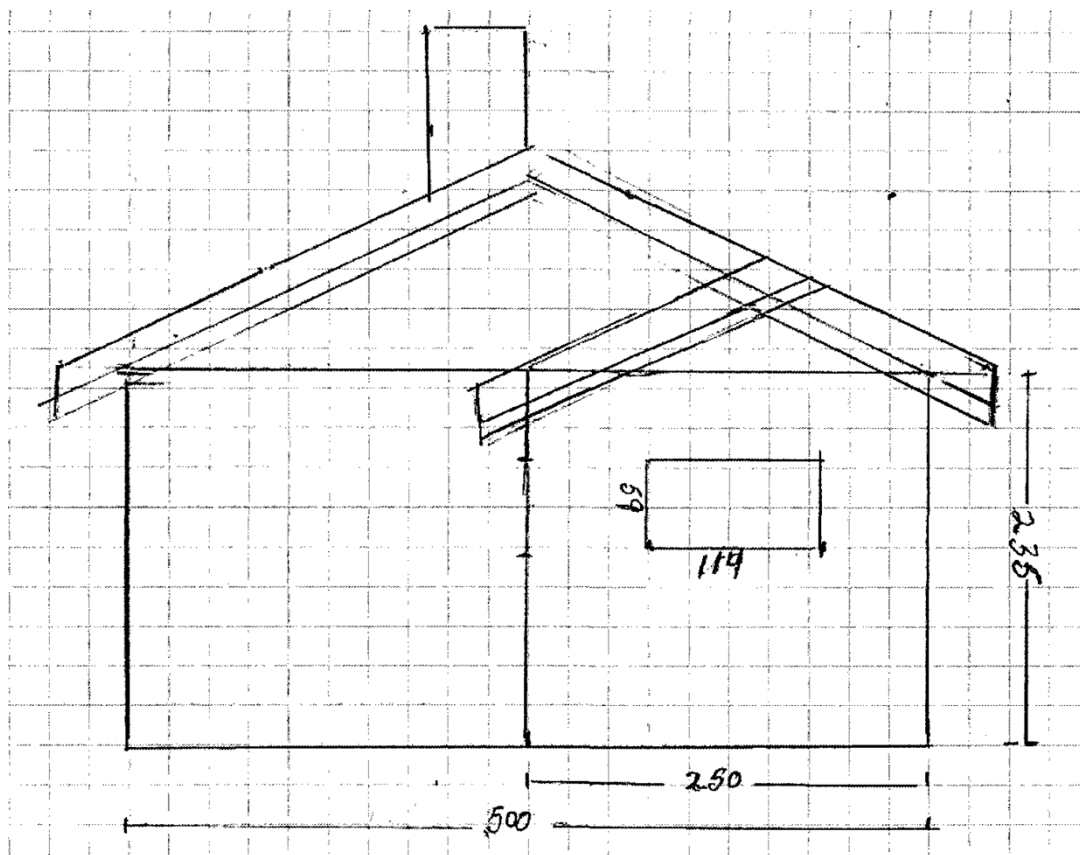
Tegning 3: Planlagt plasseringen av ny bu og nytt naust.

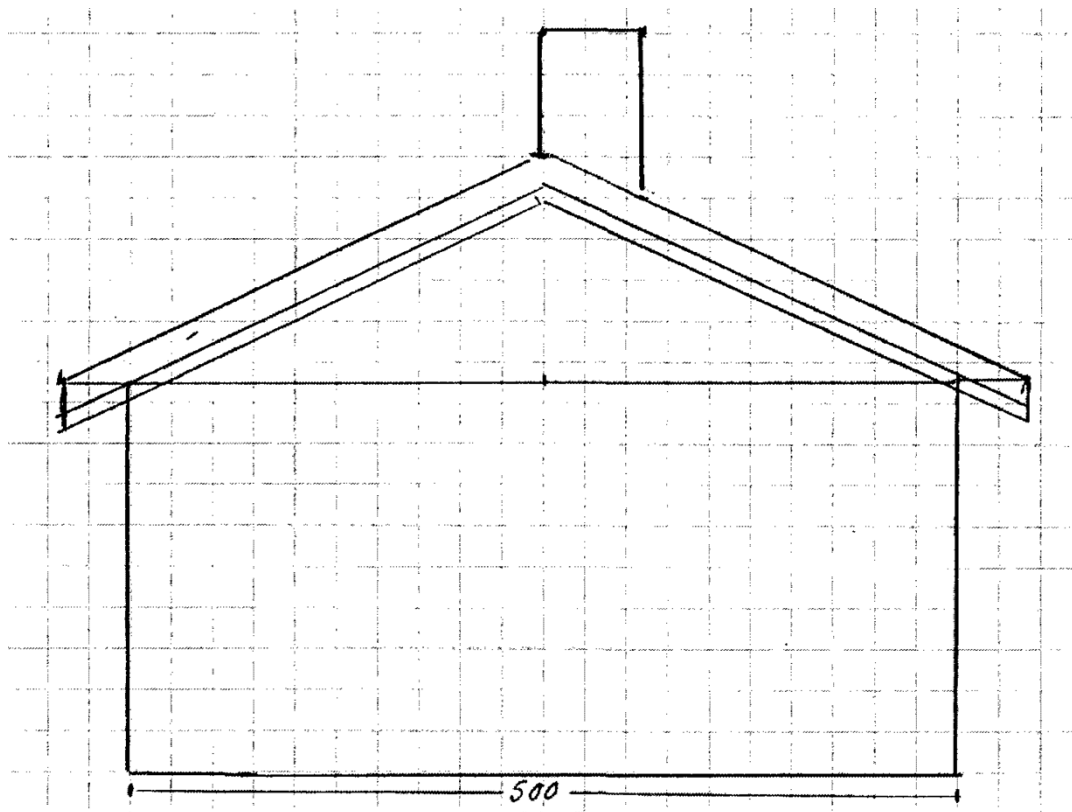
Tegning 3: Fasade ny bu mot øst.

Tegning 4: Fasade ny bu mot vest.

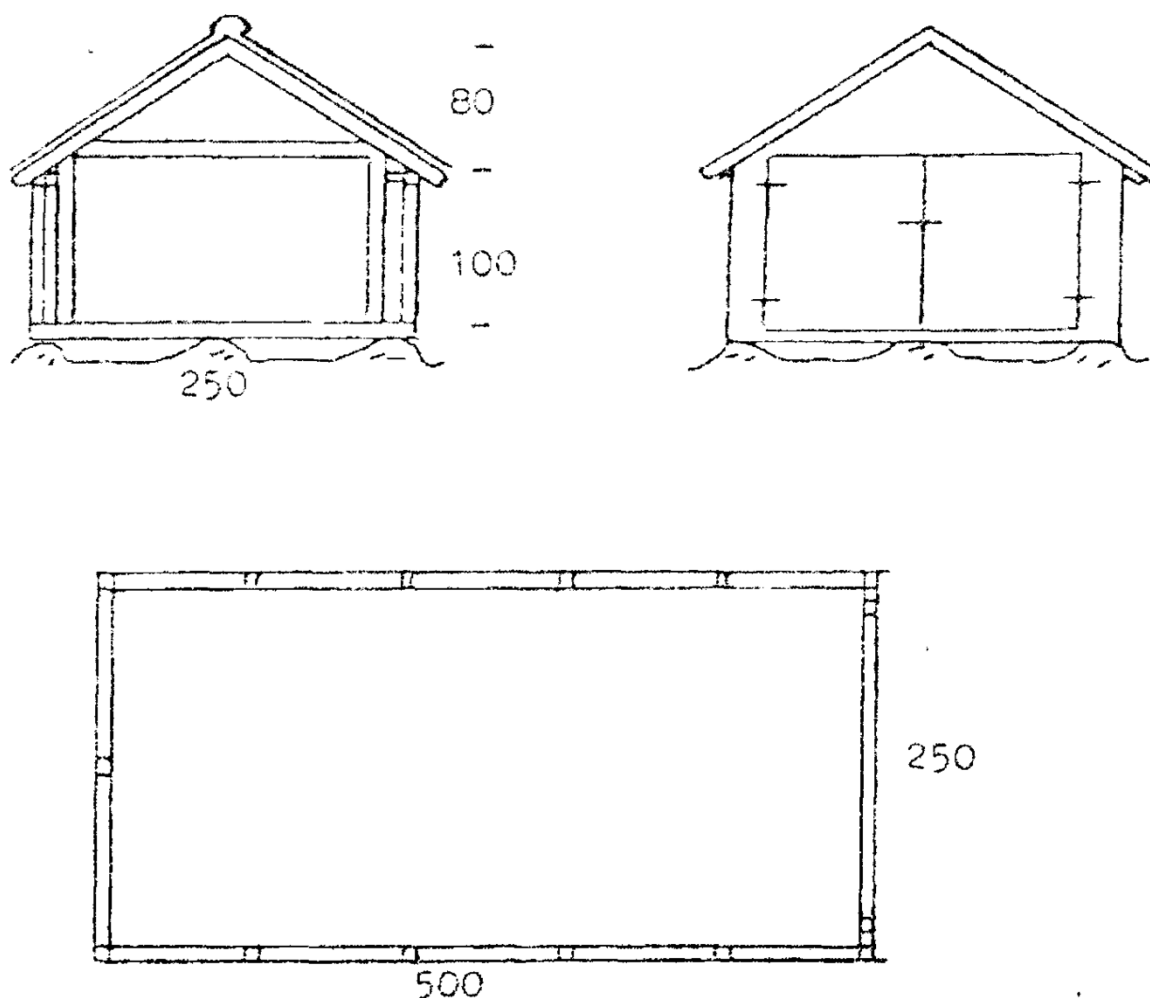
Tegning 5: Fasade ny bu mot nord.

Tegning 6: Fasade ny bu mot sør.

Den nye bua er planlagt med ei grunnflate / utvendige mål på 5,0 x 6,0 m pluss 2,0 x 2,5 m, dvs. 35 m² bebygd areal, utvendig rafthøyde 2,35 m og takvinkel 27 grader. Det går ikke fram av søknaden hvordan bua skal fundamenteres.

Statskogs standard-naust har grunnflate 2,5 x 5,0 m, dvs. 12,5 m² bebygd areal og utvendig rafthøyde 1,0 m.

Tegning 7. Statskogs standard-naust 1.

Bjørn og Snefrid Ødegård har også en utedo på ca. 1 m² i nærheten av den nåværende bua. Det er ikke opplyst i søknaden hva de ønsker å gjøre med den.

Lesja kommune oversendte søknaden fra Bjørn og Snefrid Ødegård til Dovrefjell nasjonalparkstyre 16.01.2020 for behandling, med kopi til Statskog, Lesja fjellstyre og Dovre fjellstyre for eventuell uttale.

Statskog uttaler i e-post til Lesja kommune 17.01.2020:

Tiltaket synes å ligge innenfor det som tidligere er avklart hos oss som grunneier, dvs. bygging av ny bu på inntil 35 m² inkl. uthusfunksjon på samme tomt som den gamle, rivning av gammel bu så snart den nye er tatt i bruk, videre oppføring av nytt standard-naust på tomt i henhold til naustplan.

Vi gjør oppmerksom på at nausttomta må stikkes ut og det må søkes fradeling og oppretting av punktbeste for denne.

Vi ber derfor om å få tilsendt vedtak i byggesaken når dette ev. er klart slik at vi som grunneier får stukket ut nausttomt og søkt kommunen om fradeling/ oppretting av punktfeste for denne.

Andre relevante opplysninger om buer og naust ved Grisungvatna

Statskog tillater at de som har fiskerett i Grisungvatna, kan sette opp buer på 25 m2 og uthus på 10 m2 eller bygd sammen til totalt 35 m2 bebygd areal. Statskog tillater også oppføring av naust knyttet til denne fiskeretten.

Ved Grisungvatna har nye buer vanligvis, med et unntak, blitt satt opp på samme sted som den gamle bua eller nær den gamle bua som har blitt revet etterpå.

Buene mellom Storvatnet og Buatjønne og på nordsiden av Storvatnet (se bilde 1-4), er en del av landskapet. Buene ligger forholdsvis samlet, og utgjør et eget bygningsmiljø og bærer preg av å være et kulturlandskap.

Den nåværende bua til Bjørn og Snefrid Ødegård er plassert slik at det ut fra hensynet til å holde bygningsmiljøet og bebyggelsen samlet, er best at den nye bua settes opp der den nåværende bua står eller like ved.

I fjellet er det vanligvis en sammenheng mellom byggegrunn, snøforhold og hvor bygningene er plassert.

Den nåværende bua står på en liten forhøyning i terrenget (se bilde 2), som leder vann bort fra grunnmuren, og grunnvannet står sannsynligvis ikke så høyt under denne tomte. Det er en del grus i grunnen der den nåværende bua står. Hvis ny bu settes opp der den nåværende bua står eller like ved, på grunnmur med god lufting / ventilasjon, og med takrenner og nedløpsrør, vil fuktighet sannsynligvis ikke være noe stort problem.

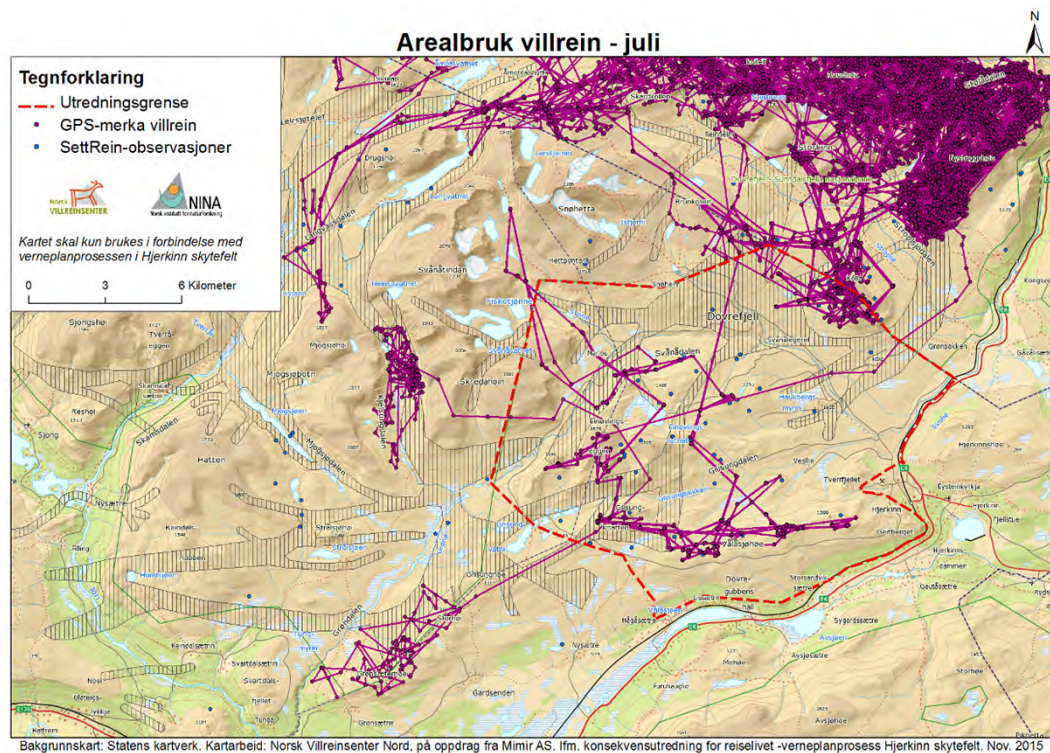
Når det settes opp ny bu like ved den nåværende bua og den gamle bua rives, vil det ta lang tid før det blir normalt plantedekke der den gamle bua sto.

Naustplanen for Grisungvatna gir retningslinjer for hvor det kan settes opp nye naust, og det gir et ryddigere bygningsmiljø ved Grisungvatna at det nye naustet settes opp i samsvar med naustplanen.

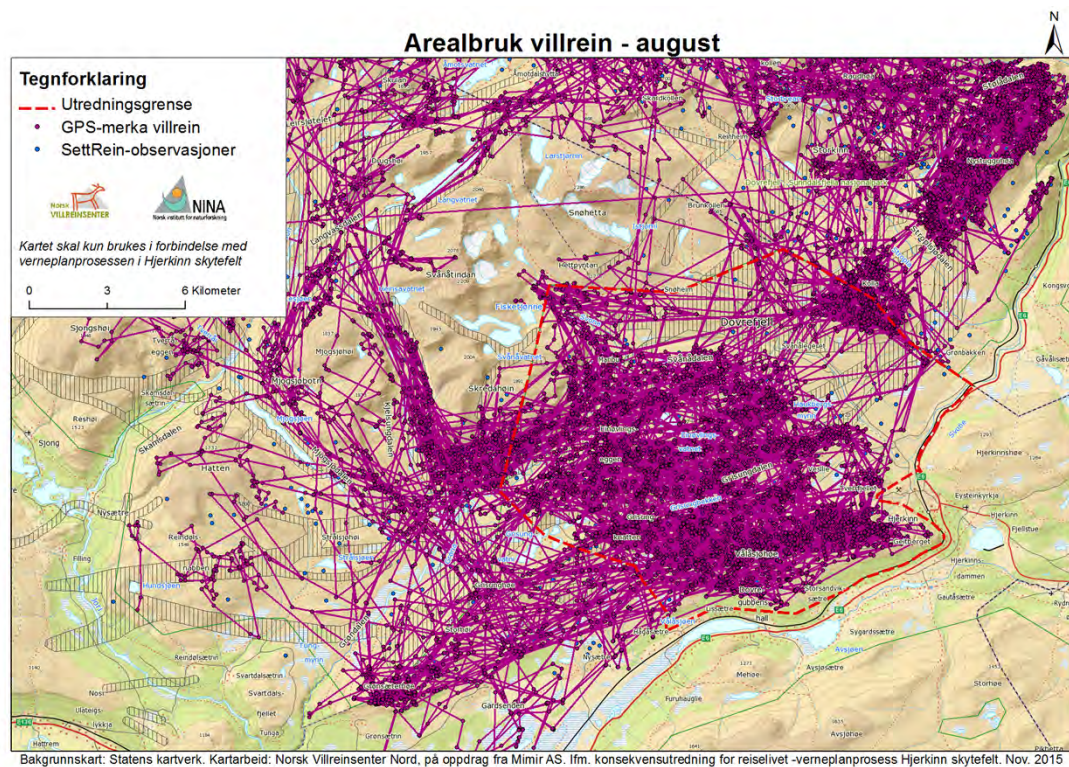
Det har ikke vært problemer med isgang i vårløsningen der naustet til Hans Nørstebø står, men snøsmelting og regn kan føre til at vannstanden i Storvatnet blir høy.

Opplysninger om villreinens arealbruk ved Grisungen om sommeren og høsten

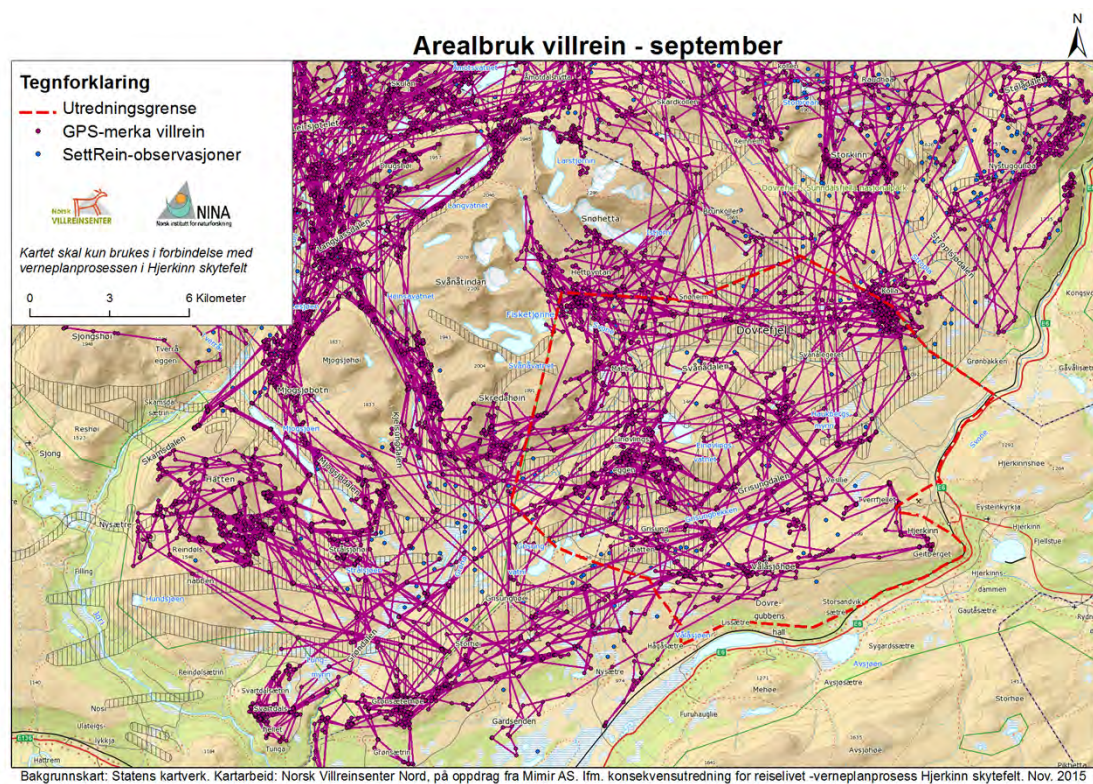
Villreinregistreringene i 2009-2016 viser at det er villrein som trekker og oppholder seg både nord, øst, sør og vest for Grisungvatna i august, september og oktober, men det er ikke så mye villrein som oppholder seg helt i nærheten av eller mellom vatna. Se kart 2-5. Årsaken til det kan være buene og ferdsl i nærheten av buene.

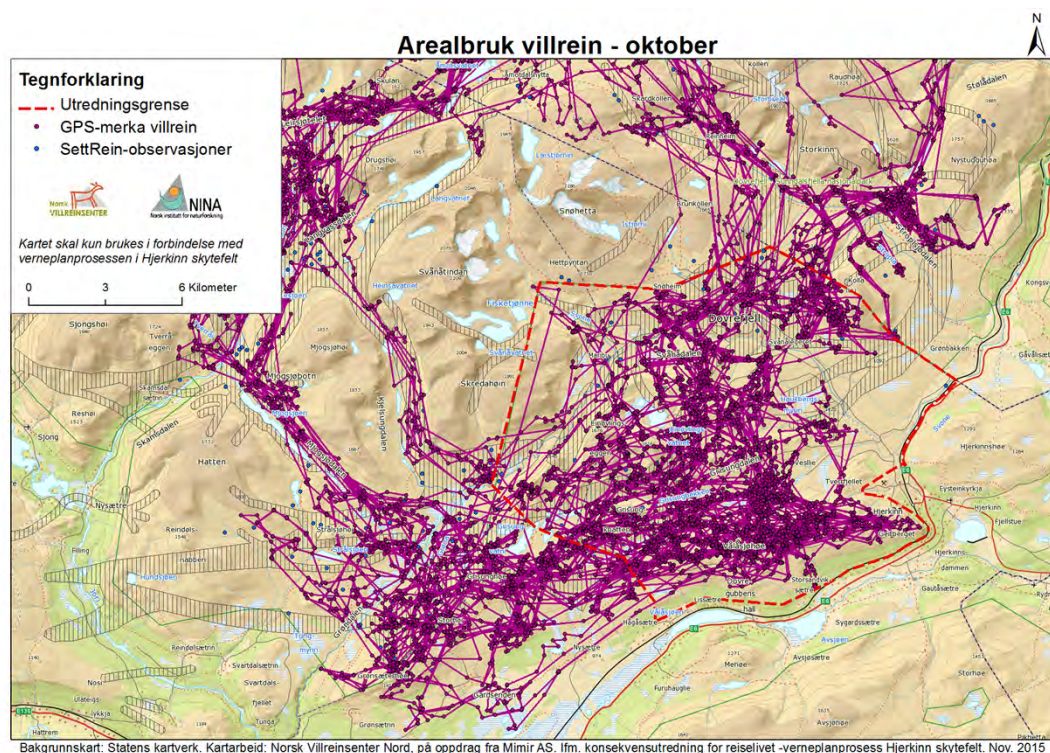
Kart 2: Villreinens arealbruk i områdene øst og sør for Snøhetta massivet i juli.

Kart 3: Villreinens arealbruk i områdene øst og sør for Snøhetta-massivet i august.

Kart 4: Villreinens arealbruk i områdene øst og sør for Snøhetta-massivet i september.

Kart 5: Villreinens arealbruk i områdene øst og sør for Snøhetta-massivet i oktober.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskrift for Fokstugu landskapsvernområde av 3. mai 2002.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med Fokstugu landskapsvernområde er å:

- Ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.
- Ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer.

Jf. verneforskriften § 2.

Fokstugu landskapsvernområde er vernet mot stort sett alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, jf. § 3, pkt. 1.1, og Dovrefjell nasjonalparkstyre har ikke hjemmel i verneforskriften til å gi tillatelse til å rive nåværende bu og sette opp ny bu med uthusdel like ved den nåværende bua, og sette opp nytt naust på ny tomt. Søknaden må derfor behandles som en dispensasjonssak i forhold til verneforskriften, jf. § 48 i naturmangfoldloven (dispensasjon fra vernevedtak).

I naturmangfoldloven § 48 går det i 1. ledd fram:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014, inneholder retningslinjer som er relevant for vurderingen om det kan gis dispensasjon (s. 11):

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Vilkårene er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt. Det at vilkårene er oppfylt gir ikke krav på dispensasjon. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønnsmessig vurdering.

Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av de tiltak som det søkes dispensasjon for, ha betydning. Også de hensyn som positivt taler for det omsøkte tiltak, og om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjons-søknader blir innvilget i fremtiden, inngår i vurderingen.

Dispensasjon etter § 48 første alternativ, omfatter tiltak som er forenlig med verneformål og verneverdier i det aktuelle området. Dette vil i noen grad avhenge av verneform. Generelt vil det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som forutsetter større tekniske inngrep, for eksempel ny kraftutbygging, eller oppføring av private fritidshytter.

Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. § 48 første alternativ dekker tilfeller hvor verneformålet og verneverdiene tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell står det ikke noe om arealgrenser for hytter og buer, men det følger av forvaltningspraksis i nasjonalparker og landskapsvernområder at det kan godtas tilbygg på inntil 10 m², og en økning av totalarealet på ca. 30 %, jf. brev av 02.10.2009 fra Direktoratet for naturforvaltning i forbindelse med en annen byggesak i Fokstugu landskapsvernområde.

I forvaltningsplanen Dovrefjell går det fram at områdene ved Grisungvatna ligger i en såkalt «sone uten tilrettelegging og inngrep». I retningslinjene for denne sonen står det (s. 46):

Irreversible inngrep (som bygninger og andre anlegg, veier og kjørespor, permanent merkede stier), kan kun tillates innenfor rammen av vernebestemmelsene om det er godtgjort at tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for verneformålet.

I forvaltningsplanen (s. 89) går det bl.a. fram:

Tilbygg, ombygginger, utvidelser eller andre tiltak som medfører endringer i størrelse, utseende eller funksjon, er ikke å forstå som vedlikehold. Tiltak som kan medføre økt overnattingskapasitet, endret ferdselsmønster i området eller funksjonsendring, krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Eventuelle søknader om ombygginger / utvidelser, må vurderes i forhold til verneformålet.

I retningslinjene i forvaltningsplanen for bygninger i verneområdene (s. 90), går det bl.a. fram:

Tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurderinger

Området rundt Grisungvatna brukes av villreinen store deler av året, spesielt i august-oktober, og er også et bra jaktområde i villreinjakta.

I august, september og oktober er det ikke så mye villrein som oppholder seg helt i nærheten av eller mellom Grisungvatna, det er derfor ikke nødvendig å vurdere om tomta for den nye bua bør flyttes til et annet sted når det skal settes opp ny bu. Det har ikke så stor betydning for villreinen om den nye bua settes opp der den nåværende bua står eller like ved.

I et område som er mye brukt av villreinen, kan / vil tilrettelegging for økt ferdsel inn i området «påvirke verneverdiene nevneverdig». Det er endel ferdsel i dette området fra før, men oppsetting av ny bu like ved nåværende bu, oppsetting av nytt naust, og riving av den gamle bua, vil sannsynligvis ikke føre til at ferdselen øker så mye at det fører til merkbare endringer i villreinens arealbruk.

Den nye bua får en uthusdel på ca. 10 m², men saksbehandler foreslår at den nåværende utedoen på ca. 1 m² kan bli stående.

Materialer til den nye bua og naustet bør fraktes inn på en tid av året, og på en slik måte at det tas hensyn til villreinens bruk av områdene ved bl.a. Grisungvatna, og på en slik måte at det ikke opparbeides nye kjørespor i området. Det samme gjelder transport av materialrester tilbake til bilvei og ned fra fjellet.

Den nye bua og naustet bør ikke settes opp i villreinjakta, og den gamle bua bør ikke rives i villreinjakta fordi arbeidene kan forstyrre villreinen og jakta.

Tomtene for ny bu og nytt naust bør ikke planeres eller tilføres masser for å gjøre tomtene mer egnet for bygging, f.eks. på støpt såle. Den nye bua og naustet bør settes på punkt, pilarer eller grunnmur / ringmur (med god ventilasjon), slik at det opprinnelige, naturlige terrenget bevares mest mulig. Punktene, pilarene eller grunnmuren skal ikke være høyere enn nødvendig.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Oppsetting av ny bu like ved den nåværende bua, oppsetting av nytt naust, og riving av den gamle bua, og bruken av den nye bua og naustet, vil berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10.

Oppsetting av ny bu like ved den nåværende bua, oppsetting av nytt naust, og riving av den gamle bua, og bruken av den nye bua og naustet, vil sannsynligvis ikke føre til noen økning i ferdsele i området, og vil sammen med andre tillatelser eller dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, ikke påføre økosystemet for stor samlet påvirkning og belastning, jf. § 10. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

Hvis det blir ryddet opp etter oppsetting av ny bu og nytt naust og riving av den gamle bua, er det i denne saken ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, jf. naturmangfoldloven § 11.

Saksbehandler går ut ifra at det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, når materialer til ny bu og nytt naust skal fraktes inn, og materialrester bl.a. fra den gamle bua skal fraktes ned fra fjellet, jf. § 12.

Bjørn og Snefrid Ødegård må sende egen søknad til Lesja kommune om transport av materialer til ny bu og nytt naust, og transport av materialrester tilbake, der det tas hensyn til villreinens bruk av områdene ved bl.a. Grisungvatna. Transportene bør også foregå slik at det ikke opparbeides nye kjørespor.

En dispensasjon til å sette opp ny bu like ved den nåværende bua, sette opp nytt naust og rive den gamle bua, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene. Det er derfor mulig å gi dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Adgang til å kreve utsatt iverksetting av vedtaket (i byggesaker)

Det er adgang til å be om utsatt iverksetting av vedtaket dersom saken gjelder flere parter, og gjennomføring av tiltaket før eventuell klagebehandling medfører skade for den/de parten(e) som har klaget. Andre med rettslig klageinteresse, som har klaget på vedtaket, kan også be om utsatt iverksetting av vedtaket.

Kopi til

- Miljøvedtaksregisteret
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Innlandet
- Lesja kommune
- Dovre kommune
- Lesja fjellstyre
- Dovre fjellstyre
- Grisungen sameie
- Bjørn og Snefrid Ødegård, Lesja

Arkivsaksnummer: 2020/2554-2

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 28.04.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	22/2020	11.05.2020

Søknad fra Terje Thorsteinsen, Lesja, om transport med ATV til hytte ved Gåsbu i Dalsida landskapsvernområde i 2020

Forslag til vedtak – innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir ikke Terje Thorsteinsen, Lesja, dispensasjon til transport av proviant og utstyr med ATV til hytte ved Gåsbu i Dalsida landskapsvernområde i 2020.

Avslaget begrunnes med at kjøresporene mellom grensa for Dalsida landskapsvernområde og hytta til Terje Thorsteinsen er i ferd med å gro igjen, og at det kan være forholdsvis fuktig langs kjøresporene. Det er bl.a. noe myr og andre bløte partier. Kjøring med ATV kan føre til nye kjøreskader som det kan ta lang tid før de gror igjen.

En dispensasjon til transport med ATV til denne hytta i Dalsida landskapsvernområde, kan også gi presedens for å åpne for økt transport med ATV o.l. til hytter som ikke ligger ved veg på Dalsida i Lesja og evt. andre steder.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, 1 ledd, og med grunnlag i forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

14.02.2020: Søknad fra Terje Thorsteinsen, Lesja, om transport med ATV til hytte ved Gåsbu i Dalsida landskapsvernområde i 2020.

14.02.2020: E-post fra Lesja kommune – oversending av søknad for behandling.

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevatner	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Terje Thorsteinsen, Prestegardsteigen 3, 2665 Lesja, søker 14.02.2020 om tillatelse til transport av proviant og utstyr med ATV på barmark til hytte ved Gåsbu (ved Vangsåe) i Dalsida landskapsvernområde i 2020.

Det er ikke opplyst i søknaden om hvor mange turer det søkes om.

Det går et lite brukt kjørespor mellom vegenden på Gåsbu og hytta til Terje Torstensen. Dette kjøresporet går gjennom tunet til en annen hytte som ligger nord for vegenden.

I søknaden er det oppgitt to alternative kjøreruter mellom vegenden på Gåsbu og hytta (ca. 850 m). Se kartet under. Langs alternativ 1 er det ikke kjørespor. Alternativ 2 følger ikke kjørespor mellom vegenden og hytta i starten, men kommer inn på kjøresporet der det krysser grensa for Dalsida landskapsvernområde. Mellom grensa for Dalsida landskapsvernområde og hytta, er det ca. 350 meter langs kjøresporene.

Kart 1: To alternative kjøreruter mellom vegenden på Gåsbo og hytta (ca. 850 m), som er oppgitt i søknaden.

Bilde 1-6 viser kjøresporene mellom grensa for Dalsida landskapsvernområde og hytta til Terje Thorstensen. Bildene er tatt 11.08.2016.

Bilde 1.

Bilde 2.

Bilde 3.

Bilde 4.

Bilde 5.

Bilde 6.

Bildene viser at kjøresporene mellom vernegrensa og hytta til Terje Thorstensen er i ferd med å gro igjen, og at det kan være forholdsvis fuktig langs kjøresporene. Det er bl.a. noe myr og andre bløte partier.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskrift for Dalsida landskapsvernområde av 3. mai 2002.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med Dalsida landskapsvernområde er å:

- Ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap med kulturminner etter fangst og beitebruk.
- Ta vare på et sammenhengende leveområde til villreinen i Snøhetta-området.
- Ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer.

Jf. verneforskriften § 2.

Motorferdsel i Dalsida landskapsvernområde er vanligvis ikke tillatt, jf. verneforskriften § 3, pkt. 5.1. Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i verneforskriften gi tillatelse til bl.a. lufttransport av bl.a. proviant og utstyr til setrer, buer og hytter m.m., jf. § 3, pkt. 5.3 c, men har ikke hjemmel til å gi tillatelse til transport med ATV, bil o.l. langs nåværende kjørespor til hytter og buer m.m.

Søknaden fra Terje Thorstensen om transport av proviant og utstyr med ATV til hytta ved Gåsbu, må derfor behandles som en dispensasjonssak i forhold til verneforskriften, jf. § 48 i naturmangfoldloven (dispensasjon fra vernevedtak).

I naturmangfoldloven § 48 går det i 1. ledd fram:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014, inneholder retningslinjer som er relevant for vurderingen om det kan gis dispensasjon (s. 11):

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Vilårene er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt. Det at vilkårene er oppfylt

gir ikke krav på dispensasjon. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønnsmessig vurdering.

Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av de tiltak som det søkes dispensasjon for, ha betydning. Også de hensyn som positivt taler for det omsøkte tiltak, og om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden, inngår i vurderingen.

Dispensasjon etter § 48 første alternativ, omfatter tiltak som er forenlig med verneformål og verneverdier i det aktuelle området. Dette vil i noen grad avhenge av verneform. Generelt vil det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som forutsetter større tekniske inngrep, som for eksempel ny kraftutbygging, eller oppføring av private hytter.

Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle / særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. § 48 første alternativ dekker tilfeller hvor verneformålet og verneverdiene tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell går det i de generelle retningslinjene for motorferdsel (s. 83) bl.a. fram:

Det legges opp til at § 48 i svært liten grad skal benyttes for å gi tillatelse til motorisert ferdsl. Denne hjemmelen må kun benyttes i helt spesielle tilfeller.

Det er den transport som gir minst konflikt med verneverdiene og andre brukerinteresser som skal nyttes.

Der det er kjørespor skal saksutredningen gjøre en avveining mellom transport på barmark eller snø. Er det nevneverdig forskjell i skade på verneverdiene mellom årstidene, skal transport henvises til den mest gunstige transportform og sesong.

Forvaltningsmyndigheten kan ut fra hensynet til verneverdiene henvise transport til vinterføre der transport på barmark kan påregnes å gi terrengskader.

I forvaltningsplanen er det også retningslinjer for motorferdsel på barmark (s. 86-87). Her går det fram at det legges det opp til en svært restriktiv praksis. Kjøring utenom eksisterende kjørespor tillates ikke.

Kjøresporene mellom Gåsbu og hytta eksisterte da Dalsida landskapsvernområde ble opprettet i 2002, men kjøresporene er ikke omtalt eller vurdert i forvaltningsplanen.

Kart 2: Utsnitt av kartvedlegg 2 i forvaltningsplanen. Hytta til Terje Thorstensen er den svarte firkanten som ligger ved utløpet av Vangsåi nord-vest for Gautsjøen.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell er verneområdene delt inn i soner. Hytta ved Gåsbu ligger i «sone uten tilrettelegging og inngrep». I retningslinjene for motorferdsel (s. 83-87) i forvaltningsplanen, er det ikke retningslinjer for antall turer langs kjørespor (på barmark) til hytter i «sone uten tilrettelegging og inngrep».

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurderinger

Hytta som Terje Thorsteinsen har ved Gåsbu, ligger under tregrensa ved Aursjø-magasinet, og det er lite sannsynlig at transport med ATV til denne hytta vil påvirke villreinen om sommeren og høsten. Om våren kan det være villrein (bukker) nede ved Gåsbu.

Bildene fra 2016 viser at kjøresporene mellom vernegrensa og hytta til Terje Thorstensen er i ferd med å gro igjen, og at det kan være forholdsvis fuktig langs kjøresporene. Det er bl.a. noe myr og andre bløte partier. Kjøring med ATV derfor kan føre til nye kjøreskader som det kan ta lang tid før de gror igjen.

Det er bare ca. 850 meter mellom vegenden på Gåsbu og hytta til Terje Thorstensen, og det er forholdsvis flatt terreng. Det er derfor mulig å bære proviant og utstyr med ryggsekk, eller frakte proviant og utstyr med vogn som kan dras med sele eller festes på hoftebeltet på ryggsekk. Det er mulig å få tak i vogner med store hjul som har lastekapasitet på ca. 50 kg,

og som er gode å dra, spesielt hvis en går med staver samtidig. Det er også mulig å frakte proviant og utstyr med båt på Aursjø-magasinet mellom «småbåthavna» på Gåsbu og hytta.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Transport med ATV på kjøresporene fra grensa for Dalsida landskapsvernområde til hytta ved Gåsbu (ca. 350 m), kan føre til nye kjøreskader som det kan ta lang tid før de gror igjen, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. Transport med ATV, vil sammen med andre tillatelser og dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, sannsynligvis ikke føre til at belastningen på økosystemet blir for stor samlet sett. Det er av den grunn ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

En dispensasjon til transport med ATV til denne hytta i Dalsida landskapsvernområde, kan gi presedens for å åpne for økt transport med ATV o.l. til hytter som ikke ligger ved veg på Dalsida i Lesja og evt. andre steder. Det er av den grunn behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

I denne saken er det ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved miljøforringelse, jf. § 11. På grunn av muligheten for at det kan oppstå nye kjøreskader, er det sannsynlig at ATV i dette tilfellet ikke er tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikk og driftsmetode, jf. § 12.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Kopi til

- Miljødirektoratet
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Innlandet
- Lesja kommune
- Lesja fjellstyre
- Terje Thorsteinsen, Lesja

Arkivsaksnummer: 2019/743-21

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 27.04.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	23/2020	11.05.2020

Sak -behandling av klage fra Fylkesmannen i Trøndelag - feil hjemmel - Riving og nyoppbygging av Halvfærre - Snøfjellstjønnevegen 796

Innstilling fra forvalter

1. Dovrefjell nasjonalparkstyre gir dispensasjon til å rive og bygge nytt på Snøfjellstjønnevegen 796 som omsøkt i søknad av 10.8.2018 fra Lesja og Dovre byggconsult med seinere endringer.
2. Følgende vilkår gjelder:
 - a. Maksimale yttermål: L=7,70 m, B=2,90 m dvs. BYA 22,3 m². Rafthøyde (underkant bunnsvill - overkant toppsvill) maks 220 cm. Takvinkel ikke brattere enn 30 grader.
 - b. Hytta skal legges så langt ned i terrenget som mulig, laveste del av fundamentet skal ikke være høyere enn 20 cm.
Søker må påregne at disse målene blir kontrollert i ettertid.
 - c. Bua kan vris 90 grader i forhold til dagens og skal da trekkes lengst mulig inn på platået den står på.
 - d. Torv fra ny tomt skal brukes til å revegetere den gamle.
 - e. Utvendig kledning med kantet stående panel av tilnærmet samme dimensjon som dagens. Eventuell farge som er tilpasset fjellet – grå / brun. Ikke omramninger i kontrastfarge.
 - f. Matt takkledning som går inn i omgivelsene – tretak, shingel, takpapp e.l. Importert torv er ikke tillatt.
 - g. Avfall fra riving av gammel bu og utedo skal bringes til godkjent mottak. Rent trevirke kan kappes opp og brukes til ved.
 - h. Etter ferdigstilling skal nasjonalparkstyret ha oversendt fire bilder av hytta, et fra hver side.
3. Vedtaket er gjort etter naturmangfoldloven § 48 jf. § 11 i forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark..
4. Klage fra Fylkesmannen i Trøndelag er med dette etterkommet.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Klage på vedtak fra Fylkesmannen i Trøndelag - Dovrefjell-Sunndalsfjella np - dispensasjon - Halvfærre gbnr 356/1/248 - Bjørn Smeby
- 2 Særutskrift sak 8/2020 i nasjonalparkstyret - rive gammel hytte sette opp ny – Snøfjellstj.v. 796

Øvrige dokumenter i saken finnes i forrige behandling.

Saksopplysninger

Fylkesmannen klager på vedtaket i styresak 8/2020. Klagen er kommet i rett tid og Fylkesmannen har klagerett.

Fylkesmannen mener at feil hjemmel er brukt for vedtaket i det § 3 fjerde ledd bokstav b) kun dekker utvidelse av eksisterende bygning mens samme bokstav h) kun dekker gjenoppføring med samme størrelse og funksjon som bygningen den erstatter. Ifølge Fylkesmannen kan ikke forvaltningsmyndigheten kombinere disse når man erstatter en gammel bygning med ny og større.

Fylkesmannen ber videre om at vedtaket skal gis utsatt iverksettelse til klagesaken er ferdigbehandlet i og med dette er en byggesak og at klageinstansen (Miljødirektoratet) skal vurdere alle sider ved saken.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Klagesaker skal behandles av styret.

Verneformål – forskrift

Det vises til saksutredningen for første gangs behandling, her refereres kun de relevante delene for klagen.

Forskriften setter forbud mot tekniske inngrep i nasjonalparken, men forvaltningsmyndigheten kan blant annet (§ 3, 4. ledd) *«etter søknad gi tillatelse til:*

- b) mindre utvidelse av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus eller utedo som ikke kan medføre endret funksjon.*
- h) riving av bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.»*

Etter § 11 kan styret *«etter søknad gjøre unntak fra forskriften etter naturmangfoldloven § 48 når vilkårene i bestemmelsen er oppfylt.»*

Forvaltningsplan

Kap 6.2.7 sier følgende om *«bygninger i nasjonalparken:*

- b) ved ombygging skal arealet ikke overstige arealet til den opprinnelige bygningen.*
- c) Mindre tilbygg som utedo osv. som ikke endrer funksjon og bruk av bygningene kan tillates.»*

Naturmangfoldloven

Alle saker skal vurderes etter de miljørettslige reglene i §§ 8 – 12 jf. 7.

Hvis et tiltak ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

Begge vilkår må være oppfylt. Dispensasjonsregelen kan ikke brukes for å utvide rammene for vernevedtaket, men skal fange opp uforutsatte eller spesielle tilfeller som ikke var vurdert på vernetidspunktet.

Presedens

Det vises til saksutredningen for første gangs behandling.

Vurdering

Forvalter vil peke på at dersom søker hadde sendt

1. søknad om å rive og gjenoppbygge bua med samme indre mål men tykkere vegger, fått tillatelse etter § 3, 4. ledd h) og utført tiltaket, og deretter
2. hadde sendt ny søknad om å bygge på hytta i lengderetningen ca. 1,5 m med do og bod, ville dette kunne ha fått tillatelse etter § 3, 4. ledd b).

Ut fra presedens og forvaltningsplan ville disse tillatelsene ha blitt gitt, og resultatet ville ha blitt det samme som med det opprinnelige vedtaket i styresak 8/2020. Det kan da virke noe formalistisk å klage på vedtaket ut fra at Fylkesmannen mener styret ikke kan kombinere disse to hjemlene i et vedtak. Eneste eventuelle forskjell er at vurderingen i forhold til verneverdiene skal være strengere etter NML § 48 enn etter verneforskriftens § 3, 4. ledd.

På grunn av innvendingene fra kulturminnemyndighetene og at det har tatt lang tid å avklare disse, finner forvalter ikke å anbefale at styret avviser klagen for å få direktoratet til å ta endelig stilling til hva som er rett bruk av bestemmelsene her. Det ville da vært naturlig å gi vedtaket utsatt iverksettelse i påvente av endelig avgjørelse. Dette vil føre til utsettelse et år med eventuell byggestart.

I stedet tilrår forvalter behandling etter NML § 48 i tråd med Fylkesmannens klage. Som det framgår av 1. gangs behandling, vurderte forvalter der at tiltaket ikke har vesentlig negativ effekt på verneformålet. Forvalter vurderer videre at en ny hytte, med samme funksjon som men noe større enn den opprinnelige, ikke er mer i strid med verneformålet enn eksisterende hytte, eventuelt i fullrestaurert utgave. Styret kan derfor gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 jf. verneforskriften § 11.

Når klagen imøtekommes, er det ingen grunn til å gi vedtaket utsatt iverksettelse.

De øvrige punkter i opprinnelig vedtak (3 og hjemmel for kulturminnevurderingen i pkt. 4) er ikke omfattet av klagen og behandles ikke på nytt.

Vår dato:

24.04.2020

Vår ref:

2020/5154

Deres dato:

06.04.2020

Deres ref:

Dovrefjell nasjonalparkstyre
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Inge Hafstad, +47 74 16 80 66

Klage på vedtak i sak ST 8/2020 - Dispensasjon for riving av gammel bu / utedo og tillatelse til oppføring av ny - Halvfærre - Oppdal kommune

Fylkesmannen i Trøndelag viser til vedtak gjort av Dovrefjell nasjonalparkstyre i sak 8/2020 Søknad om å rive gammel hytte og utedo og sette opp ny – Snøfjellstjønnevegen 796 «Halvfærre» - Bjørn Smeby den 18. mars 2020. I nevnte vedtak gis Bjørn Smeby tillatelse til å rive gammel hytte og utedo og sette opp ny. Tillatelsen ble sendt ut til søker i brev datert 6. april 2020.

Tillatelsen gitt av nasjonalparkstyret er hjemlet i verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark § 3, fjerde ledd, bokstav b) og h). Det vises også til varsel om klage, som ble sendt på e-post til nasjonalparkstyret og nasjonalparkforvalter for Dovrefjell nasjonalparkstyre den 14. april 2020, samt tilbakemelding på spørsmål fra nasjonalparkforvalter angående vurderinger rundt utsatt iverksettelse av vedtaket i e-post datert 16. april d.å.

Fylkesmannen i Trøndelag klager med dette på vedtak fattet av Dovrefjell nasjonalparkstyre i sak nr. 8-2020 Søknad om å rive gammel hytte og utedo og sette opp ny – Snøfjellstjønnevegen 796 «Halvfærre» - Bjørn Smeby.

Dovrefjell nasjonalparkstyre fattet den 18. mars 2020 følgende vedtak i sak nr. 5-2020 (arkivsak nr. 2019/743):

- 1) *Dovrefjell nasjonalparkstyre gir tillatelse til å rive og bygge nytt på Snøfjellstjønnevegen 796 som omsøkt i søknad av 10.08.2018 fra Lesja og Dovre Byggconsult med seinere endringer.*
- 2) *Følgende vilkår gjelder:*
 - a. *Maksimale yttermål: L=7,70 m, B=2,90 m dvs. BYA 22,3 m². Rafte høyde (underkant bunnsvill – overkant toppsvill) maks 220 cm. Takvinkel ikke brattere enn 30 grader.*
 - b. *Hytta skal legges så langt ned i terrenget som mulig, laveste del av fundamentet skal ikke være høyere enn 20 cm. Søker må påregne at disse målene blir kontrollert i ettertid.*
 - c. *Bua kan vrís 90 grader i forhold til dagens og skal da trekkes lengst mulig inn på platået den står på.*
 - d. *Torv fra ny tomt skal brukes til å revegetere den gamle.*
 - e. *Utvendig kledning med kantet stående panel av tilnærmet samme dimensjon som dagens. Eventuell farge som er tilpasset fjellet – grå/brun. Ikke omramninger i kontrastfarge.*

E-postadresse:
fmtlpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse:
Strandveien 38, Steinkjer
Prinsens gt. 1, Trondheim

Telefon: 74 16 80 00
www.fylkesmannen.no/tl

Org.nr. 974 764 350

- f. Matt takkledning som går inn i omgivelsene – tretak, shingel, takpapp e.l. Importert torv er ikke tillatt.*
 - g. Avfall fra riving av gammel bu og utedo skal bringes til godkjent mottak. Rent trevirke kan kappes opp og brukes til ved.*
 - h. Etter ferdigstillelse skal nasjonalparkstyret ha oversendt fire bilder av hytta, et fra hver side.*
- 3) *Det kan ikke påregnes tillatelse til barmarkstransport fram til hytta fra kjøresporet til Tverrfjellet.*
- 4) *Vedtaket er gjort etter forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark §3, 4. ledd b) og h). Styret vurderer at «Halvfærre» ikke er et verneverdig kulturminne og at § 6 ikke får anvendelse. Pkt. 3 viser til forskriftens § 9.*

Bakgrunnen for klagen

I henhold til vedtektene for Dovrefjell nasjonalparkstyre punkt 12 *Klageadgang, klageinstans og klagebehandling* har fylkesmannen med hjemmel i naturmangfoldlovens § 62 tredje ledd siste setning klagerett på vedtak fattet av nasjonalparkstyret.

Fylkesmannen klager i utgangspunktet på at nasjonalparkstyret benytter feil hjemmel for sitt vedtak, og ikke på selve vedtakets innhold. I e-post datert 14. april 2020 varsler Fylkesmannen i Trøndelag klage på nasjonalparkstyrets vedtak i sak nr. 8-2020. I e-posten begrunnes klagen i to punkter, samt at Fylkesmannen ber om at vedtaket gis utsatt iverksettelse i påvente av at klagen ferdigbehandles. I en e-post utveksling mellom nasjonalparkforvalter og Fylkesmannen utdypes behovet for at vedtaket gis utsatt iverksettelse. I e-post fra Fylkesmannen datert 16. april d.å. blir dette tydeliggjort. Fylkesmannen skriver i nevnte e-post følgende, sitat: *Imidlertid vil en klageinstans (Miljødirektoratet) kunne se på alle sider av vedtaket. Med bakgrunn i at det her er snakk om en byggesak er det derfor naturlig å be om at vedtaket gis utsatt iverksettelse, så vil det være opp til styret å vurdere dette*, sitat slutt. Fylkesmannen ønsker fortsatt at nasjonalparkstyret vurderer om vedtaket skal gis utsatt iverksettelse, jf. forvaltningslovens § 42 *utsatt iverksettelse av vedtak*.

I forhåndsvarselet i e-post datert 14. april begrunnes klagen i følgende:

- Tiltaket medfører at BYA økes med 22,5 % fra 18,2 m² til 22,3 m² – etter Fylkesmannens vurdering er dette en utvidelse som er såpass vesentlig at den må hjemles i naturmangfoldlovens § 48. NP-styret hjemler vedtaket i verneforskriftens § 3, fjerde ledd, bokstav b og bokstav h. Når bygning rives og erstattes med ny bygning, som i dette tilfellet, skal vedtaket hjemles i § 3, fjerde ledd, bokstav h. Bokstav b skal benyttes når det foretas en mindre utvidelse av eksisterende bygning.
- Imidlertid gjelder bokstav h kun når ny bygning har samme størrelse og funksjon som gammel bygning. Når bygningens størrelse økes (endres) blir det etter Fylkesmannens vurdering feil å hjemle vedtaket i § 3, fjerde ledd, bokstav h. Slike søknader skal vurderes etter naturmangfoldlovens § 48.

Forvaltningsplanen for Dovrefjell sier at landskapet i nasjonalparken er vernet mot oppføring av nye bygninger, men at det kan gis tillatelse til gjenoppføring av bygninger som har gått tapt ved brann eller naturskade, samt at det kan gis tillatelse til ombygging og utvidelse av bygninger som ikke medfører endret funksjon. Forvaltningsplanen gir ingen klare føringer for hvordan saker som er hjemlet i verneforskriftens § 3, fjerde ledd, bokstav h) skal behandles.

Fylkesmannen er klar over at det i enkelte tilfeller vil være mest hensiktsmessig å rive en bygning og sette opp en ny, enn å restaurere bygningen. Nasjonalparkstyret kan i slike tilfeller hjemle vedtaket i verneforskriftens § 3, fjerdeledd, bokstav h) *riving av bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk*.

Nasjonalparkstyret har hjemlet rivningen og oppføringen av hytta/bua i verneforskriftens § 3, fjerde ledd, bokstav h), mens selve utvidelsen er hjemlet i § 3, fjerde ledd, bokstav b). Dette er, etter Fylkesmannens vurdering, feil lovanvendelse. Det må foretas en helhetlig vurdering av søknaden, og enkeltheter i søknaden kan ikke hjemles der «det passer best». Hvis riving og oppføring av ny bygning medfører økt størrelse på bygningen kan ikke riving og oppføring av ny bygning hjemles i verneforskriftens § 3, fjerde ledd, bokstav h), samtidig kan ikke en utvidelse av en bygning hjemles i § 3, fjerde ledd, bokstav b) når utvidelsen er i forbindelse med oppføring av en ny bygning.

Når det gjelder utvidelse av hytta/bua er verneforskriftens § 3, fjerde ledd, bokstav h) tydelig på at nye bygninger som erstatter den gamle revede bygningen skal ha samme størrelse og samme bruk. I dette tilfellet er BYA økt med 22,5 % fra 18,2 m² til 22,3 m². På grunn av at utvidelsen gjelder en ny bygning kan den ikke hjemles i § 3, fjerde ledd, bokstav b) *mindre utvidelser av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus eller utedo som ikke kan medføre endret funksjon*. Utvidelser hjemlet i dette punktet er, etter Fylkesmannens vurdering, knyttet opp mot utvidelse av eksisterende bygninger.

Med bakgrunn i dette konkluderer Fylkesmannen at søknaden fra Bjørn Smeby skulle vært vurdert etter naturmangfoldlovens § 48 *dispensasjon fra vernevedtak*. Naturmangfoldlovens § 48 setter strenge krav til når en dispensasjon kan innvilges, men åpner for at det kan gis tillatelse til tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene for vernevedtaket, men skal fange opp uforutsatte eller spesielle tilfeller som ikke var vurdert på vernetidspunktet.

Fylkesmannens konklusjon

- Fylkesmannen mener det er anvendt feil hjemler når det er fattet vedtak i sak 8/2020 Søknad om å rive gammel hytte og utedo og sette opp ny – Snøfjellstjønnevegen 796 «Halvfærre» - Bjørn Smeby.
- Når riving og oppføring av ny bygning medfører økt størrelse på bygningen kan ikke dette hjemles i verneforskriftens § 3, fjerde ledd, bokstav h). Denne bestemmelsen i verneforskriften er tydelig på at nye bygninger som erstatter den gamle revede bygningen skal ha samme størrelse og samme bruk.
- En utvidelse av en bygning kan ikke hjemles i § 3, fjerde ledd, bokstav b) når utvidelsen er i forbindelse med oppføring av en ny bygning. Utvidelser hjemlet i dette punktet er knyttet opp mot utvidelse av eksisterende bygninger.
- Søknad fra Bjørn Smeby om å rive gammel hytte og utedo og sette opp ny – Snøfjellstjønnevegen 796 «Halvfærre» må behandles etter naturmangfoldlovens § 48 *dispensasjon fra vernevedtak*. Søknaden må derfor legges frem for ny behandling i Dovrefjell nasjonalparkstyre.
- Nasjonalparkstyret bes om å vurdere om at vedtaket skal gis utsatt iverksettelse inntil klagesaken er ferdigbehandlet, jf. forvaltningslovens § 42 *utsatt iverksettelse av vedtak*.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
Seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Inge Hafstad
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og
Romsdal

Oppdal kommune

Bjørn Steinar Smeby

Miljødirektoratet

Fylkesmannen i Innlandet

Postboks 2520

Inge Krokanns veg 2

General Von Hovens vei 1

Postboks 5672

Torgarden

Postboks 987

6404 MOLDE

7340 OPPDAL

7040 TRONDHEIM

7485 TRONDHEIM

2604 LILLEHAMMER

Arkivsaksnummer: 2019/743-12

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 05.03.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	8/2020	18.03.2020

Søknad om å rive gammel hytte og utedo og sette opp ny - Snøfjellstjønnevegen 796 "Halvfærre" - Bjørn Smeby

Innstilling fra forvalter

1. Dovrefjell nasjonalparkstyre gir tillatelse til å rive og bygge nytt på Snøfjellstjønnevegen 796 som omsøkt i søknad av 10.8.2018 fra Lesja og Dovre byggconsult med seinere endringer.
2. Følgende vilkår gjelder:
 - a. Maksimale yttermål: L=7,70 m, B=2,90 m dvs. BYA 22,3 m². Rafthøyde (underkant bunnsvill - overkant toppsvill) maks 190 cm. Takvinkel ikke brattere enn 30 grader.
 - b. Hytta skal legges så langt ned i terrenget som mulig, laveste del av fundamentet skal ikke være høyere enn 20 cm.
Søker må påregne at disse målene blir kontrollert i ettertid.
 - c. Bua kan vris 90 grader i forhold til dagens og skal da trekkes lengst mulig inn på platået den står på.
 - d. Torv fra ny tomt skal brukes til å revegetere den gamle.
 - e. Utvendig kledning med kantet stående panel av tilnærmet samme dimensjon som dagens. Eventuell farge som er tilpasset fjellet – grå / brun. Ikke omramninger i kontrastfarge.
 - f. Matt takkledning som går inn i omgivelsene – tretak, shingel, takpapp e.l. Importert torv er ikke tillatt.
 - g. Avfall fra riving av gammel bu og utedo skal bringes til godkjent mottak. Rent trevirke kan kappes opp og brukes til ved.
 - h. Etter ferdigstilling skal nasjonalparkstyret ha oversendt fire bilder av hytta, et fra hver side.
3. Det kan ikke påregnes tillatelse til barmarkstransport fram til hytta fra kjøresporet til Tverrfjellet.
4. Vedtaket er gjort etter forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark § 3, 4. ledd a) og b).
Styret vurderer at «Halvfærre» ikke er et verneverdig kulturminne og at § 6 i forskriften ikke får anvendelse.
Pkt. 3 viser til forskriftens § 9.

Saksprotokoll i Dovrefjell nasjonalparkstyre - 18.03.2020

Behandling i møtet

Brev fra forvalter av 17.3.2020 vedlagt e-post fra søker av 16.3. var sendt medlemmene elektronisk dagen før møtet.

Forvalter foreslo følgende nye ordlyd i første avsnitt innstillingen punkt 4 (endring av henvisning til hjemmel):

*«Vedtaket er gjort etter forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark § 3, 4. ledd **b) og h).**»*

Ståle Refstie fremmet forslag om rafthøyde 220 i pkt. 2 a).

1 stemte mot innstillingen/vedtaket.

Vedtak

Som innstillingen, med endring fra forvalter og tillegg fra Ståle refstie.
- mot en stemme.

Vedtaket ble dermed slik:

1. Dovrefjell nasjonalparkstyre gir tillatelse til å rive og bygge nytt på Snøfjellstjønnvegen 796 som omsøkt i søknad av 10.8.2018 fra Lesja og Dovre byggconsult med seinere endringer.
2. Følgende vilkår gjelder:
 - a. Maksimale yttermål: L=7,70 m, B=2,90 m dvs. BYA 22,3 m². Rafthøyde (underkant bunnsvill - overkant toppsvill) maks 220 cm. Takvinkel ikke brattere enn 30 grader.
 - b. Hytta skal legges så langt ned i terrenget som mulig, laveste del av fundamentet skal ikke være høyere enn 20 cm.
Søker må påregne at disse målene blir kontrollert i ettertid.
 - c. Bua kan vris 90 grader i forhold til dagens og skal da trekkes lengst mulig inn på platået den står på.
 - d. Torv fra ny tomt skal brukes til å revegetere den gamle.
 - e. Utvendig kledning med kantet stående panel av tilnærmet samme dimensjon som dagens. Eventuell farge som er tilpasset fjellet – grå / brun. Ikke omramninger i kontrastfarge.
 - f. Matt takkledning som går inn i omgivelsene – tretak, shingel, takpapp e.l. Importert torv er ikke tillatt.
 - g. Avfall fra riving av gammel bu og utedo skal bringes til godkjent mottak. Rent trevirke kan kappes opp og brukes til ved.
 - h. Etter ferdigstilling skal nasjonalparkstyret ha oversendt fire bilder av hytta, et fra hver side.
3. Det kan ikke påregnes tillatelse til barmarkstransport fram til hytta fra kjøresporet til Tverrfjellet.
4. Vedtaket er gjort etter forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark § 3, 4. ledd b) og h).
Styret vurderer at «Halvferre» ikke er et verneverdig kulturminne og at § 6 i forskriften ikke får anvendelse.
Pkt. 3 viser til forskriftens § 9.

Dokumenter i saken

Dokumentmengden i denne saken er stor og dokumentene legges derfor ved som bokmerket PDF-dokument, ikke som vedlegg i innkallingen. [Lenke til dokument...](#)

Liste over dokumenter i samlingen:

- 2018-09-26 Oversendelse av søknad fra kommunen (søknad 2018-08-10)
- 2018-07-22 Befaringsrapport / byggteknisk vurdering - Odd Roald Uv
- 2018-10-25 Uttalelse fra villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø 25.10.2018
- 2018-11-08 Uttalelse fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
- 2018-10-10 Uttalelse fra Trøndelag fylkeskommune
- 2018-11-12 Uttalelse fra Snøhetta villreinutvalg
- 2018-12-06 Utskrift av møtebok Oppdal bygdeallmenning - byggesak - Riving gammel bu / utedo - Oppføring ny
- 2019-03-23 Søker om endret dørplassering
- 2019-03-23 Oversender rapport (2019-02-20) fra bygningsvernrådsgiver
- 2019-04-04 Oversender rapport fra bygningsvernrådsgiver til Trøndelag FK
- 2019-04-24 Svar/kommentar til tilstandsrapport fra TFK (kultur)
- 2019-05-28 Utdyping av kommentar fra TFK (kultur)
- 2019-09-16 forvalter etterspør tilleggsopplysninger / konklusjon fra søker
- 2019-12-03 Søker oversender tilstandsrapport på etterspurt skjema
- 2019-04-12 Tilleggsopplysninger / presiseringer / endring søknad
- 2019-12-31 Søker ber om ekstraordinært møte for behandling
- 2020-03-02 Søker ber om behandling i marsmøtet

Andre dokumenter i saken

1. Naturmangfoldloven – NML, [kap. II om bærekraft...](#) og [V områdevern...](#)
2. Forskrift for [Dovrefjell-Sunndalsfjella NP...](#)
3. [Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell...](#)
4. Rundskriv om [forvaltning av verneområder...](#)
5. [Kulturminner i områder vernet etter naturmangfoldloven M-420...](#)
6. [Delegeringsreglement for Dovrefjell nasjonalparkstyre...](#)
7. [Horisont Snøhetta, hovedrapporten...](#)
8. Artskart.no, Naturbase, Miljødirektoratets base over sensitive arter.

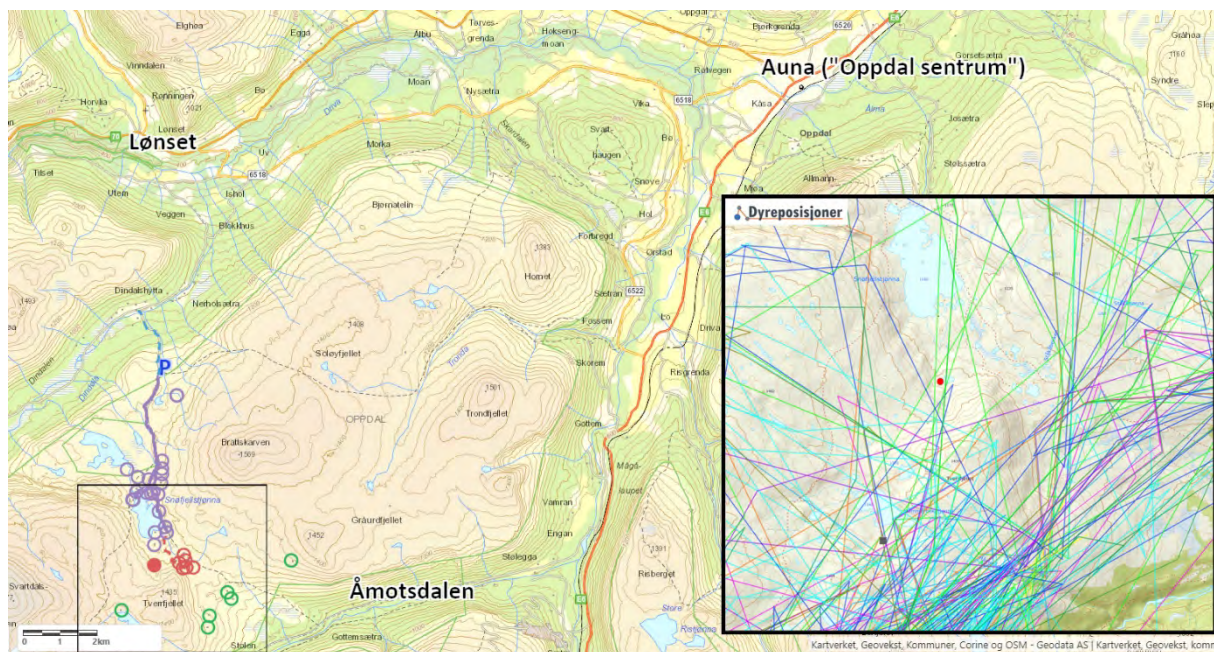
Saksopplysninger

Søker har kjøpt jaktbua «Halvfærre», Snøfjellstjønnevegen 796 ved Tverrfjellet innenfor Snøfjellstjønna i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. denne hytta ble satt opp ulovlig i 1963 – se [artikkel i «Bøgda vår» 2012 \(oppdal historielags årsskrift\)...](#) I tillegg til å være «halvfærre» - navnet skyldes at den var tenkt plassert lenger inn, men det var det de som satte den opp kom med traktoren – er den nokså halvgjort og i dårlig teknisk stand – se rapporter i dokumentetsamlingen. Eier har derfor søkt om å rive den og å om å sette opp ny i samme størrelse med tilbygd do/bod – disse er i dag i en separat bu. Søker ønsker videre å øke rafthøyden og å vri bua 90 grader – kombinert med å trekke den noen meter innover.

Eksisterende bu er ca. 6 X 2,75 m = BYA 16,5 m² og utedo i tillegg 1,3 X 1,3 = BYA 1,7 m² til sammen **18,2 m²**. Rafthøyde ca. 1,40.

Omsøkt ny bu har yttermål 7,7 X 2,9 m = BYA **22,3 m²** dvs. en økning på ca. 20 %.

Rafthøyden ønskes økt til 1,90 – sammen med økning av arealet vil volumet av bygget øke med drøyt 50 % i tilfelle. Samme rominndeling, økt lengde skyldes at do og en bod ønskes som en forlengelse av hytta, med noe større areal enn dagens separate do, økt bredde skyldes tykkere vegger. Innermål og inndeling blir tilnærmet som før. Bua ønskes vridd 90 grader og dør flyttet til langvegg (endring fra tegning). Senere har søker opplyst at om han får vri bua, vil han trekke den innover på platået den ligger på.

Kartet viser beliggenheten (rød prikk), øvrige hytter (ringer) og kjøresporet til Snøfjellstjønn og (lilla) og videre til Tverrfjellet (rødstiplet). Innfelt kart viser detaljkart rundt Halvfærre og villreinbevegelser sporet med satellitt 2011-2018.

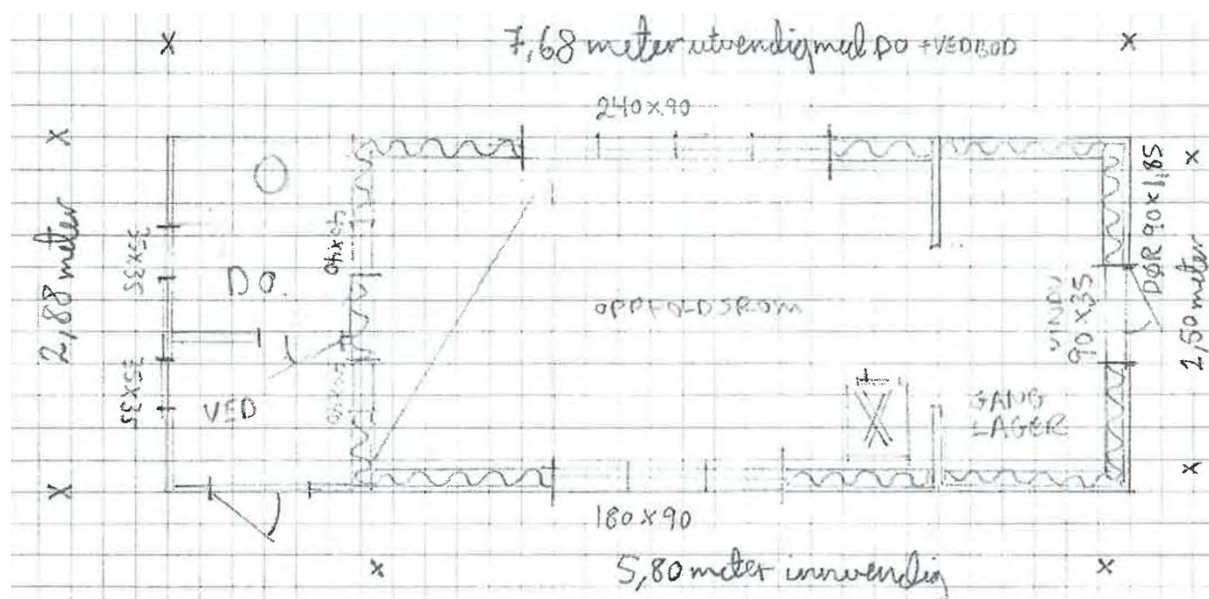
Forvalter har tatt opp med søker at hytta ligger uheldig plassert og at en vil se velvillig på å bygge en større hytte (opptil 35 m²) nede ved Snøfjellstjønn om den rives. Søker er ikke interessert i dette.

Snøfjellstjønnvegen 796 «Halvfærre». Søker ønsker å trekke ny hytte noe innover - mot venstre på bildet nede t.h, forlenge den 1,7 m og snu den 90 grader. Dagens uthus ligger bak og til høyre på det samme bildet, men noe lavere og det har i tillegg veltet, derfor ikke synlig. Personen på interiørbildet er knapt 1,90 høy. August 2018

Tilstandsrapporter, først fra lokal byggmester og siden fra bygningsvernrådsgjevar ved Gudbrandsdalsmusea dokumenterer at bua er satt opp lite fagmessig, av dårlige materialer og med store utettheter og skader. Ingen av dem tilrår restaurering, selv om det er teoretisk mulig om man plukker ned bua til grunnen. Bygningsvernrådsgiveren ble hentet inn av søker som kultur- og bygningsfaglig ekspertise.

Bygningsrådgiveren har tidligere på oppdrag fra nasjonalparkstyret vurdert en annen bu som samme søker ønsket å rive og bygge opp som ny i nasjonalparken, i Lesja. Konklusjonen ble da en omfattende restaurering i stedet for riving og nybygg, samt et lite tilbygg tilvarende det som det søkes om her. Den hytta var vesentlig eldre (> 100 år), men samtidig av bedre bygningsmessig kvalitet og med større kulturminneverdier.

Planskisse av ny hytte.

Det har vært en diskusjon mellom bygningsvernrådsgjevar og saksbehandler ved kulturvernenheten hos fylkeskommunen om verneverdien til denne bua – se «Uttalelser».

Området er et viktig villreinområde, men trekkveiene går ikke i umiddelbar nærhet av hytta. Se kart i uttalelsene fra villreinnemnd og -utvalg, og kart over satellittdata 2002-2018 forrige side.

Forvalter har vært på befaring til hytta sammen med søker (v/ sønn) 27.8.2018. Jeg fikk samme inntrykk av hytta som det bygningsrådgiver gir i sin rapport.

Søker har i søknaden ikke tatt opp spørsmålet om transportmåte av materialer og bygningsavfall, men har inne separat søknad om kjøring fram til hytta på bar mark. Hytta ble i sin tid kjørt opp med traktor og det har vært kjørt traktor dit seinere, men på befaring i 2018 var sporene på lange strekninger relativt lite synlige og i god gjengroing. Det har vært en diskusjon om det skal være lov å kjøre inn til hytter ved Tverrfjellet og nasjonalparkstyret har vedtatt at forvaltningsplanen skal endres slik at det åpnes for dette. Sidesporet til Halvfærre er i denne sammenhengen **ikke** godkjent. Denne endringen av forvaltningsplanen er nå sendt Miljødirektoratet for endelig godkjenning, vi har ikke fått svar på om den blir godkjent eller ei. Se [høringssaken...](#) og sluttbehandling [i nasjonalparkstyret 9. desember...](#) sak 51/19. Forskriften for nasjonalparken § 9 åpner ikke for barmarkstransport utenfor det godkjente kjøresporet.

Bilder fra forskjellige partier av traktorsporet opp til Halvfærre, august 2018.

Uttalelser

Villreinnemnda og villreinutvalget uttrykker begge at områdene rundt Snøfjellstjønnna er svært viktige for reinen, både som beiteområde og for trekk fra de sentrale delene av Snøhettaområdet ut på Soløyfjellet (viktig vinterbeite). Den omsøkte endringen /nybygget vil ikke ha betydning for bruken av hytta og de har derfor ikke merknader til denne konkrete saken. Begge presiserer at man må være restriktiv til utbygging av fritidsboliger og annen infrastruktur i dette området.

Villreinutvalget ber i tillegg nasjonalparkstyret om å gå i dialog med søker om flytting av hytta. Som det framgår foran har vi forsøkt dette.

Fylkesmannen i Trøndelag viser til uttalelsen fra villreinnemnda. **Fylkeskommunen** har ikke merknader. Det viste seg imidlertid at kulturminneavdelingen ikke hadde vært inne i saken før uttalelsen ble gitt, de *hadde* merknader, se nedenfor.

Grunneier, **Oppdal bygdeallmenning**, godkjenner oppsetting av ny bu på følgende vilkår: Godkjenning fra nasjonalparkstyret og kommunen, gammel hytte rives før byggestart, plassering på samme tomt, eventuelle uthusfunksjoner må bygges inn i ny hytte, materialer og farger skal ha sammenheng med de naturgitte omgivelser.

Fylkeskommunen, avd. for plan, næring og kulturminner v/ kulturminneseksjonen hadde vært inne i saken i innledende fase og bedt om at det ble utarbeidet en utredning fra bygningsantikvarisk sakkyndig. Ettersom kulturminneseksjonen grunnet dårlig intern kommunikasjon ikke hadde vært involvert i uttalelsen fra fylkeskommunen, ba forvalter kulturminneseksjonen vurdere rapporten fra bygningsrådgiveren.

Frå bygningsrådgievar sin rapport (2019-02-20):

«Odd Roald Uv har i eit eige skriv beskrive tilstanden. Som han skriv er det prinsipielle manglar og svakheiter som er omfattande og rette på.

Etter mitt syn er verdien ved bua knytt til bruken. den er ikkje unik i området verken i materialbruk eller form eller anna.

Tilstanden er slik at ein ikkje kan reparere utan fyrst å demontere for å få eit grunnlag å jobbe vidare med. Plasseringa av bua følgjer skikken i området, dei fleste har mønet orientert nord-sør, men nokon med vinkel. Storleiken er på same nivå. Artig historie om frakt av materialane, der føret avgjorde endeleg plassering. Dette er heller ikkje ein unik situasjon, fleire har opplevd at naturen tek styringa.»

Kulturminneseksjonen svarte (2019-04-24):

«Vi skrev tidligere: Dokumentasjonen vi har mottatt tyder på at bua kan repareres og komme på vedlikeholdsnivå.

Vi kan ikke se at ettersendt dokumentasjon har endret grunnlaget for vår faglige vurdering.

Vi opprettholder på bakgrunn av mottatt dokumentasjon vår vurdering av buas kulturhistoriske verdi:

På grunnlag av foreliggende dokumentasjon kan vi likevel si at jaktbua er å vurdere som

et bevaringsverdig kulturminne. Vi mener at det er rimelig å istandsette dette kulturminnet. Den historiske jaktbua på vedlikeholdsnivå med omsøkt tilbygging vil oppnå beskrevet bruksformål i søknaden. Hensyn til bærekraft prinsippet og sårbarheten i et nasjonalt viktig naturvernområde taler også etter vår faglige vurdering for bevaring og tilbygging.

Slike hverdagskulturminner som jaktbuer behøver ikke å være unike som det refereres til i undersøkelsen. Riksantikvarens veileder om verdisetting og verdivekting av kulturminner redegjør for dette i veilederen "Verdisetting og verdivekting av kulturminner" her:

<https://www.riksantikvaren.no/Prosjekter/Kulturminne-i-kommunen-KIK/Veiledninger-og-registreringsskjema> [lenken virker ikke og jeg har ikke funnet publikasjonen].

Særlig dette kriterium passer til situasjonen i denne saken:

Interaksjon natur-kultur: Viser kulturminnet eller kulturmiljøet samspillet mellom natur og kultur på en særlig god måte?

Gjelder dette bygging eller lokalisering av bygninger og anlegg, ressurs- eller arealbruk? Dette kriterium burde undersøkelsen ha lagt mer vekt på.

Konklusjon

På grunn av det faktiske kulturhistoriske forhold som mottatt dokumentasjon opplyser om, fraråder vi at bua rives og erstattes med et nybygg.

Jaktbua på Halvfærre som del av de historiske buene fra samme periode vurderes som verneverdig. Dette gjelder alle tilhørende enkeltbygninger som del av kulturmiljøet. En tro kopi vil ikke kunne erstatte originalen fordi bygget som kulturminner mister aldersverdier og dermed kulturhistorisk formidlingsverdi. Riving vurderes å være i strid med formål i gjeldende forskrift:

§ 1. Formål

h) kulturminner, herunder spor etter fangst og beitebruk. og § 6. Vern av kulturminner».

Forvalter ba kulturminneseksjonen og bygningsvernradgiver prøve å komme faglig overens, dette resulterte i nytt svar fra kulturminneseksjonen 28.5. som forutsatte rapportering på korrekt skjema.

Skjema ble etterlyst hos søker herfra 16.9. og kom til slutt hit 6.12. (sent 3.12.) sammen med anmodning om behandling i møtet i nasjonalparkstyret 9.12. Søker sendte dagen etter presisering av endring i søknaden og har senere bedt om behandling i ekstraordinært møte og sist om behandling i møtet 18.3.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Saker som gjelder permanente installasjoner skal behandles av nasjonalparkstyret.

Verneformål – forskrift

Formålet med Dovrefjell – Sunndalsfjella nasjonalpark er blant annet å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep. Videre har formålsparagrafen i verneforskriftens § 1 en punktvis (a – h) oppramsing av verneverdier som skal tas vare på, herunder intakt høyfjellsøkosystem, biologisk mangfold med bl.a. villrein, kulturminner, urørhet, mulighet for uforstyrret enkelt friluftsliv mv.

§ 3. Vern mot inngrep i landskapet

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, (...)

Det er likevel tillatt med

- a) vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.
(...)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til

- a) ombygging av eksisterende bygninger
b) mindre utvidelse av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus eller utedo som ikke kan medføre endret funksjon.
(...)

§ 6.Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold, skjøtsel og uttak av kulturminner.

Forvaltningsplan

Kap 6.2.7 sier følgende om «bygninger i nasjonalparken:

- b) ved ombygging skal arealet ikke overstige arealet til den opprinnelige bygningen.
c) Mindre tilbygg som utedo osv. som ikke endrer funksjon og bruk av bygningene kan tillates.»

Naturmangfoldloven

Alle saker skal vurderes etter de miljørettslige reglene i §§ 8 – 12 jf. 7.

Presedens

Det har vært gitt en del tillatelser til at små buer i sone uten tilrettelegging eller inngrep i nasjonalparken og landskapsvernområdene har fått tillatelse til mindre utvidelser med vindfang, bislag med plass til ved og do, eventuelt separat utedo og lignende, men ikke til utvidelser som øker kapasiteten på hytta eller legger til rette for økt bruk.

Riving og oppbygging av nytt tilsvarende bygg har vært akseptert av nasjonalparkstyret som alternativ til restaurering i flere saker, i noen tilfelle også flytting til annen, bedre egnet, plassering i nærheten og eventuelt mindre økning av arealet i tråd med forrige avsnitt.. Formelt har dette vært behandlet som ombygging hjemlet i vernebestemmelsene, ikke som nybygg, som i de fleste tilfelle vil kreve dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48.

Ifølge Miljødirektoratet er det presedens på en øvre grense på ca. 10 % som øvre grense for akseptabel utvidelse av hytter i verneområder. Nasjonalparkstyret har tidligere sett bort fra dette for svært små buer

Vurdering

Restaurering av bua vil ikke være søknadspliktig. Dette vil medføre utskiftning av de fleste delene av bua og det vil langt på vei bli en kopi. Riving og nybygg som omsøkt vil ikke endre effekten bua har på verneverdiene, utenom eventuelt kulturminneverdien. Hytta vil ikke få økt kapasitet, dog framstå mer innbydende spesielt for bruk om vinteren. Ekstra ferdsel og transport vil bli tilnærmet den samme ved restaurering som ved riving og nyoppføring. Av hensyn til verneverdier og verneformål er det derfor etter forvalters vurdering liten grunn til å avslå riving og nyoppføring om man ser bort fra kulturvernformålet. Ingen av høringsinstansene med unntak av kulturvernseksjonen har hatt vesentlige innvendinger til søknaden.

Det er altså ingen vesentlig negativ effekt på verneverdiene enten hytta restaureres eller rives og bygges ny. Ut fra dette vil det heller ikke være nødvendig med en ytterligere vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8 -12.

Dog vil riving og flytting til plassering lenger ned være positiv for verneverdiene. Søker er altså ikke villig til dette, og kan, om riving og nybygg nektes, uansett restaurere bua.

Fylkeskommunen (kulturvernseksjonen) har synspunkter på Halvfærre som kulturminne, og mener riving vil være i strid med kulturminnebestemmelsene i verneforskriften. Det er faglig uenighet om kulturminneverdiene her, jf. vurdering fra bygningsvernrådsgjevar ved Gudbrandsdalsmusea. Det har ikke kommet tilbakemelding fra kulturvernseksjonen etter at forvalter ba om den og bygningsrådgiver forsøke å komme til en omforent holdning, ut over ønske om å få rapport på godkjent skjema slik vi fikk 6.12. i fjor. Dette skjemaet gir samme inntrykk som rapporten av 20. februar i fjor.

Det er nasjonalparkstyret som skal vurdere om denne bua er å se på som et kulturminne som er vernet av forskriftens § 6 jf. 1 h). Vurderes den som det, skal søknaden avslås. Hvis ikke, taler presedens og at riving og oppføring av ny bu ikke vil ha større effekter for verneformålet enn en omfattende restaurering som er alternativet, søknaden kan i så fall imøtekommes.

I nasjonalpark står kulturminnehensynet sterkt, sterkere enn i landskapsvernområder. I nasjonalpark er det ikke lov å skade / ødelegge / fjerne kulturminner uten dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48. I veileder M-420 (dokument 5) heter det: «I nasjonalparker skal, i utgangspunktet, alle verneverdige kulturminner tas vare på. Dette er i verneformålet ofte omtalt som å ta vare på «kulturminner» eller «verdifulle kulturminner».»

Forvalter har ikke fagkompetanse til å overprøve en kulturfaglig vurdering av bua som kulturminne. Styret står imidlertid her ovenfor to motstridende faglige råd om den kulturhistoriske verneverdien:

Den formelt ansvarlige instansen, fylkeskommunen, mener dette er et restaurerbart bygg med kulturminneverdi. Fylkeskommunen har ikke vært på stedet.

Bygningsvernrådsgjevaren til Gudbrandsdalsmusea, som vi og andre verneområder i Innlandet bruker som rådgiver i mange saker som gjelder tiltak på eldre bygg, har vært på stedet og vurderer dels verneverdien som beskjeden og restaureringspotensialet som dårlig, om enn ikke umulig.

Forvalter har vært i hytta og vurderer teknisk tilstand slik sistnevnte gjør.

Forvalter legger her størst vekt på vurderingen til den fagkyndige som har vært på stedet og tilrår at nasjonalparkstyret ikke nekter riving og gjenoppbygging etter forskriften § 6. Altså at nasjonalparkstyret ikke vurderer denne bua som et kulturminne som har vern etter § 6. Om fylkeskommunen er sterkt uenig vil den uansett ha mulighet til å påklage et slikt vedtak.

Dersom hytta vris 90 grader og samtidig trekkes lengst mulig bakover, og får en lite avstikkende farge, vurderer forvalter at den ikke blir mer framtrædende på avstand enn dagens hytte. Søknad om å flytte dør fra kort- til langvegg vurderes som en detalj som ikke trenger å behandles av styret.

Fra Miljødirektoratet og Statens naturoppsyn har i senere tid blitt presisert at tillatelser, både til bygg og i andre sammenhenger, må være entydige og kontrollerbare.

Forvalter innstiller derfor på å gi tillatelse til å bygge ny hytte med vilkår gitt ut fra overstående.

Dersom styret i motsetning til forvalter finner at hytta er et kulturminne etter § 6 har det to muligheter:

- Avslå søknad om riving og nyoppbygging med henvisning til forskriftens § 6 ut fra at styret legger vekt på vurderingen fra kulturminneseksjonen og vurderer hytta som et verneverdig kulturminne.

eller - dersom styret vurderer hytta som et kulturminne, men ikke så vesentlig at den bør tas vare på:

- Fatte vedtak som innstillingen, men som dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, med henvisning til at saksutredningen viser at dette ikke vil ha negativ effekt for verneformålet og at styret vurderer kulturminneverdien som liten.

Rett utskrift
Hjerinn, 6. april 2020

Carl S. Bjurstedt
nasjonalparkforvalter
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Arkivsaksnummer: 2018/830-44

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 27.04.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	24/2020	11.05.2020

Klage fra Ola Rolstad, Lesja, på dispensasjon til Dovre fjellstyre til å etablere ei kombinert tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og et uthus i Vesllie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark

Forslag til vedtak – Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre viser til klage fra Ola Rolstad, Lesja, 05.01.2020 på vedtak i sak nr. 050-2019 på møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019, der nasjonalparkstyret ga Dovre fjellstyre dispensasjon til å etablere ei kombinert tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og et uthus i Vesllie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Klagen fra Ola Rolstad har et uavklart privatrettslig utgangspunkt, og på grunn av den uavklarte privatrettslige siden av saken, er det usikkert om Ola Rolstad er part og har rettslig klageinteresse i denne saken.

I klagen 05.01.2020 går Ola Rolstad ut fra at Dovrefjell nasjonalparkstyre i vedtaket i sak 050-2019, 09.12.2019, har gitt Dovre fjellstyre dispensasjon til å overta en eller to av de nåværende seterhusene i Vesllie som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus. Det er ikke riktig, og en viktig forutsetning for realitetsbehandling av klagen er derfor ikke tilstede.

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i vedtaket bare anbefalt Klima- og miljødepartementet å la en eller to av seterhusene i Vesllie bli stående som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus, og anbefalt at Dovre fjellstyre kan overta dette huset / disse husene fra Forsvarsbygg. Denne anbefalingen er en uttalelse til Klima- og miljødepartementet, og gir ikke Dovre fjellstyre noen rettigheter i forhold til noen av seterhusene i Vesllie.

Ola Rolstad ber i klagen 05.01.2020 om at vedtaket i Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019 blir opphevet og behandlingen utsatt til Klima- og miljødepartementet har tatt stilling til om setrene skal bevares, og hvilken modell som skal velges for bruk og vedlikehold av seteranlegget.

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturreseervater	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

Disse spørsmålene ble avgjort av klima- og miljøministeren 10.03.2019, og det offentligrettslige grunnlaget for klagen fra Ola Rolstad er derfor ikke lenger tilstede.

Dovrefjell nasjonalparkstyre ser derfor ikke at det er privatrettslig og offentligrettslig grunnlag for at nasjonalparkstyret skal behandle klagen fra Ola Rolstad.

Dovrefjell nasjonalparkstyre avviser derfor klagen fra Ola Rolstad.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forvaltningsloven, § 33, 2. ledd.

--- slutt på innstilling ---

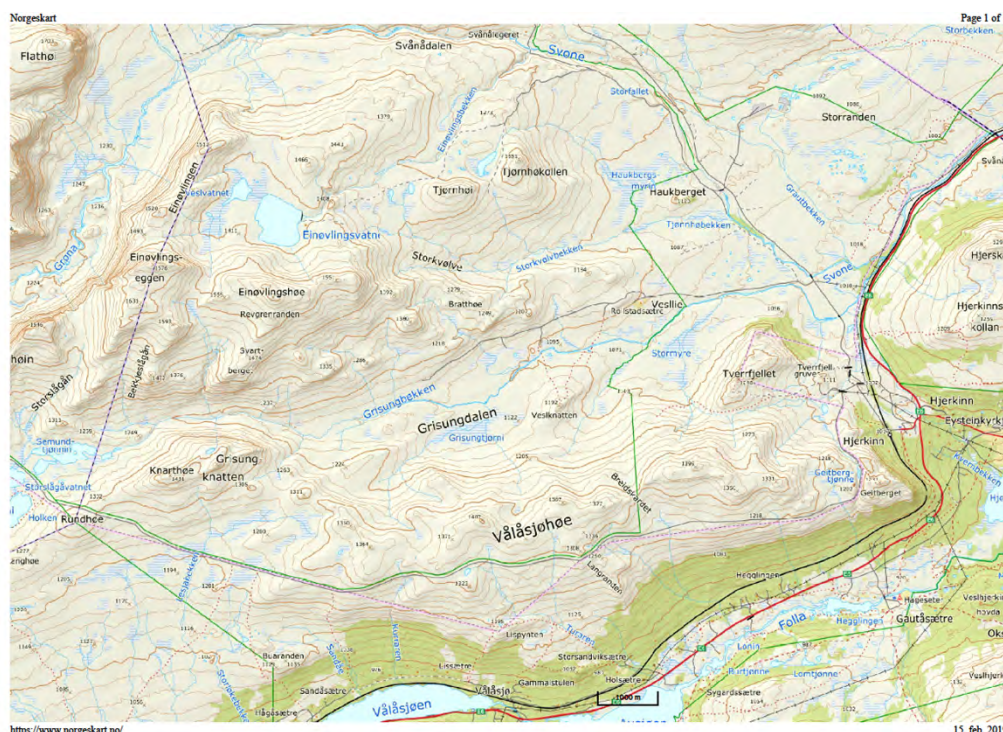
Dokumenter

- 06.12.2019: E-post fra Ola Rolstad, Lesja, til Dovrefjell nasjonalparkstyre vedr. utvalgssak 50/2019 vedlagt to brev:
- Brev fra Ola Rolstad og Ola Jo Botheim til klima- og miljøminister Ola Elvestuen 19.11.2019 vedr. dialog om bevaring av setrene i Vesllie på Dovrefjell.
 - Brev fra Ola Rolstad og Ola Jo Botheim til Dovrefjell nasjonalparkstyre 06.12.2019 vedr. utvalgssak 50/2019 – Søknad om tilsyns-, sanke- og oppsynsbu i Vesllie.
- 06.12.2019: E-post fra sekretariatet for Dovrefjell nasjonalparkstyre til nedlemmene og varamedlemmene i Dovrefjell nasjonalparkstyre – Videresending av e-post fra Ola Rolstad 06.12.2019.
- 16.12.2019: Møtebok for sak nr. 050-2019 på møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre
- 09.12.2019: Søknader fra Jora beitelag, Dovre beitelag og Dovre fjellstyre om tilsyns-, sanke- og oppsynsbu i Vesllie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.
- 02.01.2020: E-post fra Dovre fjellstyre til Klima- og miljødepartementet vedlagt argumentasjonsnotat om setrene i Vesllie.
- 05.01.2020: E-post fra Ola Rolstad, Lesja, til Dovrefjell nasjonalparkstyre vedlagt brev til Miljødirektoratet og Dovrefjell nasjonalparkstyre
- 05.01.2020: Klage over nasjonalparkstyrets vedtak 09.12.2019 i sak 050-2019 om søknad om tilsyns-, sanke og oppsynsbu i Vesllie.
- 06.01.2020: E-post fra Miljødirektoratet v/ Trond Flydal til Dovrefjell nasjonalparkstyre og Dovre fjellstyre – Varsel om mulig omgjøring av dispensasjon til tilsyns-, sanke- og oppsynsbu i Vesllie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.
- 09.01.2020: E-post fra Ola Rolstad, Lesja, til Miljødirektoratet vedr. varsel om mulig omgjøring av dispensasjon til tilsyns-, sanke- og oppsynsbu i Vesllie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

- 21.01.2020: E-post fra Ola Rolstad, Lesja, til Klima- og miljødepartementet vedlagt brev fra Ola Rolstad og Gry Sletta til Klima- og miljødepartementet 21.01.2020 vedr. bevaring av setrene i Vesllie på Dovrefjell.
- 11.02.2020: E-post fra Klima- og miljødepartementet v/ Marita Torvik til Dovre kommune, Lesja kommune, Dovre fjellstyre, Lesja fjellstyre og Dovrefjell nasjonalparkstyre – Invitasjon til møte om Vesllie 14.02.2020.
- 13.02.2020: E-post fra Klima- og miljødepartementet v/ Hege Feiring til bl.a. Dovrefjell nasjonalparkstyre – Utsetting av møte om Vesllie 14.02.2020.
- 14.02.2020: E-post fra Klima- og miljødepartementet v/ Hege Feiring til bl.a. Dovrefjell nasjonalparkstyre – Nytt møtetidspunkt 25.02.2020.
- 10.03.2020: Nyhet på regjeringa.no fra Klima- og miljødepartementet – Bevarer dei to eldste seterbygningane på Hjerkin. (<http://www.regjeringen.no/no/dep/kld/id668/>)

Klage

Ola Rolstad, Rolstadvegen 48, 2665 Lesja, klager i brev til Miljødirektoratet og Dovrefjell nasjonalparkstyre 05.01.2020 på vedtak i sak nr. 050-2019 på møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019, der nasjonalparkstyret ga Dovre fjellstyre dispensasjon til å etablere ei kombinert tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og et uthus i Vesllie i Dovrefjell-Sunddalsfjella nasjonalpark.

Kart 1: Kart over en del av tidligere Hjerkinns skytefelt. Vesllie ligger øst i Grisungdalen.

Bilde1: Vesllie og Snøhetta. I Vesllie ligger Rolstadseter vest (til ventre) for Bentdalseter.
Foto: Bjørn Rangbru.

Relevante saksopplysninger

Gjennom kongelig resolusjon 20. april 2018 ble det vedtatt å verne tidligere Hjerkinns skytefelt ved å utvide Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark med ca. 131 km², og opprette et nytt Hjerkinns landskapsvernområde med biotopvern på ca. 47 km². Det ble også vedtatt mindre endringer i Fokstugu landskapsvernområde.

Samtidig ble det besluttet at Vålåsjøhøvegen skal bestå frem til Grisungvatna. I vurderingen ble det lagt avgjørende vekt på beitenæringens behov, på bekostning av hensyn til villrein, naturmiljø og landskap. Setrene i Vesllie ble en del av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, og det ble besluttet at vegen inn til Vesllie og seterbygningene der skal tilbakeføres av hensyn til villrein og landskap, dvs. at alle bygningene i Vesllie skal fjernes.

I kongelig resolusjon blir tilbakeføring av vegen til Vesllie og seterbygningene der begrunnet med at området rundt Vesllie er viktig for villreinens trekk sørøst for Kolla og videre innover Grisungdalen og mot Vålåsjøhø, og at det derfor er svært viktig å unngå en økning i ferdsele i dette området. Fylkesmannen la også til grunn at det ikke kan etableres tilsynsbu ved Vesllie på grunn av hensynet til villrein.

I den nye verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark har Dovrefjell nasjonalparkstyre hjemmel til å gi tillatelse til bl.a. ombygging og oppføring av tilsynsbuer i regi av beitelag i forbindelse med beitebruk, jf. § 3, fjerde ledd pkt. f.

Jora beitelag v/ Endre Amundgård søkte 13.09.2018 om etablering av tilsyns- og sankebu i Vesllie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Dovre beitelag v/ Hans Olav Arnekleiv søkte 12.06.2019 også om etablering av tilsynsbu i Vesllie, og Dovre fjellstyre v/ Kari Svendsgard søkte 12.09.2019 om tilsyns- og oppsynsbu i Vesllie.

Dovrefjell nasjonalparkstyre behandlet disse søknadene som sak nr. 050-2019 på møte 09.12.2019. Møteinnkalling og saksliste ble sendt til medlemmene og varamedlemmene i nasjonalparkstyret 02.12.2019. Sak nr. 050-2019 er omfattende og komplisert, og det vises derfor til saksopplysningene og vurderingene i saken.

06.12.2019 sendte Ola Rolstad, Lesja, e-post til Dovrefjell nasjonalparkstyre vedlagt to brev:

- Brev fra Ola Rolstad og Ola Jo Botheim til klima- og miljøminister Ola Elvestuen 19.11.2019 vedr. dialog om bevaring av setrene i Vesllie på Dovrefjell.
- Brev fra Ola Rolstad og Ola Jo Botheim til Dovrefjell nasjonalparkstyre 06.12.2019 vedr. utvalgssak 50/2019 – Søknad om tilsyns-, sanke- og oppsynsbu i Vesllie.

E-posten fra Ola Rolstad 06.12.2019 ble videresendt til medlemmene og varamedlemmene i nasjonalparkstyret samme dag. I brevet fra Ola Rolstad og Ola Jo Botheim til nasjonalparkstyret 06.12.2019 går det fram:

Vi er kjent med at nasjonalparkstyret skal behandle denne søknaden på sitt møte 9. desember i år, og viser til de utsende saksdokumenter og forslag til vedtak.

Til informasjon for styret legger vi ved vårt forslag 19. november i år til Klima og miljødepartementet (KLD) om bevaring av Rolstadsetra og tilbakeføring av de to tilhørende bygningene til Nordre Rolstad undergitt streng ferdselsregulering. Forslaget er blant annet grunngitt slik:

«Nordre Rolstad har stor interesse av å bevare den historiske og kulturelle verdien som bygningene på Rolstadsetra representerer, og å gjenskape en aktiv beitebruk i Vesllie på innmark og i tiliggende utmark. Dette er verdifullt både av hensyn til utnytting av områdets spesielt gode beiteressurser og den sterkt økende gjengroingen med tap av biologisk mangfold. Vern gjennom forsiktig bruk ut fra villreinhensyn er etter vårt syn et svært godt alternativ til sanering av setra.»

Vi ber om at nasjonalparkstyret blir gjort kjent med dette forslaget.

Vi ber også om at styret utsetter behandlingen av søknadene og avventer KLDs behandling av realiteten i saken om Vesllie skal rives eller bevares.

Det viktigste for Nordre Rolstad er at Rolstadsetra bevares i sin helhet, som et helt seteranlegg med sel, fjøs og kve med steingjerde. At det foreligger flere alternative løsningsforslag for bevaring er etter vårt syn en styrke for saken. I tilfelle vern av setra vil det da være opp til KLD å velge den løsning som best ivaretar det viktige hensynet til villreinstammen på den ene siden, og hensynet til bygningsvernet på den andre.

På møtet i Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019 ble det opplyst at det er mulig at Nordre Rolstad ikke har beiterett og seterrett i Dovrefjell statsallmenning, og at Forsvaret kjøpte seterhusene i 1960, og at det derfor er en mulighet for at nåværende eier av Nordre Rolstad ikke kan ses på som part i saken. På møtet ble det også opplyst at det er Dovre fjellstyre som er «seter- og tilsynsbu-myndighet» i Dovrefjell statsallmenning, og at nasjonalparkstyrets oppgave er bl.a. å behandle de søknadene som nasjonalparkstyret har mottatt.

Dovrefjell nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak i sak nr. 050-2019 på møte 09.12.2019:

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Dovre fjellstyre dispensasjon til å etablere ei kombinert tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og et uthus i Vesllie.

Dispensasjonen begrunnes med at kunnskapsgrunnlaget er tydelig på at det er ferdsel i Stroplesjødalen og langs Snøheimvegen som har størst negativ betydning for villreintrekket sørover til de viktige sensommer-, høst- og vinterbeitene i tidligere Hjerkinns skytefelt og lengre sørover. I tillegg har villreinjakta stor negativ påvirkning på villreinens muligheter til å utnytte de viktige sensommer- og høstbeitene i den tiden villreinjakta foregår. Begrenset og mer tilfeldig ferdsel til og fra bl.a. Vesllie, vil sannsynligvis ikke ha så stor påvirkning på villreinen.

Dovrefjell nasjonalparkstyre anbefaler Klima- og miljødepartementet å la en eller to av seterhusene i Vesllie bli stående som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus, og anbefaler at Dovre fjellstyre kan overta dette huset / disse husene fra Forsvarsbygg.

Hvis Klima- og miljødepartementet lar en eller to av seterhusene i Vesllie bli stående som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus, gir Dovrefjell nasjonalparkstyre med dette forhåndstillatelse til bruksendring av huset / husene fra seterhus til tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus. Uthuset kan være en del av bua, men bør ha en utedo.

Dovrefjell nasjonalparkstyre foreslår også at fjøsene i Vesllie ikke rives, og at fjøsene kan benyttes som lager for utstyr, gjerdemateriell, ved m.m., bl.a. for å unngå unødvendig ferdsel, og for å bevare det opprinnelige setermiljøet, samt ta vare på bygg av kulturhistorisk verdi.

Dovrefjell nasjonalparkstyre anbefaler at Dovre fjellstyre står som eier av tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus i Vesllie, og at Dovre fjellstyre administrerer bruken av tilsyns-, sanke- og oppsynsbua og uthuset i forhold til Jora beitelag, Dovre beitelag og

evt. andre beitebrukere som har behov for å bruke bua i forbindelse med tilsyn og sanking av beitedyr i dette området.

Hvis Dovre fjellstyre må sette opp ny tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus i Vesllie, ber Dovrefjell nasjonalparkstyre om en egen søknad om det som bl.a. viser plassering, størrelse, fasader m.m.

Vilkår:

- Tilsyns-, sanke-, og oppsynsbua og uthuset kan bare brukes i forbindelse med tilsyn og sanking av beitedyr og oppsyn.
- Bua skal være låst, og den kan ikke lånes eller leies ut til andre formål, bl.a. ikke til jakt og fiske.
- Hvis det senere viser seg at ferdsel til og fra ei tilsyns- og oppsynsbu i Vesllie, har en stor og avgjørende påvirkning på villreinens bruk av Grisungdalen, må det vurderes på nytt om tilsyns- og oppsynsbua og evt. uthus, skal fjernes.
- Hvis det ikke lenger er behov for ei tilsyns- og oppsynsbu og evt. uthus i Vesllie, skal husene fjernes.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 1. ledd, og verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark § 3, 4. ledd pkt. g (bruksendring). Vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

I vedtaket i sak nr. 050-2019 09.12.2019 ga Dovrefjell nasjonalparkstyre Dovre fjellstyre dispensasjon til å etablere ei kombinert tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og et uthus i Vesllie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Det presiseres at Dovrefjell nasjonalparkstyre ikke har gitt Dovre fjellstyre dispensasjon til å overta en eller to av de nåværende seterhusene i Vesllie som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus.

Det går en del beitedyr i dette området om sommeren og høsten, og behovet for tilsyns- og sankebu i Vesllie er knyttet til at det er beitedyr i området og at vegen til Vesllie blir tilbakeført. I tillegg vil det foregå noe oppsyn i området med behov for overnatting, bl.a. i villreinjakta. Til sammen er dette grunnen til at Dovrefjell nasjonalparkstyre har gitt Dovre fjellstyre dispensasjon til å etablere ei kombinert tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus i Vesllie.

Det kan være behov for tilsyns-, sanke og oppsynsbu i Vesllie, selv om det er ingen seter, en seter eller to setrer der. Dovrefjell nasjonalparkstyre har derfor gitt Dovre fjellstyre dispensasjon til å etablere ei kombinert tilsyns-, sanke- og oppsynsbu i Vesllie, selv om:

- a) alle seterhusene blir revet, eller
- b) en eller begge setrene blir overtatt av de tidligere setereierne.

På grunn av retningslinjene i kongelig resolusjon 20.04.2018 om at seterhusene i Vesllie skal tilbakeføres, var det Klima- og miljødepartementet som måtte avgjøre om en eller to av seterhusene i Vesllie evt. kunne tas i bruk som tilsyns- og oppsynsbu og uthus.

Nasjonalparkstyret har i vedtaket bare anbefalt Klima- og miljødepartementet å la en eller to av seterhusene i Vesllie bli stående som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus, og anbefalt at Dovre fjellstyre kan overta dette huset / disse husene fra Forsvarsbygg.

Det er to setrer i Vesllie, Rolstadseter og Bentsdalseter, med til sammen tre beboelseshus og to fjøs. Dovrefjell nasjonalparkstyre har i vedtaket med hensikt ikke sagt noe om hvilke hus på Rolstadseter eller Bentsdalseter som evt. kan omdisponeres til tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus, siden dette var et spørsmål som Klima- og miljødepartementet evt. kom til å ta stilling til.

Men hvis Klima- og miljødepartementet lot en eller to av seterhusene i Vesllie bli stående som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus, ga Dovrefjell nasjonalparkstyre i vedtaket forhåndstillatelse til bruksendring av huset / husene fra seterhus til tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus. Nasjonalparkstyret ga med andre ord en betinget forhåndstillatelse. Forhåndstillatelsen gjelder bare hvis Klima- og miljødepartementet lot en eller to av husene i Vesllie bli stående, og etter at Dovre fjellstyre evt. hadde overtatt dette huset / disse husene fra Forsvarsbygg.

Eventuell overtaking av en eller to av seterhusene i Vesllie som tilsyns- og oppsynsbu og uthus, ble i tilfelle en privatrettslig sak mellom Forsvarsbygg og Dovre fjellstyre.

Hvis alle seterhusene i Vesllie ble revet, og Dovre fjellstyre kom fram til at det fortsatt er behov for tilsyns- og oppsynsbu i Vesllie, har Dovrefjell nasjonalparkstyre i vedtaket bedt om en egen søknad om ny tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus som bl.a. viser plassering, størrelse, fasader m.m. Det vil da også ha betydning for behandling av en slik søknad om det fortsatt er et reelt behov for tilsynsbu i Vesllie, og om beitelag eller andre beitebrukere har behov for å bruke seterkveene.

Vesllie ble gjennom kongelig resolusjon 20.04.2018 en del av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. En eventuell ny bruk av setrene av de tidligere seterbrukerne, krever også dispensasjon fra verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Dovrefjell nasjonalparkstyre har ikke mottatt søknader fra de tidligere seterbrukerne bl.a. Ola Rolstad eller andre om å begynne å bruke setrene i Vesllie igjen.

Ola Rolstad har derimot, i brev til Klima- og miljødepartementet 19.11.2019, bare kommet med et forslag om bruk og bevaring av Rolstadseter, deltatt på møte med departementet 19.12.2019, og han og Gry Sletta har sendt nytt brev til departementet 21.01.2020 om Rolstadseter.

Miljødirektoratet v/ Trond Flydal varslet i e-post 06.01.2020 at direktoratet vurderer å gjøre om vedtaket i sak nr. 050-2019 i Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019, fordi det i kongelig resolusjon 20.04.2018 er lagt til grunn at seterbygningene i Vesllie skal fjernes, og at området skal tilbakeføres til naturlig tilstand i så stor grad som mulig. Denne vurderingen vil bl.a. gå ut på om vedtaket er i samsvar med verneforskriften for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og dispensasjons-bestemmelsen i naturmangfoldloven (§ 48).

Nærmere om klagen fra Ola Rolstad

Ola Rolstad, Lesja, klager i brev til Miljødirektoratet og Dovrefjell nasjonalparkstyre 05.01.2020 på vedtaket i sak nr. 050-2019 på møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019, der nasjonalparkstyret ga Dovre fjellstyre dispensasjon til å etablere ei kombinert tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og et uthus i Vesllie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Klagen fra Ola Rolstad gjengis her i sin helhet:

Som tidligere setereier og eier av gården Nordre Rolstad påklager jeg med dette nasjonalparkstyrets vedtak om å gi Dovre fjellstyre dispensasjon etter naturmangfoldloven til å etablere kombinert tilsyns-, sanke- og oppsynsbu i Vesllie mv. Jeg ber om at vedtaket blir opphevet og behandlingen utsatt til Klima- og miljødepartementet (KLD) har tatt stilling til om setrene skal bevares og i tilfelle hvilken modell som skal velges for bruk og vedlikehold av seteranlegget.

Klagen begrunnes slik:

For det første var spørsmålet om riving eller bevaring av setrene i Vesllie uavklart da nasjonalparkstyret tok saken opp til behandling. Vedtaket var derfor prematurt i den forstand at det rettslige grunnlaget for å gi dispensasjon for tilsynsbu ikke var tilstede. Av den grunn burde saken ikke vært fremmet til dette møtet.

For det andre var styret på behandlingstidspunktet kjent med at det forelå et forslag om at vi som tidligere setereier av Rolstadsetra, i tilfelle vern av Vesllie, får tilbakeført Rolstadsetra på endel nærmere angitt vilkår og forpliktelser, jf vårt brev til KLD 19.11.2019. Det forelå altså på behandlingstidspunktet to alternative løsningsforslag (forslaget fra Dovre fjellstyre og forslaget fra Nordre Rolstad), mens styret bare har vurdert ett av dem. Dette innebærer etter vårt syn en alvorlig saksbehandlingsfeil som i seg selv bør føre til at vedtaket må oppheves.

I klagen går Ola Rolstad ut fra at Dovrefjell nasjonalparkstyre har gitt Dovre fjellstyre dispensasjon til å overta en eller to av de nåværende seterhusene i Vesllie som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus. Det er ikke riktig.

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i vedtaket bare anbefalt Klima- og miljødepartementet å la en eller to av seterhusene i Vesllie bli stående som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus, og anbefalt at Dovre fjellstyre kan overta dette huset / disse husene fra Forsvarsbygg.

Ola Rolstad nevner ikke i klagen at det er to setrer i Vesllie, Rolstadseter og Bentdalseter, med til sammen tre beboelseshus og to fjøs. Han nevner ikke i klagen at det kunne være et alternativ å omdisponere et eller to av husene på Bentdalseter som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus, og at en slik løsning ikke ville ha berørt Rolstadseter som han har foreslått blir tilbakeført til gården som han eier og driver.

Ola Rolstad har i klagen ikke bedt om at klagen gis oppsettende (utsettende) virkning, jf. forvaltningsloven § 42. Dvs. Ola Rolstad har ikke bedt om at vedtaket i sak nr. 050-2019 i Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019, ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

Dovrefjell nasjonalparkstyre videresendte klagen fra Ola Rolstad til bl.a. Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet til orientering i e-post 06.01.2020. Både Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet ble dermed gjort kjent med klagen fra Ola Rolstad. Miljødirektoratet er klagemyndighet for vedtak fattet i Dovrefjell nasjonalparkstyre.

Ola Rolstad opplyste også i e-post til Miljødirektoratet v/ Trond Flydal 09.01.2020, at nasjonalparkstyrets vedtak har blitt påklaget av han i brev til styret 05.01.2020.

Historiske og privatrettslige opplysninger om setrene i Vesllie

Dokumenter

- 30.03.1960: Avtale mellom Hans Bentsdal, Dovre, og Staten v/ Forsvarsdepartementet om Bentsdalseter i Hjerkinnskytefelt.
- 23.04.1960: Avtale mellom Sverre J. Botheim, Lesja, og Staten v/ Forsvarsdepartementet om Rolstadseter i Hjerkinnskytefelt.
- 18.11.1974: Avtale mellom Ola Jo Botheim, Lesja, og Forsvarets distriktsingeniør / Oppland på vegne av Staten v/ Forsvarsdepartementet om Rolstadseter i Hjerkinnskytefelt.
- 19.02.2004: Brev fra advokatfirmaet Johnsrud, Sanderud & Skjærstad AS til Forsvarsbygg, Lesja fjellstyre, Dovre fjellstyre, Statskog, Ola Jo Botheim, Lesja, og Asbjørn Bentsdal, Dombås – Vurdering av avtaler knyttet til tilbakeføring av Hjerkinnskytefelt til sivile formål.
- 26.04.2012: Møtebok for sak nr. 20/2011 på møte i Dovre fjellstyre 06.09.2011: Beiterett i Dovrefjell statsallmenning.
- 16.12.2019: Møtebok for sak nr. 50-2019 på møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019: Søknader fra Jora beitelag, Dovre beitelag og Dovre fjellstyre om tilsyns-, sanke- og oppsynsbu i Vesllie i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.
- 02.01.2020: E-post fra Dovre fjellstyre til Klima- og miljødepartementet vedlagt argumentasjonsnotat om setrene i Vesllie.
- 21.01.2020: E-post fra Ola Rolstad til Klima- og miljødepartementet vedlagt brev om bevaring av setrene i Vesllie på Dovrefjell (som er et tilsvarende svar til Dovre fjellstyre sitt argumentasjonsnotat som ble sendt til KLD 02.01.2020).

Det er ikke Dovrefjell nasjonalparkstyre sin oppgave å ta stilling til privatrettslige spørsmål i denne saken, men en gjennomgang av noen historiske og privatrettslige opplysninger kan være nyttig for å forstå saken bedre. Opplysningene under er hentet og sammenstilt fra dokumentene over.

Dovrefjell nasjonalparkstyre har ikke kopi av alle kildedokumentene, og det tas derfor forbehold om eventuelle feil i de historiske og privatrettslige opplysningene.

Historiske og privatrettslige opplysninger

Det var sannsynligvis et gammelt feleger eller mosebu som var opprinnelsen til Rolstadseter i Vesllie.

Indredepartementet ga i brev 16. november 1869 Ole Johnsen Rolstad, daværende eier og driver av Nordre Rolstad, rett til å anlegge seter i Vesllie. Selve utvisningen ble gjort av fogden i Nordre Gudbrandsdalens Fogderi ved festeseddel 30. november 1870, og ble gjort gjeldende i Ole J. Rolstads levetid. Festeretten var personlig og tidsbegrenset.

Det er også beskrevet at Ole J. Rolstad med utgangspunkt i en oppmurt bod (bu), påviste stedet hvor han ville oppføre seterhusene. Stedet ble oppmålt, og det ble nedsatt marsteiner. Det skulle betales en årlig avgift til statskassen på 1 (en) spesidaler, regnet fra 1. januar 1871. Det bemerkes ellers at festeren ikke tilkommer noen bruksrett til skogen i allmenningen, eller i «*Fjeldstuene Jerkind og Kongsvolds Udmaalingsskove*». Utvisningen av dette festet ble gjort i medhold av Kong Christian Vs Norske Lov 15.04.1687 3-12-3 og 4. Festeseddelen ble tinglest på Lesja 20. januar 1871, men det ble bemerket at det ble lagt ned protest på vegne av de bruksberettigede.

På dette grunnlaget ryddet og bygde gården Nordre Rolstad Rolstadseter fra ca. 1870.

Gudbrandsdalskommisjonen skrev i sin innberetning av 30. april 1882 om hvem som tilkom bruksrett i Dovrefjell statsallmenning. Det var gårder fra Engum til Tofte, samt gården Li, men ikke Nordre Rolstad.

Etter Ole J. Rolstads død i 1900 ble gården overtatt av sønnen Jo Rolstad (John O. Rolstad). Festeretten til seteren i Vesllie ble videreført til ham av Landbruksdepartementet ved brev 19. juni 1902. Utvisningen ble gjennomført av fogden 27. juni 1902, og i festeseddelen er det satt fire betingelser:

1. *Fæstet gjælder for et tidsrum af 10 aar fra 1 januar at regne.*
2. *I aarlig afgift til statskassen betaler fæsteren kr. 4,00 fire kroner.*
3. *Fæsteren tilkommer ikke nogen bruksrett til skoven i almenningen eller i Fjellstuerne Jerkinn og Kongsvolds udmaalingsskove.*
4. *Fæsteren bekoster selv denne fæsteseddel thinglæst.*

Festeseddelen ble tinglest 12. juli 1902.

Festet ble deretter fornyet av fogden 24. juni 1912 med ytterligere 10 år regnet fra 1. januar 1912.

Den første fjelloven, loven om rettigheter i statsallmenningene, kom i 1920 (lov 20. mars 1920 nr. 5). I § 49 i denne loven går det fram:

Sæter og fjeldeng i statsallmenning forblir i den eiendoms bruk, hvorunder sæteren eller fjeldenget ved lovens ikrafttræden brukes, med mindre andenmands bedre ret derved krenkes. Dette gjelder, uanset om der av det offentlige har været utstedt bevilgnings-, fæste- eller bygselsbrev paa sæteren eller fjellenget.

Det offentliges ret til at bortleie eller bortbyggle fiske i statsallmenning og til at utstede bevillings-, fæste- eller bygselsbrev paa sæter eller fjeldeng i statsallmenning bortfaller.

Et vesentlig spørsmål når det gjelder Rolstadseter er dermed om andres bedre rett var krenket.

Hjerkinn skytefelt ble etablert i årene 1923-25.

Gården Bentsdal i Dovre bygde Bentsdalseter i Vesllie fra 1931. Denne seteren ble bygd opp ved siden av Rolstadseter.

I møtebok for Dovre fjellstyre 16. november 1931 går det bl.a. fram:

Søkna fra Hans Lerhaugen om å få utvist seter til gården Bentsdalen gnr. 11 bnr. 1 i Grisungdalen ved Veslelien seter. (...) Da søkeren ikke har seter til sin gård og da beitestrekningen, dvs. hvor seteren søkes lagt, ikke er optatt og dessuten ligger så langt avsides at det er utelukket at det vil bli til skade for bestående seterbruk, bes tilstede fjellstyre enstemmig å foreta utvisning ved senere befarung. Utvisningen medfører ingen skogrett i almenningsskogen, da vedkommende gård ikke har skogrett i Dovrefjells statsallmennings skog. Beite med driftefe forbeholdes som tidligere.

I møtebok for Dovre fjellstyre 30. november 1931 går det bl.a. fram:

Refererendes skrivelse fra overrettssakfører Asbjørn Sagen, hvorav fremgår at han ved undersøkelse i departementet har brakt på det rene at Johan O. Rolstad har faat fornyet feste på Veslelien seter i Grisungdalen i 10 år fra 1. januar 1912 og at festet opphører den 1/1 1922. Da eiendommen Rolstad ikke er bruksberettiget, har allmenningsrett i Dovrefjells statsallmenning, men kun utøver sit seterbruk i Grisungdalen i henhold til festekontrakt antas hans feste å opphøre ved festetidens utløp og da denne for lengs er ophør og fjellstyret ikke vil tillate nytt feste, besluttet enstemmig å tilstille Johan O. Rolstad varsel om å fravike seteren snarest mulig.

Ola Rolstad og Gry Sletta opplyser i brev til Klima- og miljødepartementet 21.01.2020 at fjellstyrets vedtak 30. november 1931 om «å fravike seteren raskest mulig» fordi festetiden var utløpt i 1922, ble tilbakevist av Sverre J. Botheim i udatert brev til fjellstyret samme år,

under henvisning til fjelloven § 49 andre ledd, og etter dette hørte daværende eier av Nordre Rolstad ikke mer fra fjellstyret om dette spørsmålet.

Etter Jo Rolstads (John O. Rolstad) død i 1932 overtok broren Ola Rolstad gården.

Dovre fjellstyre utvise seter til gården Bentsdal i Grisungdalen 13. oktober 1932, og i møtebok for sak nr. 26/1932 i Dovre fjellstyre 30. desember 1932, går det bl.a. fram:

I møte i Dovre fjellstyre den 16. november 1931 besluttet å utvise seter til gården Bentsdalen i Dovre gårds nr. 11 bnr 1 eier Hans Lerhaugen, i Grisungdalen i Dovrefjells statsallmenning med den begrensning at seteren ikke får vedrett i Dovrefjells statsallmenning, da gården Bentsdalen ikke har skogrett i allmenningen.

Dette skal være tinglyst i Nord-Gudbrandsdal sorenskriverkontor 21. januar 1933, og innført i pantebok nr. 40. Det går ikke fram at det ble pålagt noen festeavgift.

Det ble opparbeidet kjørespor til Vesllie i 1935-1940. Fram til 1945 var det bare sporadisk bruk av skytefeltet til øvelser og prøveskyting.

Bentsdalseter var i drift som aktiv seter fram til 1946. (?)

Etter Ola Rolstad fulgte som eier og driver nevøen Sverre J. Botheim fra 1948.

Det ble bygd veg fra den gamle Snøheimvegen til Vesllie i 1951.

Etter krigen økte bruken av skytefeltet, og i 1953 ble skytefeltet utvidet til å omfatte bl.a. Vesllie. Byggingen av Ringvegen (Store og Lille Ringveg) som gikk rundt hele skytefeltet startet i 1955, og hovedtyngden av den samlede byggeaktiviteten i feltet foregikk i perioden 1958-62. Forsvaret bygde også veg videre innover Grisungdalen fra Vesllie. Øvingsaktiviteten i skytefeltet tok seg gradvis opp utover i 60-årene.

Det var tidligere et oppkomme ved Rolstadseter som forsynte setra med vatn, men vannåra kom bort, muligens da Forsvaret bygde veg ovenfor setra og videre innover Grisungdalen.

Rolstadseter var i drift til 1959. Det var en ulempe for Forsvaret at det var to setrer i privat eie i skytefeltet, og Forsvaret kjøpte derfor Rolstadseter, Bentsdalseter og vegen til Vesllie i 1960.

I avtalene som ble inngått mellom Hans Bentsdal, gnr. 11, bnr. 1, i Dovre og Forsvarsdepartementet 21.03. / 30.03.1960, og mellom Sverre J. Botheim gnr. 133, bnr. 1, i Lesja, og Forsvarsdepartementet 02.04. / 23.04.1960, går det bl.a. fram:

- Hans Bentsdal og Sverre J. Botheim opphører med seterdriften på Bentsdalseter og Rolstadseter i Hjerkinns skytefelt fra og med sommeren 1960.

- Forsvaret overtar til eiendom alle seterbygningene og faste innretninger «av et hvert slag», og Hans Bentdals og Sverre J. Botheim andeler i seterveien utløses.
- Forsvaret betaler full erstatning for seterbygningene og faste innretninger, og andelene i setervegen blir utløst med et avtalt beløp.
- Som erstatning for nedleggelsen av seterdriften og ulemper som følge av det, blir det betalt en årlig erstatning.
- Et hvert krav som Sverre J. Botheim og Hans Bentdal måtte ha i forbindelse med nedleggelsen av seterdriften, er opp- og avgjort, og skytefeltet kan benyttes av Forsvaret uten hinder av deres seterrett.
- Erstatning for varig skade på «det seteren tilliggende beiteområde» er ikke inkludert i godtgjørelsen, og partene er enige om at erstatning for mulig varig eller framtidig skade i utnyttelsen til beite som måtte være eller blitt påført ved Forsvarets bruk, utstår inntil bruken av området som skytefelt helt eller delvis er opphørt.

Avtalene avløste tidligere avtaler mellom Forsvaret og setereierne fra 1954.

Sønnen til Sverre J. Botheim, Ola Jo Botheim, tok over garden Nordre Rolstad fra 1972, og avtalen mellom Sverre J. Botheim og Forsvarsdepartementet ble avløst av en tilsvarende avtale mellom Ola Jo Botheim og Forsvarsdepartementet 17.10. / 18.11.1974. Avtalen mellom Hans Bentdal og Forsvarsdepartementet ble også avløst av en tilsvarende avtale 17.10. / 01.11.1974

Ola Jo Botheim overlot garden til sønnen Ola Rolstad fra 1992.

Med henvisning til avtalene med Forsvarsdepartementet i 1960 og 1974, skriver Ola Rolstad og Gry Sletta i brev til Klima- og miljødepartementet 21.01.2020:

Slik vi ser det, foreligger det en klar dokumentert beiterett og fortsatt bruksberettigelse for Nordre Rolstad i Vesllie. Spørsmålet er om også seterretten fra 1960-tallet kan sies å være i behold.

Forsvarsbygg, Statskog, Dovre fjellstyre, Lesja fjellstyre, Ola Jo Botheim (på vegne av Ola Rolstad) og Asbjørn Bentdal, ble i 2003 enige om å innhente en uavhengig og objektiv utredning og vurdering av de avtalerettslige forholdene mellom Forsvaret og Statskog, fjellstyrene og de tidligere setereierne, og de erstatningsrettslige konsekvenser ved avviklingen av skytefeltet og tilbakeføringen av feltet til sivile formål.

Partene var enige om at Forsvarsbygg bekostet en slik utredning, og utredningen ble foretatt av advokat Pål Johnsrud i Advokatfirmaet Johnsrud, Sanderud & Skjærstad AS på Hamar.

Advokat Pål Johnsrud skrev i brev til partene 19.02.2004 bl.a.:

- Forsvaret har etter avviklingen av skytefeltet ikke behov for bygninger og faste innretninger på setrene. Hva som skal skje med disse installasjonene er uavklart. Innretningene kan selges til markedspris eller saneres avhengig av om området i fremtiden skal reguleres til nasjonalpark eller landskapsvernområde. I sistnevnte

tilfelle antas at tidligere næringsdrift i form av vanlig setring kan gjenopptas på setrene

- Det fremgår ingen forutsetning om at seteranleggene skal tilbakeføres til tidligere eiere.

Når det gjelder avtalen av 17.10. / 18.11.1974 mellom Ola Jo Botheim og Forsvarsdepartementet, skrev advokat Pål Johnsrud i brevet 19.02.2004 bl.a.:

- Forsvaret har etter avtalens pkt. 1 innløst alle bygninger, faste innretninger og setervegen.
- For nedlagt seterdrift og ulemper i den sammenheng betaler Forsvaret en årlig erstatning.
- Det synes påfallende at man her ikke har gått inn på en engangsavløsning tilsvarende innløsningen av setrene. Vil anbefale at det her tas opp forhandlinger med henblikk på å komme frem til en engangs avløsningssum.
- Avtalen bortfaller når bruken av skytefeltet opphører.
- I forhold til ordlyden i denne avtalen bruker Forsvaret skytefeltet så lenge man arbeider med tilbakeføring til sivile formål i setras naturlige beiteområde.

Avtalen av 17.10. / 01.11.1974 mellom Hans Bentsdal og Forsvarsdepartementet er likelydende med avtalen med Ola Jo Botheim, med unntak av størrelsen på den årlige erstatningen. Siden Bentsdalseter ligger i nærheten av Rolstadseter i Vesllie, skrev advokat Pål Johnsrud i brevet 19.02.2004, at de samme vurderingene som gjelder for Rolstadseter også gjelder for Bentsdalseter.

Avslutningsvis i brevet skrev advokat Pål Johnsrud at Forsvaret ikke kan påføres ansvar som følge av vern av områdene og at grunneiers eller bruksberettigedes bruk av områdene av den grunn blir begrenset. Dette vil være et forhold mot vernemyndigheten.

Dovre fjellstyre behandlet 06.09.2011, i sak nr. 20/2011, spørsmålet om Asbjørn Bentsdal, Dombås, eier av Bentsdal, gnr. 11 bnr. 1, og Ola Rolstad, Lesja, eier av Rolstad, gnr. 133 bnr. 1, har beiterett i Dovrefjell statsallmenning. Både Asbjørn Bentsdal og Ola Rolstad har bruksrett i Joramo bygdeallmenning.

Saken ble behandlet på grunnlag av framlagte festesedler fra 1870 og 1902, og dokumenter i arkivet til Dovre fjellstyre.

Dovre fjellstyre fattet følgende vedtak i saken:

- Dovre fjellstyre kan ikke ut fra sin gjennomgang av protokoller fra tiden rundt 1921 og til dags dato, samt framlagte dokumenter, se at brukene Bentsdal gnr. 11 bnr. 1, og Rolstad gnr. 133 bnr. 1, har noen bruksrett (seterrett) i Dovrefjell statsallmenning.
- De nevnte gårdene står heller ikke oppført i manntallet for Dovrefjell statsallmenning.
- Dovre fjellstyre har anmodet Forsvarsbygg om å framlegge sin dokumentasjon ved inngåelse av erstatning fra ca. 1957. Forsvarsbygg har ikke kunne framlegge noen dokumentasjon på nevnte forhold.

Dette vedtaket i Dovre fjellstyre ble ikke påklaget av Asbjørn Bentsdal eller Ola Rolstad.

Ola Rolstad og Gry Sletta skriver i brev til Klima- og miljødepartementet 21.01.2020 at «Etter vårt syn er vedtaket fattet på feilaktig og mangelfullt grunnlag, og må derfor anses ugyldig iht. forvaltningsloven § 41».

Det er §§ 18-22 i dagens fjellov (lov 6. juni 1975 nr. 31), som regulerer spørsmål om beite, beitebuer og setre i statsallmenning. I tillegg gjelder §§ 6-18 i seterforskriften (fastsatt ved kgl. res 22. juni 1984 med senere endringer), og Landbruks- og matdepartementets (LMD) rundskriv M-1/2016. Fjellstyret har forvaltningsansvar etter fjelloven. LMD er overordnet departement, bortsett fra for kapitlene XI og XII om jakt, fangst og fiske der KLD har lovansvaret.

Dovre fjellstyre er med andre ord setermyndighet i Dovrefjell statsallmenning.

Etter fjelloven § 22 faller seterretten bort når den ikke har vært i bruk i et sammenhengende tidsrom på 20 år. Seterforskriften § 9 sier videre at:

Blir setervollen hausta, anten til eige bruk eller for sal, eller gjerda inn og nytta til beite som del av den jordbruksmessige drifta på eigedomen som setra litt til, vil setra vere «i bruk» i høve til § 22 i fjellova.

I seterrundskrivet er dette utdypet slik i pkt 4.4:

For at ei seter skal reknast for å vere i bruk, må bruken skje ut frå den eigedomen som setra høyrer til. Bortleige av seter for kortare periodar, inntil 10 år, er tillate, men vilkår om at setra skal vere "i bruk" frå eigedomen der den høyrer til vil da ikkje vere til stades. Bortleige av setra kan vere ein indikasjon på at vedkomande jordbrukseigedom ikkje lenger treng setra. Setra skal ikkje kunne bli "halden i hevd" ved å dra nytte av andre med bruksrett. § 9 blei endra 28. mars 2014 for å klargjere at det ikkje lenger skal vere nødvendig med eigen buskap for at setra skal kunne seiast å vere i bruk.

Ola Rolstad og Gry Sletta opplyser i brevet til Klima- og miljødepartementet 21.01.2020 bl.a.:

Rolstadsetra ble drevet aktivt som seter kontinuerlig fra starten i 1870 til 1960. Etter dette ble setring i Vesllie reelt og formelt umuliggjort på grunn av skytefeltet og avtalen med Forsvaret. Setringen opphørte ikke fordi det ikke var driftsmessig behov for den; tvertimot var bortfallet setringen i Vesllie et stort tap for Nordre Rolstad som bare delvis kunne erstattes ved setring på gårdens eldre seter, Høgsetra i Lesja heimrast. Det er derfor godt grunnlag for å hevde at seterretten til Rolstadsetra for Nordre Rolstads vedkommende, har vært suspendert i skytefeltperioden og slik sett ikke rammes av 20-årsfristen i fjelloven § 22. Poenget er at setra må regnes for fortsatt å være «i bruk» sett ut fra Nordre Rolstads behov i disse årene, dokumentert ved at gården måtte ta i bruk andre løsninger for å dekke beite- og setringsbehovet.

Fjellstyret kan gjøre vedtak om at seter som er falt i det fri kan tas i bruk av andre bruksberettigede.

Dovre fjellstyre skriver i notat til Klima- og miljødepartementet 19.12.2019, bl.a.:

Dovre fjellstyre kan utvise seter m.m. til bruksberettigede i allmenningen. Begrepet bruksberettiget gir rom for ulike oppfatninger av hva dette innebærer. Et fjellstyre vil forholde seg likt til ulike bruksberettigede, men dersom en person, beitelag eller annet hevder å være bruksberettiget i statsallmenningen må dette følge av avgjørelse gjennom f.eks. Gudbrandsdals-kommisjonen og Høifjells-kommisjonens arbeid eller i senere skjønn. Det er den som hevder bruksrett som må fremlegge dokumentasjon på dette. Bruksrett kan deles i tre deler; rett til hhv beite, seter og virke. Formell bruksrett opparbeides ikke gjennom nyere tids «tålt bruk» i seg selv. Det ligger i sakens natur at spørsmål om hvorvidt hjemmelshaver til en gitt eiendom er bruksberettiget vil kunne være noe konfliktfylte og omdiskuterte. Desto viktigere er ryddighet fra fjellstyrene i sin håndtering av slike spørsmål.

(...)

Statskog SF kan utvise seter som er falt i det fri til andre enn bruksberettigede. Det vil da medfølge vilkår bl.a. med tidsbegrensning på 10 år. Dette forutsetter videre at det ikke er interesse fra bruksberettigede og at det er ledig kapasitet på beiter. Overdragelse til tidligere eier(e) direkte fra Forsvarsbygg synes å være i strid med føringer i gjeldende lov og forskrift.

Avgjørelse i Klima- og miljødepartementet om bygningene i Vesllie

På grunn av retningslinjene i kongelig resolusjon 18.04.2018, måtte spørsmålet om bevaring og bruk av seterhusene i Vesllie, behandles av Klima- og miljødepartementet.

Klima- og miljødepartementet inviterte derfor 11.02.2020 Dovre kommune, Lesja kommune, Dovre fjellstyre, Lesja fjellstyre og Dovrefjell nasjonalparkstyre til møte i departementet 14.02.2020 om bygningene i Vesllie. Møtet ble utsatt til 25.02.2020, og representanter for departementet, Dovre kommune, Lesja kommune, Dovre fjellstyre og Dovrefjell nasjonalparkstyre deltok på møtet.

Etter møtet vurderte klima- og miljødepartementet om bevaring og bruk av noen eller alle bygningene i Vesllie som tilsyns- og oppsynsbu og / eller seterhus, kan aksepteres i forhold til retningslinjene i kongelig resolusjon 18.04.2018.

10.03.2020 la Klima- og miljødepartementet ut en nyhet om bygningene i Vesllie på nettstedet regjeringa.no (<http://www.regjeringen.no/no/dep/kld/id668/> eller <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/bevarer-dei-to-eldste-seterbygningane-pa-hjerkin/id2693049/>) Nyheten gjengis her i sin helhet:

Arbeidet med å restaurere det tidlegare skytefeltet på Hjerkinntilbake til natur er snart ferdig. I utgangspunktet skulle alle bygningar i området fjernast av omsyn til villrein. No har klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn vedtatt å la den såkalla Rolstadsetra i Vesllie stå.

- Vårt utgangspunkt var at også denne setra skulle rivast. Men denne saka har vekka eit svært stort engasjement, og mange har vore opptekne av å ta vare på bygningane. Etter dialog med lokalmiljøet har eg no bestemt meg for å kome dette ønsket i møte, seier klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn (V).

Sårbar villrein

Villreinen er sårbar for ferdsle, og det er bruken av bygningane – ikkje bygningane i seg sjølve – som kan gjere det vanskeleg for villreinen. For å sikre minst mogleg ferdsle i området av omsyn til villrein, skal bygningane fortsatt vere i statleg eige, og bruk kan berre skje etter avtale med Miljødirektoratet.

- I denne saka har det vore viktig å ta omsyn til både villreinen sitt behov for ro og dei lokale ønska om å behalde bygningane som landskapselement og tidsvitne. Gjennom å behalde dei to eldste seterbygningane, samstundes som vi har strenge restriksjonar på menneskeleg ferdsle, trur eg vi har funne eit godt kompromiss som eg håpar alle kan leve med, seier Sveinung Rotevatn.

Løysinga føreset at ansvaret for bygningane blir overdratt frå Forsvarsbygg til Miljødirektoratet, og at Miljødirektoratet og Statskog blir samde om festekontrakt.

- Miljødirektoratet kan inngå avtale med fjellstyret om svært avgrensa bruk av bygningane, til dømes til oppsyn for fjelloppsynet, så langt direktoratet meiner det vil vere forsvarleg av omsyn til villrein, seier Sveinung Rotevatn.

Klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn avgjorde 10.03.2020 at seterhusene på Rolstadseter kan bestå, at Miljødirektoratet skal eie husene, og at Dovre fjellstyre kan bruke husene etter avtale med Miljødirektoratet.

Det er derfor nærliggende at Ola Rolstad hadde trukket klagen på vedtaket i sak nr. 050-2019 på møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019, der nasjonalparkstyret ga Dovre fjellstyre dispensasjon til å etablere ei kombinert tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og et uthus i Vesllie. Men Ola Rolstad har ikke trukket klagen, og Dovrefjell nasjonalparkstyre må derfor behandle klagen.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Det vises til regler og retningslinjer for saksbehandlingen i sak nr. 050-2019 som ble behandlet av Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019. I tillegg kommer forvaltningsloven av 10. februar 1967.

I forvaltningsloven, kapittel VI. Om klage og omgjøring, går det bl.a. fram:

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen). Jf. § 28, 1. ledd.

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Jf. § 29, 1. ledd. For den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, løper fristen fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket. Jf. § 29, 2. ledd.

Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken. Jf. § 33, 2. ledd.

Vurderinger

Klagen fra Ola Rolstad ble sendt til Dovrefjell nasjonalparkstyre innen klagefristen, men det behov for å avklare om Ola Rolstad er part i saken og har rettslig klageinteresse.

Denne saken har både en privatrettslig og en offentligrettslig side.

Den privatrettslige siden dreier seg om gården Nordre Rolstad i Lesja har beiterett og seterrett i Dovrefjell statsallmenning eller ikke. Dette spørsmålet ble behandlet av Dovrefjellstyre i sak nr. 20/2011 06.09.2011, og fjellstyret kom fram til at Nordre Rolstad ikke har bruksrett (seterrett) i Dovrefjell statsallmenning. Det er eieren av Nordre Rolstad som må dokumentere at gården har bruksrett (seterrett) i statsallmenningen. Dette må evt. skje gjennom rettssystemet.

Det er ikke Dovrefjell nasjonalparkstyre, Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet sin oppgave å ta stilling til den privatrettslige siden av saken.

Det ville ha vært en stor fordel for den offentligrettslige behandlingen av saken at det privatrettslige grunnlaget var avklart. Nordre Rolstad har hatt god tid på seg til å avklare dette, jf. vedtaket i sak nr. 20/2011 i Dovrefjellstyre 06.09.2011.

Klagen fra Ola Rolstad 05.01.2020 har et uavklart privatrettslig utgangspunkt, og på grunn av den uavklarte privatrettslige siden av saken, er det usikkert om Ola Rolstad er part og har rettslig klageinteresse i denne saken om tilsyns- sanke- og oppsynsbu i Vesllie.

Den offentligrettslige siden av saken dreier seg om at:

- i kongelig resolusjon 20.04.2018 er det lagt til grunn at alle bygningene i Vesllie skal fjernes,
- Ola Rolstad i brev til Klima- og miljødepartementet 19.11.2019 har kommet med forslag om bruk og bevaring av Rolstadseter,
- Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019 vedtok å gi Dovre fjellstyre dispensasjon til å etablere ei tilsyns- og oppsynsbu i Vesllie, og at
- klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn 10.03.2020 avgjorde at seterhusene på Rolstadseter kan bestå, at Miljødirektoratet skal eie husene, og at Dovre fjellstyre kan bruke husene etter avtale med Miljødirektoratet.

I klagen 05.01.2020 går Ola Rolstad ut fra at Dovrefjell nasjonalparkstyre har gitt Dovre fjellstyre dispensasjon til å overta en eller to av de nåværende seterhusene i Vesllie som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus. Det er ikke riktig, og en viktig forutsetning for realitetsbehandling av klagen er derfor ikke tilstede.

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i vedtaket bare anbefalt Klima- og miljødepartementet å la en eller to av seterhusene i Vesllie bli stående som tilsyns-, sanke- og oppsynsbu og uthus, og anbefalt at Dovre fjellstyre kan overta dette huset / disse husene fra Forsvarsbygg. Denne anbefalingen er en uttalelse til Klima- og miljødepartementet, og gir ikke Dovre fjellstyre noen rettigheter i forhold til noen av seterhusene i Vesllie.

Ola Rolstad ber i klagen 05.01.2020 om at vedtaket i Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.12.2019 blir opphevet og behandlingen utsatt til Klima- og miljødepartementet har tatt stilling til om setrene skal bevares, og hvilken modell som skal velges for bruk og vedlikehold av seteranlegget.

Disse spørsmålene ble avgjort av klima- og miljøministeren 10.03.2019, og det offentligrettslige grunnlaget for klagen fra Ola Rolstad er derfor ikke lenger tilstede.

Saksbehandler ser derfor ikke at det er privatrettslig og offentligrettslig grunnlag for at nasjonalparkstyret skal behandle klagen fra Ola Rolstad.

Saksbehandler anbefaler derfor at Dovrefjell nasjonalparkstyre avviser klagen fra Ola Rolstad.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Adgang til å kreve utsatt iverksetting av vedtaket (i byggesaker)

Det er adgang til å be om utsatt iverksetting av vedtaket dersom saken gjelder flere parter, og gjennomføring av tiltaket før eventuell klagebehandling medfører skade for den/de parten(e) som har klaget. Andre med rettslig klageinteresse, som har klaget på vedtaket, kan også be om utsatt iverksetting av vedtaket.

Kopi til

- Klima- og miljødepartementet
- Miljødirektoratet
- Fylkesmannen i Innlandet
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
- Dovre kommune
- Statskog
- Dovre fjellstyre
- Dovre beitelag
- Jora beitelag
- Ola Rolstad, Lesja

Arkivsaksnummer: 2020/5397-1

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 04.05.2020

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	26/2020	11.05.2020

Saker til orientering - møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 11.05.2020

Innstilling fra forvalter

Det ble informert om følgende saker:

1. Besøksstrategi - framdrift.
2. Informasjonsprosjektet – framdrift, ny medarbeider

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Ingen

Saksopplysninger

1. . Det tas sikte på et ukast framlagt i styremøtet i juni.
2. Marine Hårstad er tilsatt hos NVS for 3 år med 50 %finansiering fra oss og Rondane-Dovre NPS. Hun er godt i gang med arbeid med hjemmeside og informasjonsdelen av besøksstrategien.

Vurdering

Sakene legges fram til orientering